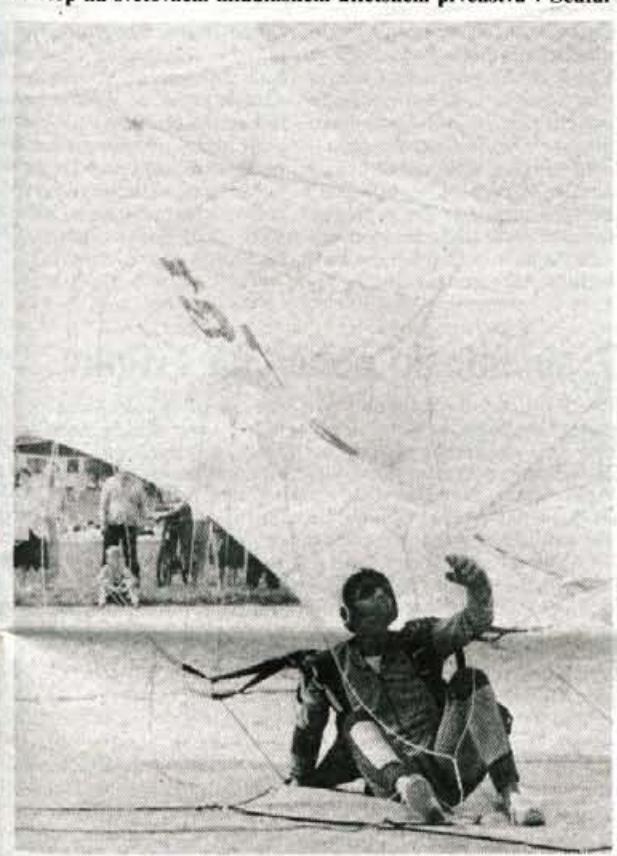

Mladi gorenjski športniki navdušujejo

Umnikova v Seul, bron za Ruparja

Kranj, 20. julija - Mladi gorenjski športniki so minuli konec tedna dosegli nekaj odličnih rezultatov. 14-letni Žiga Rupar iz Škofje Loke je na evropskem teniskem prvenstvu igralcev do 14 let v Atenah skupaj z Gregorjem Krušičem v igri dvojic osvojil bronasto kolajno, 16-letna atletinja kranjskega Triglava Marcela Umnik pa je na državnem atletskem prvenstvu v Celju skočila v skoku v daljavo 6,24 metra in s tem izpolnila normo za nastop na svetovnem mladinskem atletskem prvenstvu v Seulu.

Blejski veslači Denis Žvegelj, Iztok Čop (dvojec), Milan Janša, Sadik Mujkić, Sašo Mirjanč in Jani Klemenčič (četverec brez krmrja) so v petek z brniškega letališča odpotovali na prizorišče olimpijskih iger v Barcelonu; dan prej pa so bili skupaj z ostalimi olimpijcji na sprejemu pri predsedniku Milanu Kučanu in na slovesnosti v blejski Zaki, na kateri je radovljški župan Vladimir Černe podelil veslaškemu klubu najvišje občinsko priznanje.

Minuli konec tedna se je v hotelu Grajski dvor v Radovljici začelo državno mladinsko šahovsko prvenstvo, na katerem ima prireditelj, Šahovsko društvo Murka, v ognju dve vroči "žezezi" - Kiti Grosarjevo in med udeleženci edinega mojstra FIDE, Marka Tratarja, ki bo letos nastopil tudi na svetovnem prvenstvu v Argentini. Najboljši slovenski padalci so se od petka do nedelje merili na državnem prvenstvu v Lescah.

Prvenstvo bi lahko označili kot "interni obračun leških ekip", ki pa je bil zanimiv že zato, ker sta nastopila tudi dva svetovna prvaka - Branko Mirt (skoki na cilj) in Roman Pogačar (paraski). Čeprav leškim padalcem manjka še nekaj treninga, pa so mesec pred svetovnim prvenstvom v Avstriji kljub temu optimisti. ● C. Zaplotnik, slika: G. Šink

DANES
GLASOVA
STOTINKA

ljubljanska banka

Gorenjska banka Kranj

GORENJC IN BANKA
FORMULA PRIHRANKA

Triglav, 17. julija - Naš najvišji vrh že dolgo ni bil tako oblegan kot v petek, ko se je nanj namenilo kar okrog tristo borcev in mladih. Vesela in borbena pesem je odmevala v dolino. Ta dan je bila popravljena tudi krivica, lani storjena borcem: na Aljažev stolp je bila spet pritrjena spominska plošča, ki priča o medvojnih vzponih na Triglav, o odstranitvi okupatorjevega mejnika, o Triglavu, simboli svobode in naše neodvisnosti. (Več o 7. pohodu borcev in mladih na Triglav preberite na 2. strani) - Foto: D. Dolenc

Pobuda šestih poslancev

Nacionalni program zoper droge

Vlada naj bi ustanovila Odbor za preprečevanje zlorabe drog v okviru sveta za zdravje, v njem pa naj bi bili predsednik odbora kot nacionalni koordinator ter predstavniki šolstva, policije, medijev, centra za zdravljenje odvisnikov od drog, Inštituta za zdravje, Cerkve in Centrov za socialno delo.

Ljubljana, 20. julija - Osnutek nacionalnega programa za preprečevanje zlorabe drog v Republiki Sloveniji so podpisali poslanci Demokratske stranke Tone Peršak, Tone Kramarič, Janez Gale, Irena Keber, Spomenka Hribar in Vlado Puc. Ta stranka je bila tudi organizator okrogle mize Država, družba in droge, eden od zaključkov pa je bil, da je najučinkovitejša in tudi cenejša preventiva kot kurativa. Poslanci predlagajo, da mora za preprečevanje zlorabe drog skrbeti država. Vlada naj bi po predlogu skupine poslancev ustanovila Odbor za preprečevanje zlorabe drog, ki naj bi bil eden od organov medresorsko sestavljenega Sveta za zdravje. Denar za dejavnost na državni ravni in po regijah bi zagotavljala država, lahko pa tudi občine. Odbor naj bi vodil predstavnik oziroma nacionalni koordinator, v njem pa bi bili predstavniki šolstva, policije, medijev, Centra za zdravljenje odvisnikov od drog, Inštituta za zdravje, Cerkve in Centrov za socialno delo. ● J. Košnjek

Letno nas je 0,4 odstotka več

Po zadnjem popisu je bilo lani 31. marca v Sloveniji 1.965.986 prebivalnik in prebivalcev (le-teh samo 952.611). Morda je o razliki v spolni strukturi prebivalstva Slovenije najbolj zgovoren podatek, da v naši državi živi 15.194 državljan in državljanov, starih nad 85 let - težko pa je ustrezno zastopati le s številom 3994. V zadnjem desetletju (1981-1991) se je število stalnih prebivalcev Slovenije povečalo po letni stopnji 0,4 odstotka - po številu novorojencev pa je bil najbolj zaskrbljujoč letošnji maj.

Vlada ni razpravljala o ustavitev del na avtocestah!

Jesenice, 20. julija - Predsednik slovenske vlade dr. Janez Drnovšek je odgovoril na poziv predsednice jeseniškega izvršnega sveta Rine Klinarjeve, ki ga je opozorila na nekatere težke posledice zaradi ustavitev del na avtocesti Hrušica - Vrba.

V pismu dr. Janeza Drnovšeka pravi: »Res je, da je v zvezi z izvajanjem proračuna in finančiranjem javne porabe, tudi investicij, prišlo do težav in nujnega usklajevanja z materialnimi možnostmi, vendar vlada Republike Slovenije ukrepa o zaustavitvi del na avtocestah ni obravnavala oziroma sprejela. Zato sem pri pristojnem ministru za promet in zveze Marjanu Krajncu zahteval pojasnila za ta ukrep in predloge, s katerimi bi omogočili nadaljevanje dela tudi na tem pomembnem odseku. Upam, da bomo to vprašanje v kratkem zadovoljivo rešili...«

GORENJSKI GLAS
MALI OGLEDI 217 960

MERKUR KRAJN

1. nagrada CITROEN ZX avantage

MERKURJEVA POLETNA NAGRADNA IGRA

IN ŠE 159 DRUGIH NAGRAD

Žrebanje 4. septembra 1992 v GLOBUSU.

Begunci iz jeseniškega zbirnega centra kličejo

Svet, zbudi se, ustavi vojno!

Hrušica, 20. julija - Včeraj dopoldne je približno 560 beguncov iz jeseniškega zbirnega centra na Hrušici odkorakalo na cesto, zaustavilo promet ter s parolami in glasnimi vzlikami protestiralo proti zapanemu odnosu Združenih narodov do srbskega krvoloka v Bosni in Hercegovini.

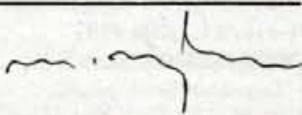
S takšno obliko protesta, ki je mednarodna pravila beguncem sicer ne dovoljujejo, so bosanske žene, matere, otroci, starci zahtevali, naj mednarodna skupnost vendarle z orozjem zaustavi krvavo vojno v Bosni, saj je očitno, da diplomatska pogajanja in gospodar-

ska blokada proti t.i. Združjeni Jugoslaviji ne zadežejo, celo nasprotno, Srbi si s pokoli in požigi domov staroselcev hočejo prigrabititi čim večji kos zemlje.

Begunci, ki so zavzeli magistralsko cesto na Hrušici in nameravali v znak protesta peš do Jesenic, so policisti pregovorili, naj se s ceste umaknejo in ne zadržujejo prometa. Protest se je nadaljeval še tri ure ob cesti, predstavniki beguncov so se sestali tudi z vodilnimi ljudmi iz jeseniške občine ter jim prenesli svoje zahteve po vojni intervenciji Združenih narodov v Bosni in Hercegovini.

Svet, zbudi se! ● H. J., foto: P. Kozjek

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

MIHA NAGLIČ

Diplomatski odgovor

Britanski zunanj minister Douglas Hurd, ki bo do konca leta tudi predsedujoči ministrskemu svetu Evropske skupnosti, se je minuli četrtek podal na balkansko turnejo. Obiskal je prestolnice novih jugodržav in Tirano. Najprej se je ustavl v Ljubljani in se pozanimal, kako na spopade jugovzhodno od nas gledamo Slovenci. Že znamo stališče predsednika Kučana, da vojaška intervencija ne bi rešila problema, je označil kot "modro", verjetno pa je prisluhnil tudi "evaluaciji" slovenskega zunanega ministra, ki je "nova": da vojna v BiH ni več samo srbska agresija na suvereno državo (kot smo menili doslej), da je marvec "spopad med dve državami, Srbijo in Hrvasko, na račun tretje države, torej Mušljanom". Tako je slovenski državni vrh s posredovanjem za čas vodilnega evropskega diplomata odgovoril hrvaškemu na "kajle". ki mu jih je ta zabil v zadnjem času (obrekovanja, uvedba carin, zaplema ribiških ladij...).

Tako se je še enkrat potrdilo staro spoznanje, da si hrvaška in slovenska politika, razen pri vinskih napitnicah, nista nikoli povsem zauptali. V letih 1990/91, ko sta se obe strani osamosvajali, sta se vodstvo pridno sestajali na Otočcu, v gradu Mokrice in v raznih drugih banskih in deželnokranjskih dvorih ter si vneto na zdravljali; pri čemer se zdi, da je slednje tudi vse, kar je od njihovega druženja ostalo. Kateri so razlogi za takšne, resda (še) ne sovražne, zato pa vedno bolj neprijazne odnose med državama? Eni so zgodovinski in koreninijo v "nraveh", drugi so nedavni in zelo konkretni. Hrvati in Slovenci smo res že pred 1918 živeli v istem cesarstvu, a po 1867, ko se je le-to razdvojilo na avstrijsko in ogrsko polovico, smo se znašli v dveh različnih državah. In podrejenost Budimpešti ni bila enako težka kot podložnost Dunaju. Avstriji so imeli svoj izhod na morje v Trstu in svoje letovišče v Portorožu (Istra je bila na avstrijski strani!). Madžari svojo luko na Reki in letovišče v Opatiji. Tu je podobnost. Zagreb pa je posmenil več kot Ljubljana: že v prejšnjem stoletju je dobil visoke znanstvene in kulturne ustanove. Kultura kmečkega ljudstva je bila mogoče v slovenskih deželah za spoznanje višja od tiste v hrvaških, zagrebska gospoda pa je gotovo prekašala ljubljansko. V obeh Jugoslavijah so eni in drugi prešli pod Beograd, vendar je bil Zagreb potolažen tako, da je dobil nekatere pristojnosti nad Ljubljano. Ljubljanska univerza je bila nepopolna, zdravniki in umetniki so študirali v Zagrebu, zagrebski konzulati so pokrivali tudi Slovenijo... Vse te funkcije so zdaj v Ljubljani, stara pokroviteljska aroganca Zagreba pa se očitno ne more sprizgniti s tem, da nima na Slovenskem nobenih pristojnosti več. Še bolj pa je "pokvarjena gospoda" (Stjepan Radić) nesrečna zato, ker jo muči zavist - ker gre Slovencem bolje (= manj slabo) kot njim. V takem stanju sprejema vse mogoče, razumne in nerazumne ukrepe. - Razloge druge vrste poznamo: hrvaške devize v Ljubljanski banki, Trend, Elan, morska meja, ribolov, carine...).

Hrvati nam zdaj očitajo (tisto kot nekoč Srbi: da smo pri njih kupovali poceni surovine in jim nato prodajali iz njih narejene in drage izdelke. V tem je gotovo tudi zrno resnice, a skrito je v pogači, ki je dovolj velika za ene in druge. Hrvati menijo, da je kos, ki si ga režemo Slovenci prevelik. Da bi bil manjši, uvajajo carine in posiljajo nove transportne beguncev. Pravijo, da je Hrvaska v vojni in so njene zahteve drugačne, kot bi bile sicer...).

Slovenski odgovor je - kot rečeno - zaenkrat diplomatski: vojna, ki jo vodite zdaj, ni več le obrambna; je tudi in predvsem osvajalna vojna na tujih tleh, je vojna s Srbji za delitev Bosne. Te pa Slovenci ne kanimo podpirati, ne politično ne denarno!

P.S. Hrvaska vlada je po izjavi ministra Rupla zahtevala od slovenske uradno pojaznilo. Nakar je Drnovšek Gregurič zagovoril, da je naše stališče nespremenjeno: jugoslovanski krizo je izval velikosrbski ekspanzionizem. Kar je mogoče razumeti tudi tako: izval jo je ta, vzdržuje jo pa še kdo drug... Še en diplomatski odgovor, ki ne spreminja bistva stvari. Če bi hrvaški in slovenski politiki hoteli to slednje - resnično izboljšanje naših odnosov - pa bi moral stopiti vsaj za korak dle od vinskih napitnic in diplomatskih izjav.

GORENJSKI GLAS
VZČ KOT ČEDOP

Prisegla druga generacija vojakov

Kranj, 20. julija - V petek popoldne je bila v kranjski vojašnici - 310. učnem centru Teritorialne obrambe Slovenije, slovensa prisega 400 vojakov druge generacije, ki so začeli služiti vojaški rok 7. julija. Na slovesnosti je bil govornik Miran Bogataj, namestnik ministra za obrambo Republike Slovenije, med gosti pa sta bila tudi kranjski župan in predsedujoči kranjske vlad. Prisegli so fantje iz vse Gorenjske, Ljubljane, Kamnika, Domžal in Tolmina. Zbralo se je seveda izredno veliko ljudi: staršev, drugih sorodnikov in prijateljev mladih vojakov. Priditev je bila lahko označila, kljub pekočemu soncu, kot prijetno, vedro in civilizirano. Čeprav bo bližina doma omogočala praktično vsakotedenko vračanje, pa je bil prvi izhod v čast opravljene prisegi, do nedelje zvečer, pozdravljen z neskrtnim veseljem. "Novopečene" vojake čaka v tem centru trimesečno splošno usposabljanje, nato pa bodo po izbranih specialnostih razporejeni v enote - večina iz Kranja bo nadaljevala v Bohinjski Beli.

V kulturnem sporednu prireditve je nastopila Kranjska godba na pihala in oktet Klas, po končani prireditvi pa so vokali svojim obiskovalcem pokazali tudi svoje bivalne in druge prostore. Naj kot prijetno spremembo odnosa do vojaščine in slovenske vojske omenimo izredno sproščeno vzdusje te prireditve, kot primer pa ekipo športnega društva iz Gorj, ki so v majicah kar ekipno spodbujali svojega kolega. Besede Mirana Bogataja: »Glave pokonci!«, res niso bile potrebne, na naše vprašanje, kašen je bil začetek, pa smo kar precejkrat dobili odgovor: »Super!... ● S. Ž.

Uspel 7. spominski pohod borcev in mladih

Slovenski praznik pod Triglavom

Triglav, Kredarica, Pokljuka, 17. in 18. julija - 310 pohodnikov, od tega 175 nekdanjih borcev in aktivistov se je v petek povzpelo na vrh Triglava, med njimi je bil tudi predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan, v soboto pa se je na zaključno slovenskost na Pokljuko zgrnilo blizu pet tisoč ljudi iz vseh krajev Slovenije in iz zamejstva. Takšne množice Pokljuka še ni doživel.

Na vrhu Triglava se je zbrala pisana množica. Borci in aktivisti iz vseh krajev Slovenije, taborniki, odlično opremljeni teritoriali, veliko, veliko mladih. Predsednik predstava RS Milan Kučan je bil med prvimi na vrhu. Odlični formi je. Sonja Lokar je imela kratek pozdravni govor, zapeljala pa so pevci oktet LIP Bled. Spontana pesem se je tu glasila tudi še potem. Bil je prekrasen dan, Triglav je nudil razgled na vrhove daleč naokrog.

Sledil je spust do Kredarice. Pod večer je bila pred domom kraja slovenskost, na kateri je spregovorila republiška poslanka Darja Lavtič - Bebler; poudarila je, da je to resnično pohod vseh generacij, saj so se tu našli vsi, od osemdesetletnih borcev do prvošolčkov. Izredno prisrčen je bil tudi nagovor Gregorja Klančnika, gospodarja Doma na Kredarici, ki je starejši pohodnik spodbujal k hoji v hribe tudi naprej: "Ni važno, če vas drugi prehitevajo, važno je, da hodite, da prideite na cilj." Velik aplavz pa je zaslužil tudi ob zatrditvi, da bo spominska plošča, ki govoriti o pohodnikih na Triglav med vojno in je bila lani sneta, imela tu večno svoje mesto.

Sledilo je tovarisko srečanje v koči; za prigrizek je poskrbel generalni pokrovitelj ADRIATIC - Zavarovalna družba, dd. Koper. Pozno v večer se je tu glasila slovenska partizanska pesem. Lepo sončno jutro nas je pozdravilo naslednji dan, ko smo se spuščali v dolino. Pri Šport hotelu na Pokljuki pa je že ča-

zuslužil tudi ob zatrditvi, da bo spominska plošča, ki govoriti o pohodnikih na Triglav med vojno in je bila lani sneta, imela tu večno svoje mesto.

Sledilo je tovarisko srečanje v koči; za prigrizek je poskrbel generalni pokrovitelj ADRIATIC - Zavarovalna družba, dd. Koper. Pozno v večer se je tu glasila slovenska partizanska pesem.

Lepo sončno jutro nas je pozdravilo naslednji dan, ko smo se spuščali v dolino. Pri Šport hotelu na Pokljuki pa je že ča-

Le vkup, le vkup uboga gmajna

Nekaj mesecev pred volitvami in ob njih so bile stvari še takoj enostavne, da so bile jasne. Združena opozicija Demos proti (prenovljenim) petdeset let edinim strukturam oblasti, v času, ko je sistem začel propadati po vseh (vzhodni) Evropi in je kazalo, da se bo komunizem obdržal le še na univerzah kot učeni predmet zgodovine. "Narodnaki" so bili še Slovenska demokratska zveza, SLS - Slovenska kmečka zveza, LS Slovenska obrtniška stranka, nekaj časa celo SOPS, Socialdemokrati so Tomšiča zamenjali s Pučnikom, Zeleni so dozoreli s Plutom, Peterle je še na božič pred volitvami rotil kristjane, da pokažejo več civilnega poguma - SKD je bila številčno še zelo skromna. In tako tudi vstop v Demos tedaj ni pomenil kaj več kot stvar preživetja v političnem lonku, ko je bil slovenski prostor nabit z neke vrste egalitativnem mavričnega Demosa. Zdržube novolevičarjev, lastnikov pizzerij in drugačnih obratovalnic, vseh vrst ideoloških disidentov ali poenostavljen (kakor je tedaj tudi bilo, vsaj navzven): tisti, ki niso več hoteli, niso mogli ali niso hoteli sodelovati z režimom, ki je kot prvi izmed treh totalitarnih zapustil neizbrisne sledi zabolodlosti "krščanske Evrope" v tem stoletju.

Slovenska "naivnost" je z Demosom bila potrešena. Komunizem, vir vsega zla, tudi namišljenega, je zamenjalo ljudstvo. Šlo pa je precej na tesno. "Stare strukture" so s svojo indoctrinacijo "vzgojile" vse preveč "nezrelih" volilcev, ki so nedemokratično volile prenove "komuniste" in "skojevce". In nato udarec, izdajstvo v lastnih vrstah. Ko nekaterim vezivo "protikomunizma" in "domaćinstva večerniškega tipa" ni več zadoščalo in so na svojih kongresih "premisili" nazive svojih strank, rekli - resa brez volilnega pristanka - da je Demos zastavljene cilje uresničil in da se zato gredo zdaj - demokracijo. Pluralnost, različnost, lastno pot do - oblasti.

Oblast pa je seveda cilj vseh strank, tudi za uresničevanje svojih programov, tudi (lahko) v dobro vseh državljanov. Zato so volitve. In je potrebno dobiti toliko in toliko glasov. In če zasluži, da glede tega bolj slabko kaže, izumijo pojem "poštene demokracije". Ker pač ne gre samo za demokracijo, ampak za unikum "splošne" koristi, je potrebno zgarane in politično "neizdelane" Slovence prepričati o notranjem sovražniku. To so pa vsi, ki ne trobijo v isti rog, ki si ne želijo vrniti v miselnost predindustrijskega kapitalizma in vaške (samozadostne in samooskrbne) ekonomije, povezano (od kod to že poznamo?) z na novo pisano zgodovino - kar je bilo črno, bo zdaj belo - in s preproščino duha, ki ustvarja diktaturo demokracije.

Na žalost pa je prav takšna miselnost zmaguje v preostanku Demosa, ko pravzaprav ni več niti pomembna strankarska pridnost, ampak nova kolektivistična histeričnost, nedialoškost, parcializem interesov, včasih celo že paranoja, izguba občutka za realnost in še zlasti nezmožnost dojemanja bistva demokracije.

Kdo bo zaustavil fofanacijo krščanskega etosa v amorfnosti te zdržbe, ki, resnični na ljubo, ne prevladuje v "vrhovih" strank, ampak v "zavesti" neartikuliranega članstva, ki hoče - zdaj ko je zrušen eden - svoj raj na zemlji?

Janez Postrak

Triglavski slikarsko-kiparski tabor

Nagrajeni umetniki

Pokljuka - Ob zaključku 1. Triglavskega slikarsko-kiparskega tabora, ki se ga je v organizaciji odbora 7. spominskega pohoda na Triglav udeležilo 35 slikarjev in kiparjev, je žirija, v njej je bil tudi znani likovni kritik Zoran Kržišnik, izbrala najboljša dela. Prvo nagrado in kipec pokrovitelja spominskega pohoda Zavarovalnice Adriatic je iz rok Cirila Ribičiča, predsednika SDP prejel Stane Kolman. Pet enakovrednih drugih nagrad pa so prejeli: Veronika Rakš, Marko Jakopič, Adolf Pen, Tomaž Perko in Jože Šubic. Dela nastala na tem likovnem taboru so razstavili v prostorih hotela Šport na Pokljuki, razstavo pa je odpril Borut Šuklje, minister za kulturo Republike Slovenije. Sponzor prireditve je bila tudi Socialistična stranka Slovenije.

Podelili so še nekatera druga priznanja. Prvikrat tudi Jovočko triglavsko priznanje v spomin na velikega partizanskega igralca Daniela Turka - Joca. Priznanja so prejeli Danica Bem-Gal, Janez Ambrožič in Anton Plemelj. ● F. Č.

Pinko Tomažič iz Trsta s svojo žačan Stane Starčevič, je zapsela folklor z Javornik (samoinicativno so prišli pozdraviti zbor), za veselo tovarško razpoloženje pa je pozno v popoldne igral ansambel Slovenci. Srečanje pod Triglavom je bil še en velik dogodek, slovenski praznik sredi zelenih pokljukih gozdov. ● D. Dolenc

7. spominski pohod na Triglav

V prijetnem okolju ob Šport hotelu na Pokljuki, v osrčju Triglavskega pogorja, simbola slovenstva, se je s slovensostjo zaključil 7. spominski pohod partizanov in mladih na Triglav 92. Za kulturno podobo prireditve je s sočnim komentarjem skrbel g. Vinko Šimek. Navzoče je slavnostno nagovoril g. predsednik Milan Kučan, v imenu občine Radovljica in vseh njenih občanov pa sem podpisani pozdravil pohodnike in vse ostale navzoče, v pričetanju, da nas Triglav je in nas mora tudi v prihodnje združiti v prizadevanjih za narodovo srečo v slovensko državo. Letošnji pohod je prvi v samostojni in mednarodno priznani državi Sloveniji. V demokratični družbi, ki jo gradimo, lahko vsak slobodno izraža svoje misli in poglede in prav zaradi teh demokratičnih načel si ne more nihče prilaščati Triglava in njegove simbole. Triglav je last vseh Slovencev! Vsakdo ima pravico, da pove, kaj mu Triglav pomeni, kako ga ima rad in kako ga je navdajal in močjo in voljo pri premagovanju življenjskih preizkušenj. Tudi letošnje dejanje ima namen, kot je bilo rečeno, dajati slovensko lice slovenskim goram. Toda med dogajanjem umetniškega dela programa ob recitacijah in petju pevskega zbora Pinko Tomažič iz Trsta, je vzplamenela nostalgija po Titu in titoističnih časih, bil je pravi internacionalistično-boljševistični spektakel izpred desetletja. Beseda v pesem je bila tuja, na srečo sta dramska umeštka s pravimi slovenskimi besedili popravila grenak priokres Res, demokracija dovoljuje izražanje različnih mnenj in spominjanje na čase, ko so se prizadeti bolje počutili, ko je bilo vse po njihovem. Ni jih zameriti sanj: ... ko bo spet tako, kot je bilo!... Toda prepevanje in deklamiranje udarnih pesmi v uradnem jeziku armade, ki je vodila agresorsko vojno proti naši svobodi in se še sedaj barbarsko znaša nad nebogljanim civilnim prebivalstvom, je arogantni cinizem, je neokusno in za zavednega Slovencev žaljivo. Moj pozdrav navzočim v imenu vseh občanov je bil namenjen uradnemu sporobičilu Triglavskega pohoda, ljubiteljem Triglava s slovenskim licem, nikakor pa ne obujanju jugoslovenskega narstva in komunističnega internacionalizma! Vem, da veliko občanov misli podobno, zato se jim opravičujem za spodrsaj. Hvala!

Predsednik skupščine občine Radovljica Vladimir Č

STRANKARSKE NOVICE

STRANKARSKE NOVICE

Alenka Žagar - Slana, kandidatka za predsednico Republike Slovenije pravi:

»Zdravo pamet in malo humorja«

Narodni demokrati iz Škofje Loke so na Ruparjevi domačiji pri sv. Andreju nad Hrastnico pripravili srečanje, na katerem je bila gostja njihova kandidatka za predsednico Republike Slovenije Alenka Žagar - Slana.

Kakšna je Alenka Žagar - Slana, ki smo jo ob tej priložnosti prosili za pogovor? Predvsem: neposredna, prijetna sogovornica, ki politike ne fetišizira, ampak jo pojmuje kot pragmatično zadevo, v kateri bodo prej ali slej tudi pri nas pomembno sodeležene ženske.

Po poklicu ste zdravnica. Kako to, da ste se odločili za politiko?

»Dolga leta sem se kot šolska zdravnica ukvarjala z majhnimi otroki, potem šolarji. Politika je bila čisto naključje: ko smo leta 1990 organizirali volitve, je Demos potreboval in iskal ljudi in kot članica Slovenske demokratske zveze sem bila ves čas zraven. Ko so me predlagali, da bi kandidirala, sem pristala, bila izvoljena za županjo občine Ljubljana Cen-

ter...«

..In življenje se vam je kot zdravnici, materi in ženi zelo spremenilo.

»Popolnoma spremenilo! Način življenja v politiki je čisto nekaj drugega kot v medicini. V politiki je veliko manj reda, kar je za družino veliko bolj boleče. Medtem ko si v zdravstvu lahko uredis življenje v skladu z naravo dela, sem zdaj vezana na dogodek okoli sebe. Povsem nepredvidljivo je, kaj se bo v enem samem tednu zgodilo! In to je za družino najbolj naporno. Imam tri otroke, stare od 9 do 16 let in otroci so v skladu s svojo strostjo do moje odstotnosti in mojega dela sladko brezbrinji. Mama pač dela! Slovenski otroci so navajeni, da imajo mame, ki so zaposlene. Mož je sliškar in gleda na mojo politiko kot eksperiment, ki ga izvajam na lastni koži in za lasten riziko.«

Ste ambiciozni?

»Seveda sem. Brez ambicij je pa res težko izpeljati sleherno stvar.«

Zakaj ste po razcepnu SDZ ostali pri Narodno demokratski strani?

Narodni demokrati Jesenice

Upreti se je treba razkrajanju narodne identitete

Jesenice, 20. julija - Lani decembra so tudi na Jesenicah ustanovili občinski odbor Narodno demokratske stranke Slovenije, ki ga vodi Brane Prešeren. Stranka ima za sedaj prostore pri sindikatu Neodvisnost na Titovi 65 na Jesenicah. Od novembra naprej že čakajo, da bi jim dodelili prostor za delo in upajo, da ga bodo dobili, ko se bo sindikat Neodvisnost preselil v poslovne prostore Železarne.

Brane Prešeren pravi: »Pred mesecem smo na Jesenicah ustanovili občinski svet novega Demosa, ki ga sestavljajo Slovenski krščanski demokrati, Slovenska ljudska stranka in Narodna demokratska stranka. Narodni demokrati smo predvsem nezadovoljni z neenakopravnim položajem opozicijskih strank, ki ga imamo v časopisih in elektronskih medijih. Zato nameravamo organizirati podpise občanov v zagovor ideji delitve TV in Radio programov na dva programa, od katerih bi bil eden dostopen za stališča opozicije. Pokazali bi tudi radi na dvomljive raziskave javnega mnenja, ki po našem mnenju temelijo na prešibkem vzorcu. Pristranskost javnomenjskih anket je tristopnjenjska: pojavljajo se vprašanja z že nakazanimi odgovori, anketiranci so »naključno« izbrani, konča pa se z neupoštevanjem nejasnih ali neugodnih mnenj. Družbeno mnenje pa je kategorija, ki zasluži zaščito pred prisvajanjem s strani avtorjev teh anket.«

Narodni demokrati se bomo uprli razkrajanju identitete slovenskega naroda. Pravna država edina zagotavlja obstoj naroda; zavzeli se bomo za varovanje pravic in svoboščin vsakega državljanja, saj so nekateri v silni skrbi za novodošle pozabili na Slovence. Premostiti je treba tudi prepad med narodom, tisti prepad, ki je postal z iskanjem zgodovinske resnice in popravljanjem krivic, cesar pa ne bomo dosegli tako kot razmišlja minister za Slovence po svetu, ko znova odkrije brezgostnost, narodno izdajalstvo, strahopetnost in nesposobnost ledanja slovenske ljudske stranke. Gospod Prunk ne sprevidi, da od drugih pričakuje prav tisto, kar on znova odkriva. To je le nekaj poučkov iz programa naše stranke, katere prva naloga bo, da pomogni članstvu in pridobi tiste Slovence, ki čutijo simpatijo in pripadnost načinu našega razmišljanja,« pravi predsednik jeseniškega občinskega odbora Brane Prešeren. ● D. Sedej

ki se kakorkoli spoznamo na statistiko. Metodologije so silno različne. Te raziskave bi moral opravljati nacionalni inštitut, država sama, kajti to res ne more biti projekt agencije ali časopisov. Zdaj to dela, kdor le hoče! Metodološko bi morale biti brezhibne in bi bile izvrstna osnova za strankarsko odločanje in tudi za odločitev v parlamentu. Če že republiški parlament tako zanima, kaj njegovo ljudstvo misli, naj to javno strokovno preveri! Prav zanimo: raziskava slovensko javno mnenje 1991 ugotavlja, da kar 70 odstotkov Slovencev ne zaupa medijem! In to bi medije moralno zelo zaskrbeti, pa jih ne - kar naprej živijo v veseli nevednosti.«

O slovenskem parlamentu imamo različna mnenja. Kako ga vidite vi?

»Republiški parlament je tak, kot parlament mora biti. Povsem normalna stvar je bila, da volilna zakonodaja ni bila sprejeta. Noben resen parlament ne bi sprejel tako slabega volilnega zakona, najmanj pa opozicija!«

Ali ste se lahkega srca odločili za kandidaturo za predsednico Republike?

»Spoln ne! Kandidatura sama zahteva napor. Moraš končno vedeti, kaj boš počel med predvolilno tekmo, zakaj sploh kandidiraš, ne smeš delači ne umnosti, paziti moraš, kaj boš rekel. Povsem neodgovorno bi bilo, če bi kandidiral in pri tem ne bi vedel, kaj te čaka. O tem, za kakšno funkcijo gre, moraš imeti natančno predstavno.«

In vi jo imate?

»Funkcija predsednika izhaja iz ustave in nič več in nič manj. Kvalitetna in opravljanje dela pa so stvari posameznika, predsednika.«

Verjetno vam bodo sedanje županske izkušnje dobra osnova za morebitni predsedniški položaj.

»Biti predsednik občine potrebuje biti toleranten, zelo prilagodljiv in se vedno zavzemati za povezovanje interesov v nem lokalnem prostoru. Lokalna skupnost, kar občina nedvomno je, rešuje čisto konkretne zadeve od pločnikov, razsvetljave, komunale, red in mir, ne pa nekih vesoljnih političnih zadev.«

In vendar se župani veliko ukvarjajo s protokolarnimi zadevami.

»Župani imamo veliko protokola in bolj malo operativnih zadev, kar ne pomeni, da funkcija ni naporna. Ljudje, ki so izvolili svojega reprezentanta, ga hočejo videti, slišati, se z njim pomeniti o tem in onem. Večkrat pa ljudem še ni jasno, kaj je v pristojnosti koga in kaj lahko kdo naredi.«

Narodna demokratska stranka Kranj Slovenija naj se opraviči Hrvaški

Kranj, 17. julija - Občinski odbor Slovenske demokratične zveze - Narodne demokratske stranke Kranj in izjavi, ki jo je podpisal Florijan Bulovec, izraža zgroženost nad nediplomsko in netaktno izjavo slovenskega zunanjega ministra dr. Dimitrija Rupla glede dogajanj v Bosni in Hercegovini. Naš minister je vojno oklicifiral kot spopad dveh držav na ozemlju tretje, s čimer je nedopustno izenačil Hrvaško s Srbijo. Izjava ima lahko po mnenju kranjskih narodnih demokratov škodljive posledice na že tako zrahljane odnose med Slovenijo in Hrvaško. Odziv v hrvaških sredstvih javnega obveščanja kaže, da se bo v hrvaški javnosti povečal negativni odnos do slovenske države in Slovencev nasprotn. Če se omejimo samo na odnose med ljudmi in ne omenjam posebej političnih, ekonomskih in drugih vidikov, si ni težko predstavljati, kaj pomeni takšna izjava za tisoče Slovencev, ki letujejo ali še nameravajo letovati na hrvaški obali. Zahtevamo, da se slovenska vlada odločno distancira od ministrove izjave in se opraviči vladu sosednje države ter s tem prepreči poslabšanje odnosov. ● J. K.

Ali mislite, da imate kot ženska kandidatka za predsednico prednost?

»Prav gotovo ni to nobena prednost! Sama izhajam samo s stališča, da so Slovenke že zdaj v vseh področjih družbe in evropski trendi tudi kažejo, da bo ženska vedno bolj posegala na družbenopolitično področje. Zdaj sem sama bolj osamela lastovka, a do vstopa žensk v politiko bo pri nas nedvomno prišlo. Pri nas so stranke še slabno organizirane, iščejo svoje modele in je zato čisto iz praktičnih razlogov odstotek žensk še majhen. Ženske imamo pravzaprav toliko drugih poslov in se lahko zadovoljimo z drugim delom. Ženske so nadvse plastične - tudi hitro zadovoljne, hitro srečne in tudi hitro nesrečne.«

Kaj mislite - koliko možnosti imate na volitvah?

»Teh ocen pa res ne bi želela dati. Vse je odvisno od tega, koliko ljudi bo razmišljalo, da nov čas potrebuje novega človeka. Ali mora to biti ženska ali ne - to je stvar presoje. Nekateri narodi s povsem drugačnim načinom razmišljanja imajo na vrhu žensko, tudi hudo konservativni narodi. Kdo bi le pričakoval, da bo Indira Gandhi tako dolgo na vrhu države, v kateri prevladuje povsem drugačen odnos do ženske? Odvisno bo od tega, koliko Sloven, Slovenc in mladih si bo zaželes spremembe. Pa smo spet tam! Za to bi potrebovali dobre javnomnenjske raziskave!«

Nedvomno vas čaka hud predvolilni boj.

»Jaz pravim temu: tekma! Teh »bojev« smo se napisali: stirslet let smo se »borili« proti vsem mogočim zadevam. Normalen človek govori, prepričuje, zvitorepi, nikakor se pa ne »bojuje«! Vse me čaka, samo »borbam za božjo voljo ne! Ljudje se ne bodo prav nič »borili«: prav elegantno bodo šli na volitve in prav elegantno obkrožili, kar bodo že obkrožili. Res ne bo nobene: »borbel«! To bo predvolilna tekma, show. Kar poglejte, kako so na televiziji vsi politiki resni kot bi šlo za življenje in smrt, pa sploh ne gre! Pri vsej stvari gre samo za zdravo pamet in malo humorja, kakor gre tudi v vsem življenju samo za to: življenje odsmehi ali odtrpiš.«

..kar pa verjetno ne pomeni, da kandidature ne jemljete resno?

»Ne, ne, sploh ne! Kandidaturo jemljem zelo resno, ne bi pa že zelela, da bi Slovenci dobili o meni neko podobno ene trpeče ženske cankarjanskega tipa, ki bi se žrtvala za stranko ali že za samo idejo. Daleč od tega! To je normalen proces, da gre pred volilice in če te hočejo, da hočejo, da nočejo pa ne. To je vse!«

Kaj želite Slovencem?

»Slovencem želim predvsem lepe počitnice, saj jih lani nismo imeli. Ravno prav nas je za to lepo deželo, zato naj se na dopustu vsi dobro imajo!● D. Sedej

Javna razgrnitev prostorskih rešitev
O ureditvi Gradnikove ulice

Radovljica - Vodstvo krajevne skupnosti Radovljica vabi krame Radovljice, posebej pa stanovalec Gradnikove ulice, na javno razgrnjitev prostorsk dokumentov o celoviti ureditvi naselja Isopan in neposredne okolice. Dokumenti, ki vsebujejo rešitev o prometni ureditvi (ceste, poti za pešce, parkirišča), o funkcionalnih zemljiščih in o arhitektonski ureditvi, bodo do 7. avgusta (vsak dan od 8. do 12. ure, ob sredah pa tudi od 15. do 17. ure) razgrnjeni v prostorje krajevne skupnosti Radovljica na Gorenjski cesti 27. Vodstvo krajevne skupnosti želi na tak način zbrati čimveč mnenj, predlogov in pobud, ki naj bi jih upoštevali pri končnem predlogu lokacijsko-tehnične dokumentacije.

Samo maja blizu 5,6 milijona SIT za prevoze solarjev

Razpis za najugodnejše prevoznike

Škofja Loka, 20. julija - V Škofjeloški občini se vozi v osnovno šolo in nazaj približno 1860 učencev ali 35 odstotkov vseh. Vozijo se z rednimi avtobusmi, s posebnimi in s kombiji. Prevoze pa opravljajo Potovna agencija Alpetour, Integral in 30 zasebnih prevoznikov.

Samo maja je šlo iz občinskega proračuna za stroške prevozov otrok 5,580.000 tolarjev. Dobro polovico denarja je »popral« Alpetour, slabu pa zasebniki, Integral je dobil le nekaj drobiša. Zaradi izjemno visokih stroškov prevozov, ki znašajo kar 5,5 odstotka celotnega proračuna, bo občinska vlada skušala nekoliko znižati izdatki z razpisom za zbiranje ponudb za opravljanje prevozov solarjev. Cene zasebnih prevoznikov so namreč zelo različne, ob izteku šolskega leta so računali od 60,80 do 118 tolarjev za kilometr, po 25. juniju so dražji še za petnajst odstotkov.

Z razpisom želi škofjeloški izvršni svet spodbuditi konkurenco med prevozniki, zlasti zasebnimi, ki jih je v Poljanski dolini precej, v Selški manj. Konkurenca pa, računa, naj bi znižala tudi pogosto prenapete cene. Podražitve šolskih prevozov bo prevoznikom v naslednjem šolskem letu odobraval izvršni svet.

Izvršni svet se je hkrati odločil tudi za spremembe pri počinkovanju stroškov prevozov za učence na relacijah do štiri kilometre. Ti učenci so imeli doslej zaradi prometne varnosti brezplačne vozovnice, čeprav po Zakonu o osnovni šoli do njih niso upravičeni. Maja so te vozovnice stale proračun približno 430.000 tolarjev.

V novem šolskem letu bo občinski proračun plačeval le polovico cene šolskih vozovnic na relacijah do štiri kilometre, in sicer vse leto za otroke od prvega do četrtega razreda, za večje ne. Druga polovica cene bo šla po zgledu iz drugih gorenjskih občin poslej v breme staršev. ● H. Jelovčan

Slabši zrak v mestu kot na Trati

Škofja Loka, 20. julija - Občinski izvršni svet je na zadnji seji obravnaval poročilo o onesnaženosti zraka v Sloveniji v obdobju od lanskega aprila do letosnjega marca. Po onesnaženosti zraka z žeplovim dioksidom in dimom je bila Škofja Loka s Trato 17. na lestvici slovenskih mest.

Sicer pa je bila po povprečnih koncentracijah žeplovega dioksidu v zraku uvrščena na 20. mesto v Sloveniji, po povprečnih koncentracijah dima pa na 15. mesto.

Prese neti je predvsem podatek, da je bilo mesto Škofja Loka v minuli kurilni sezoni bolj onesnaženo z žeplovim dioksidom kot industrijska Trata. Člani občinskega izvršnega sveta so menili, da bo pozimi zrak v mestu in okolici bistveno čistejši, ko bodo ekološko sporna kuriva zamenjali s plinom. Zato, so podarili, je treba aktivnosti pri načrtovanju in izgradnji plinovodnega omrežja čim bolj pospešiti. Vztrajali so, da se tudi tovarni LIO in Jelovica na Trati, ki kurita z lesnimi odpadki, obvezno priključita na plin.

Z boljši zrak v mestu, kjer so tudi poleti predvsem ob prometnih cestah visoke koncentracije dušikovih oksidov, ogljikovodikov in ogljikovega monoksida, bo izjemno pomembna tudi izgradnja cest, v prvi vrsti poljanske obvoznice. ● H. J.

Vloga eksperimenta v pouku fizike

Škofja Loka, 18. julija - Od 12. do 16. julija je bila v Škofji Luki mednarodna konferenca z naslovom Vloga eksperimenta v pouku fizike. Pripravila sta jo Oddelek za fiziko FNT in Zavod RS za šolstvo in šport po pokroviteljstvu Evropskega fizičnega društva, ki jo je uvrstilo med svoje študijske konference. Sodelovali so fiziki iz Evrope in Amerike.

Osrednja pozornost so namenili uporabi računalnika pri pouku fizike. Manjka predvsem programska oprema, to opremo najuspešneje razvijajo strokovnjaki med učitelji fizike.

KRATKE GORENJSKE**Čipkarski dan v Železnikih**

Železniki, 20. julija - Od 1. julija do 26. julija letos poteka pred starim Plavžem v Železnikih jubilejni, 30. čipkarski dan, ki ga organizira Turistično društvo Železniki. V okviru te tradicionalne turistične narodopisne prireditve so bile že nekatere predelite, v četrtek, 23. julija, pa bo ob 18. uri v kulturnem domu otvoritev slikarske razstave likovne skupine Iskra Železniki s kulturnim programom, v petek, 24. julija, bo pred plavžem ob 16. uri otroški Živ žav z gostom Janezom Trilerjem in ob 21. uri pod lipom na Racovniku Večer podoknic. V soboto, 25. julija, bo ob 18. uri otvoritev razstave čipk v galeriji muzeja, ob 19. uri pred Plavžem koncert pihalnega orkestra Alples Železniki, ob 20. uri pred Plavžem veselica z ansamblom Obzorje Železniki in ob 21. uri pred Plavžem stari običaji z nočnim čuvajem. V nedeljo bo od 9. ure dopoldne do 17. ure razstava čipk v galeriji muzeja, ob 15. uri nogometna tekma možje fantje, ob 15. uri pred plavžem tekmovanje klekljaric, kulturni program in podelitev nagrad in priznanj. Ob 16.30 uri bo pred plavžem veselica z ansamblom Ptujskih 5. Od 13. ure dalje pa bodo predstavili klekljanje na ulicah starega dela Železnikov. ● D. S.

Sto let zborna piparjev na Stolu

Javornik - Koroška Bela, 20. julija - Planinsko društvo Javornik - Koroška Bela pripravlja pred Prešernovo kočo na Stolu v nedeljo, 2. avgusta, proslavo ob 100-letnici zborna piparjev na Stolu. Proslava se bo začela ob 11. uri, v kratkem kulturnem programu bodo nastopili mlađi planinci mlađinskega odseka domačega planinskega društva in oket iz Žirovnice. Na pohod še posebej vabijo družine pod geslom Sto družin na Stolu. ● D. S.

90 let gasilskega društva Dobračeva

Škofja Loka, 20. julija - Gasilsko društvo Dobračeva in občinska gasilska zveza Škofja Loka ob 90-letnici gasilskega društva Dobračeva organizirata praznovanje, ki se bo začelo v soboto, 25. julija, ob 20. uri, ko bo najprej slavnostna seja gasilskega društva v dvorani gasilskega društva na Dobračevi. V nedeljo, 26. julija, bo ob 15.30 uri gasilska parada, slavnostni govornik pa bo Viktor Žakelj. Ob 17.30 uri bo gasilska veselica z bogatim srečelovom. Za ples in dobro razpoloženje bo igral ansambel Čuki. ● D. S.

Jubilejna razstava Foto kino kluba Radovljica

Radovljica, 20. julija - Ob 10-letnici otvoritev lastne fotogalerije Foto kina kluba Radovljica Pasaža v avli radovljške graščine so člani tega prizadevnega kluba uspešno pripravili vsakoletno klubsko razstavo fotografij in diapositivov. V desetih letih so uspeli izmenjati v galeriji kar 87 razstav: predstavili so 17 retrospektivnih razstav gorenjskih klubov, 44 samostojnih razstav avtorjev, 13 skupinskih razstav domačega kluba in 15 mlađinskih in drugih kolekcij. Tudi za letošnjo klubsko razstavo so izdali že peto številko Foto informatorja v 250 izvodih.

Julija je na ogled 28 del devetih avtorjev, avgusta 27 del 17 avtorjev. Tretji del jubilejne razstave bo septembra, ko bo osem avtorjev predstavilo 23 najboljših fotografij. Radovljškim fotoamaterjem je kljub vojnim razmeram k sodelovanju uspelo privabiti tudi člana foto kluba Svoboda - Vis iz prijateljskega Varaždina.

Člani radovljškega kluba so prejeli številna domača in tujna priznanja. ● Jr

Blejski Riklijevi dnevi

Riklijevi dnevi na Bledu - V okviru letošnjega blejskega krajegovega praznika sta Turistično društvo Bled in krajevna skupnost Bled pripravila več zanimivih prireditiv, ki si jih je ogledalo kar precej obiskovalcev Bleda in turistov, ki letujejo na Bledu. Po Blejskem jezeru so spustili tradicionalne lučke, novost pa je bil vsekakor prikaz dela iz življenja Arnolda Riklija, začetnika blejskega turizma. Igralci amaterskega gledališča Tone Čufar z Jesenic so pod vodstvom neumornega Rada Mužana prikazali, kako je Rikli zdravil svoje goste, kako jih je sprejemal in kako se je od njih poslavljal. Upajo, da bodo Riklijevi dnevi postali še bolj bogati in tradicionalni. ● D. S. - Foto: Gorazd Šink

Ob 100-letnici gasilskega društva Kranjska Gora

Kranjska Gora v znamenju gasilskega jubileja

Kranjska Gora, 20. julija - Gasilsko društvo Kranjska Gora je počastilo svoj visoki jubilej - 100 - letnico gasilstva v Kranjski Gori - nadvse slovesno in nadvse imenitno. V goste so povabili številne prijatelje iz zamejstva. Gasilsko vajo, parado in slovesnost ob 100-letnici pa so si ogledali številni tuji, ki ob koncu tedna radi prihajajo v Kranjsko Goro ter seveda domači gostje.

Gasilci so za Prisankom postavili velik šotor, ki sprejme okoli 800 obiskovalcev, v skrajni sili tudi tisoč. Na prostoru pred hotelom Prisank pa so v okviru tradicionalnega sodelovanja gasilcev treh dežel tekmovale gasilske desetine v gasilskih spremnostih. Kranjska

Gora je bila tri dni zares v znamenju gasilstva, prireditve so izvrstno uspeli in le želeti si je, da bi bilo tako odlično pripravljenih prireditiv v tem turističnem kraju še več.

Zadnja tri leta je predsednik gasilskega društva prizadelen v neumorni Miro Kosmač, ki o prireditvi, delu in problemih kranjskogorskih gasilcev takole pravi:

»Naš jubilej so počastili številni udeleženci iz domačih gasilskih društev in iz gasilskih društav iz zamejstva. Prišlo je tudi veliko gostov iz sosednje Koroške in Italije, za kar so zasluzni naši prijatelji - gasilci onstran meje, saj so za našo prireditvi delali ogromno reklamo. Z zamejskimi društvami že leta in leta nadvse dobro sodelujemo: ne le pri gašenju požarov na tromeji, pokažejo nam tudi vse novosti pri opremi. Še posebej gospod

Miro Kosmač

Iz zgodovine društva...

Pobudo za ustanovitev prostovoljnega gasilskega društva so izrekli že leta 1981 na odborni seji občine Kranjska Gora. Udeleženci so izvolili petčlanski odbor, ki so ga sestavljali Franc Budinek, tedanjí župan, Anton Slavec, Jože Jakelj, Lovrenc Mrak in Mihael Rasinger. Pri osnovni soli so postavili majhno zgradbo za shrambo požarna - obrambnega orodja. Društvo je bilo do vojne izredno številčno in aktivno: stalno so skrbeli za izboljšave. Že leta 1906 so vpeljali v svoje vrste poveljevanje v slovenskem jeziku. Leta 1903 so shrambo povečali v gasilni dom, stalno pa so se strečevali s pomanjkanjem denarja.

Kranjskogorski gasilci so bili pobudniki maršičesa, kar dokazuje njihovo visoko kulturno in narodnostno zavest. Dali so pobudo za spomenik padlim krajanom, za našitek so si izbrali lipov list napisom Kranjska Gora, ustanovili so godbeni odsek, dramski društvo, sklad za ponesrečene in onemogle gasilce. Po vojni so postopoma dopolnjevali svojo opremo in leta 1977 je bilo prvič v Kranjski Gori tudi tekmovanje treh dežel...

vajo državno podporo kot finančno podporo lokalnih oblasti, mora pri nas gasilec na sedemmesecni tečaj, da se usposobi, da bo tvegal svoje življeno, nato mora pa še okoli pristop za denar, da bo gasilsko društvo sploh lahko obstalo. Mislim, da smo gasilci edina humanitarna organizacija, ki mora tako delati. Upam vsaj, da pri proslavljanju 200-letnice teh problemov ne bodo imeli

Kranjskogorski gasilci so nadvse slovesno in ob prisotnosti številnih gasilcev iz zamejstva, okoliških gasilskih društav in turistov praznovali 100-letnico svojega obstoja. Ob tej priložnosti je bila gasilska parada, gasilska vaja in tekmovanje gasilcev treh dežel... Foto: D. Sedej

Pasernig iz Beljaka, ki je višji gasilski oficir in ki se zelo zanimal za razvoj gasilstva. Dobre odnose imamo tudi z drugimi, tako iz Eggja kot Radniga, postali smo pravi prijatelji.

Gasilci imamo pri domaćem Turističnem društvu in krajevni skupnosti veliko podporo. V pripravah na 100-letnico je delala vsa Kranjska Gora, vsi prostovoljno in zastonj. Zelo nam je pri prevozih pomagal jeseniški Oniks in tudi kranjskogorski žičnici.

Moram pa reči, da pri storih kot pri opremi za petnajst ali dvajset let zaostajamo za gasilci z one strani meje. Imamo kamion, dva tovornjaka, stroje z majhno zmogljivostjo, ki so povrh vsega še zelo stari. Na višku sezone je samo visoka usposobljenost ljudi tista, ki skrbi za požarno varnost Kranjske Gore.

Zal mi je, da je jeseniška občina prav mačehovska do nas in tudi država ne prispeva gasilstvu prav nič. Medtem ko so gasilci v Avstriji ali v Italiji oproščeni dajatev, taks in užitki...

in da bo gasilstvo tudi v Sloveniji dobilo mesto, ki mu gre in da bo tako priznano kot, denimo, v sosednji Avstriji.

Načrti našega društva so predvsem v tem, da bi napravili garaže, dvorano, ki bi služila tudi za ostale dejavnosti v kraju. Za novo leto bi radi povabili in pogostili tiste krajane, ki nam vse leto tako zelo pomagajo. Radi bi postali vsaj sedem članov v gasilsko šolo, da bi si pridobili ustrezeno kvalifikacijo. V Kranjski Gori je veliko premoženja: od zasebnih hiš, vikendov do hotelov in tak kraj nujno potrebuje vsestransko usposobljeno gasilsko enoto.

Gasilci smo veseli, da je naš poveljnik Janez Pristavec, ki je v petnajstih letih izšolal vse kadre in letos je društvo dobilo najlepše darilo. Na Ptiju, na prvem državnem prvenstvu je pionirska ekipa Kranjske Gore zasedla 3. mesto, članice so tekmovale v medobčinskem turnirju in med 60 ekipami zasedle 8. mesto, druga ekipa pa 10. mesto. ● D. Sedej

Planšarska noč na Jezerskem

Ponovna oživitev turizma

Jezersko, 18. julija - Prizadevni člani Turističnega društva Jezersko in trgovsko in gostinsko podjetje Živila so v soboto ob Planšarskem jezeru na Jezerskem priredili tradicionalno Planšarsko noč, ki pomeni pripravo na Ovčarski bal, hkrati pa poskus, da bi na Jezerskem ponovno oživili turizem.

Klub temu da je letos na Planšarsko noč prišlo sorazmerno malo obiskovalcev, so organizatorji lahko zadovoljni, saj jim je letos uspelo popolnoma urediti prireditveni prostor ob Planšarskem jezeru, ki se zdaj lahko meri s tistim, ki ga imajo Bohinjci Pod skal'co.

Program tokratne prireditve, kjer so poleg nastopov cerkljanske folklorne skupine, prikazali še izviri način vasovanja in še druge stare običaje je pod takirko Alenke Mušič pripravilo domače kulturno umetniško društvo. Ker k starim slovenskim običajem spadajo tudi pristne jedi, so se obiskovalci lahko pogostili s pravim gorenjskim masovnecom. V Turističnem društvu Jezersko ocenjujejo, da je Planšarska noč pravzaprav uspela kot kulturna prireditve in ne kot nekakšna veselica, sicer pa menijo, da je oživitev turizma na Jezerskem, ki je pred leti nekoliko zamrla, ena od pomembnejših nalog. Sicer pa so tudi tokrat poleg krajevne skupnosti sodelovala vsa društva, dobro so sodelovali tudi s podjetjem Živila, kjer so prisločili na pomoč z gostinsko ponudbo, ki jo Turistično društvo ne bi zmoglo samo. Živila so tudi obnovila gostišče v pripadajočem terasu, tako da si zdaj skušaj s turističnim društvom želijo, da bi delali še bolj aktivno in profesionalno, kar naj bi pripomoglo, da bi se turisti spet vrnili na Jezersko. ● M. Gregorić, slika P. Kozek

Nagrade za najlepše cvetje

Hotavlie, 20. julija - Turistično društvo Hotavlie je minulo nedeljo pripravilo zanimivo etnografsko prireditve Cvetje na vasi, na kateri so prikazali stare domače obrite, na stojnicah pa prodajali unikatne izdelke domače obrite. Turistična prireditve Cvetje na vasi, za katero upajo, da bo postala tradicionalna, je privabila številna obiskovalca ob bližu in daleč.

Prireditve Cvetje na vasi je namenjena predvsem lepši urejenosti krajev, kar jim je letos povsem uspelo. V vseh sedmih vseh krajevne skupnosti so na oknih stanovanjskih hiš in poslopjih rože, domačije pa so tudi drugače čiste in lepo urejene.

Na stojnicah so svoje delo prikazali kamnoseki, kovači, čevljari, mizarji, tesarji, kolarji, predice, čipkarice, pokazali so, kako se je nekdaj seno nakladalo. Prireditve je podprt domače podjetje Marmor Hotavlie, pomagali pa so tudi domači obrtniki in obrtna zbornica iz Škofje Loke. Sodelovale so kmečke žene, ki so se predstavile s kmečkimi jedmi...

Na prireditvi Cvetje na vasi je sodelovala tudi pihalna godba iz Žirov.

Na slovesni podelitev so podelili priznanja za najbolj urejene domačije in hiše v vseh sedmih krajevne skupnosti. Na grade so prejeli: gostišče penzion Rezka s Hlavčijih njiv, Bunščka družina s Hlavčijih njiv, Graparjeva družina s Hlavčijih njiv, Mlinarjeva družina iz Suše, Vresjakova družina iz Suše, Dularjeva družina iz Volake, Jakopovi iz Volake, Kosmačeva družina s Srednjega Brda, Lovrihova družina s Srednjega Brda, Šinkovčeva družina iz Kopačnice, družina Breda Potočnik s Hotavelj, stanovalci iz družnega doma s Hotavelj, Bošnjancovi s Hotavelj, družina Ivančič in Pavleta Gartner s Hotavelj... ● D. S.

Četverica iz Alpininega svobodnega sindikata

Tolerantni, kompromisni, pa ne neumni

V Alpini sta oba pogajalska partnerja doumela novo vlogo sindikata, od tod tudi relativni mir v kolektivu, ki mu ni treba groziti s štrajki.

Ziri, 20. julija - O Alpininem sindikatu, ki sodi pod marelo republiških Svobodnih sindikatov Slovenije, smo slišali že veliko povabilnih besed kot o trdem borcu in pogajalcu za pravice delavcev. Pred kratkim smo njihovo pismo, naslovljeno na Dušana Semoliča, prebrali tudi v Delavski enotnosti. Od njega terjajo nepopustljivost pri pogajanjih z vlado za t.i. socialni pakt, še posebej izpostavljajo zahtevo po višji izhodiščni plači. Kaj v Alpininem sindikatu trenutno počnejo, v čem so že uspeli, v čem pa še ne, smo se pogovarjali s četverico iz izvršnega odbora: predsednico Natašo Demšar, podpredsednikom Milanom Sovincem, članoma Jano Justin in Marjanom Cankarjem.

Na vprašanje, zakaj so pisali Dušanu Semoliču, je Nataša Demšar na kratko odgovorila: »Vlada je povečala plače v družbenih dejavnostih, delavec je spet oziroma še vedno tisti, ki vleče naprej, od tega pa najmanj dobi. V povprečju plače v gospodarstvu zaostajajo za petino za določenimi v kolektivni pogodbi. Pismo smo napisali predvsem zaradi sklenitve socialnega pakta. Vlada še kar govori, da so izhodiščne plače previsoke, mi menimo nasprotno. Bojimo se, da bodo 80-odstotno uresničene plače počasni postale 100-odstotne.«

V Alpini, kjer poleg Svobodnih sindikatov, ki ima 1200 članov, deluje še maloštivilni neodvisni Tomšičev sindikat, so splošno kolektivno pogodbo sprejeli že decembra 1990, na tej dodelali podjetniško, ki so jo obogatili s pravicami, ki so jih delavci Alpine že pred tem imeli. To si v Alpininem svobodnem sindikatu štejejo za enega večjih uspehov.

Delo sindikalistov je seveda usmerjeno v pogajanja za čim boljše plače. V primerjavi z izhodišči v kolektivni pogodbi jih uresničujejo od 83- do

87-odstotno. Zadnja povprečna neto plača je znašala okrog 27 tisočakov. »Vsak mesec sproti pritiskamo na vodstvo podjetja, da se odstotek doseganja popravi. Objektivni razlogi - sezonska proizvodnja, visoki stroški, izguba južnih trgov - so nam znani in jih toleriramo, ne pristajamo pa na izgovore, razlage, ki so znotraj nas, kot tehnologija ali organizacija dela. Notranje rezerve so, vodstvo nanje opozarjam,« pravijo Alpinini vodstveni sindikalisti.

Sindikat kot partner na slabšem

V pogajanjih z vodstvom podjetja gredo sindikalisti včasih tudi na nož, kot se reče, včasih uspejo, drugič ne. Kot partner so v precej slabšem položaju. Opraviti morajo redno delo - dva iz izvršnega odbora sta celo na normiranih delovnih mestih - čutijo pomanjkanje informacij, podatkov, marsikaj so prisiljeni sami izbrskati, priznajo, da so v tem tudi premalo podkovani. Precej podatkov dobijo tudi iz "baze", bodisi od sindikalnih zaupnikov, bodisi neposredno od delavcev. Njihove probleme pre-

nasajo naprej, do vodstva varne.

»Delavci včasih pričakujejo nerealne rezultate. Z glavo skozi zid vselej ni mogoče. Zagotovo pa delavci marsicessa brez sindikata ne bi imeli. Marsikaj nas, kdo vpraša, kaj sploh delamo. Res se ne vidi veliko, če pa ne bi delali, bi se pa videlo. Kot gospodinja v hiši...«

Alpinini sindikalisti z vodstvom podjetja niso v konfliktu, boljša oznaka odnosov je stalna "bojna" pripravljenost. Partnerstvo je na ravni. Enkrat na mesec imajo dogovorjene sestanke, vrata pa so jim tudi sicer vedno na stežaj odprta. Vodstvo je pa doumelo, da je sindikat lahko najboljši posrednik tudi v primerih, ko je delavcem treba razložiti, zakaj nečesa ni mogoče, jih pomiriti.

Sindikat je redno navzoč tudi na sejah delavskega sveta, kjer je pogost pobudnik predlogov. S čim so že prodri? Uspeli so se zoperstaviti evropskemu delovnemu času, ki ni bil pogodu večini zaposlenih, uspeli so zadržati različne spremembe glede izplačil nadomestil bolniške, dopustov, praznikov, nadur, čakanja na delo, uspeli so - kolikor je bilo mogoče neboleče - uredit presežke, zlasti v trgovski mreži. Ti delavci so dobili odpravnine, celo nekaj višje, kot so jim po zakonu pripadale. Precej pretresov je bilo tudi s prerazporeditvijo odvečnih režijskih delavcev v proizvodnjo, tudi tu je

prav sindikat odigral pomembno vlogo. Na pobudo delavcev so uspeli zamenjati šefa v obratu, s katerim delavci niso bili zadovoljni. Imajo tudi že listino, ki jo je podpisal direktor Bojan Starman, iz izplačilo tega dela plač, ki ga vsak mesec premašo dobitjo, izračunan v markah, vstrelval se bo v lastništvu podjetja. Listina velja do minulega leta naprej.

»Maščevan vodstva se ne bojimo. Smo tolerantni, kompromisni sogovorniki in pogajalci, nismo pa neumni. Moramo imamo tudi srečo, v primerjavi z nekaterimi drugimi kolektivi. V našem nismo ustrahovani, odnosi z vodstvenimi delavci so dokaj dobrì.«

Za dobro delavcev tudi prodajne akcije

Izvršni odbor Alpininega svobodnega sindikata zastopa delavce tudi v konkretnih primerih, ko so jim kršene pravice, ko se jim gode krivice oziroma se bojijo, da bi do tega prislo.

Cepav skrb za poceni ozimnicu že zdavnaj ni več "poglavitna" obremenitev sindikata, se sindikat in Alpini ukvarja tudi s številnimi akcijskimi predajami, od cenejših pralnih pršakov do mesa za zamrzovanje skrinje. Tačne prodaje so tako rekoč vsak dan, zakaj delavcem ne bi omogočili, da kupujejo ceneje in na obroke? ● H. Jelovčan

Nadomestila za brezposelne "stoje" že od marca

Plače in pokojnine gor, brezposelnici pa...

odstotkov, v nadaljevanju pa 60 odstotkov posameznikove povprečne plače iz zadnjih treh oziroma šestih mesecev (kar je ugodnejše) dela.

Ko ugasne pravica do denarnega nadomestila, so brezposelnici, ki so v gmotni zagati, upravičeni še do denarnih pomoči. To je socialna kategorija. Denarne pomoči so se zadnjikrat povečale maja. Valorizirajo se glede na gibanje za-

jamčene plače. Na Gorenjskem prejema denarne pomoči 1346 brezposelnih. Od skupnega števila okrog 10.200 iskalcev zaposlitve na Gorenjskem jih prejema denarno nadomestilo za brezposelne ali denarno pomoč le slaba polovica.

Prošnje na ministrstvo za delo, naj se nadomestila usklajujejo avtomatsko (kot pokojnine) dobesedno dežujejo, žal razumevanja v okleščenem republiškem proračunu za težave brezposelnih ni. ● H. Jelovčan

Mala anketa

Planine pomenijo zdravje, življenje

Pokljuka, 18. julija - Vedno znova občudujem starejše ljudi, ki se podajojo v planine. Gojzerji, nahrbtnik, palica v roki in že je tu veder, trden korak, ki jih bo ob vztrajnosti, ki jim jo je vtišnilo življenje, ponesel čez travnike in skozi gozd na bližnji hrib, lahko pa tudi dije, morda celo na očaka Triglava, kot je pretekli petek toliko ne-

Stane Zugwitz, 72, Jesenice: "Hribi mi pomenijo vse. Udeležil sem se šestih borčevskih pohodov, le prvega ne. Prejšnja leta sem vedno prišel na vrh, letos pa zaradi malo slabšega zdravja le do Vodnikove koče. Morda bi lahko prišel tudi na vrh, toda nisem hotel povzročati sitnosti gorskim reševalcem. Veste, če bi poslušal zdravnik, ne bi več hodil v hrib. Ker sem pa tako "neumni", pa še hodim. Za mano je 22 transverzal, čez 20 pohodov na Stol, 15 na Porezen, 11 na Snežnik, številni pohodi na Ratitovec,

Blegoš. Dvakrat na teden grem v Rovte, vsakič privlečem domov vejo. To je rekreacija!"

Janko Oblak, 77, Škofja Loka: "Star planinec sem. Če ne bi v življenju toliko hodil v hribi, bi me danes ne bilo več. Angino pektoris imam, bolno hrbitnico. Hude bolečine mi povzroča. A vzemam tableto proti bolečinam in grem. To je volja, želja. Ko sem bil mlad, sem bil dvakrat na letu na Triglavu, celo na poročno potovanje sva šla z ženo sem gor in v bohinjske hribe. Nobena Nica, nobena Azurna obala ne more človeku dati tega, kar ti dajo hribi, neokrnjena narava."

kdanjih slovenskih borcev. Pohoda so se udeležili tudi sedemdesetletniki, med njimi so bili tudi taki, ki so bili pri teh letih prvci na najvišji slovenski gori. Na Pokljuki, kamor so se potem zgrnili podhodniki, smo jih povprašali, kaj jim pomenijo hribi.

Zora Konč, 70 let, Tržič: "Hoja v hribi mi pomeni vse. Dokler bom mogla, bom hodila. Telo mora tudi v poznih letih biti razgibano. Poleg organizirane telovadbe enkrat na teden v telovadnici, hodimo tržiške upokojence poleti v hribi. Stegovnik, Javornik, Križka, Dobrča so bližnji hribi, ki so tudi nekakšna predpreravnica za Triglav. Letos sem šla le do Kredarice, ker sem se malo slabše počutila, upam pa, da mi prihodnje leto vrh ne uide."

Ivan Bizant, 73 let, Preska pri Medvodah: "Hribi mi pomenijo vse tisto, česar človek v vsakdanjem življenju nima. Sprostis se, življi z naravo. Štirikrat sem bil na Triglavu na tem borčevskem pohodu, prej pa zagotovo 35-krat. Prvič sem bil tu še pred vojno, z gluhenim sosedom. Na poti na vrh nisem imel nobenih težav, kajti v hribi hodim vse leto, največkrat na bližnje, Tošč, Grmado, Katajno, Šmarje goro, udeležujem se pa tudi pohodov na Stol in drugih." ● D. Dolenc

DELAVSKI ODVETNIK ODGOVARJA

Z Zavoda v pokoj?

VPRAŠANJE:

Z dnem uvedbe stečaja nad podjetjem Elan mi je prenehalo delovno razmerje. Dne 1. junija 1992 sem v Elanu ponovno sklenil delovno razmerje, vendar za določen čas, in sicer za 5 mesecev, tako da se mi nadomestilo na Zavodu za zaposlovanje izteče dne 19. aprila 1993. Ali se bom z dnem, ko se mi izteče nadomestilo na Zavodu za zaposlovanje na kakršenkoli način lahko upokojil (star bom 52 let, delovne dobe pa bom imel 32 let in pol) oziroma zaprosil za podaljšanje izplačevanja nadomestila?

ODGOVOR:

Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Ur. I. RS št. 5/91) v 26. členu določa, da se zavarovancu, ki mu ob izteku roka za izplačevanje denarnega nadomestila do izpolnitve pogojev za upokojitev manjka največ tri leta, izplačevanje denarnega nadomestila podaljša do izpolnitve pogojev za upokojitev, če mu ni mogoče zagotoviti zaposlitve. Namesto podaljšanja izplačevanja denarnega nadomestila lahko zavod zavarovancu dokupi zavarovalno dobo.

Tudi Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Ur. I. RS št. 12/92) je med prehodne in končne določbe uvrstil člen, ki govorji o kategoriji zavarovancev, ki so do 31. marca 1992 uživali pravico do denarnega nadomestila za čas brezposelnosti ali je z dokončnim sklepom podjetja oziroma organizacije zaradi nujnih operativnih razlogov postal njihovo delo trajno nepotrebno ali pa so ostali nezaposleni brez svoje krije in jim je ob uveljavitvi zakona manjkovalo največ pet let starosti do izpolnitve pogojev za pridobitev pravice do starostne ali predčasne pokojnine. Te kategorije zavarovancev lahko uveljavijo pravico do pokojnine po predpisih, ki so veljali do 31. decembra 1992.

Po starem zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Ur. I. SRS št. 27/83) pa je bila predčasna upokojitev mogoča, ko je zavarovanec dopolnil najmanj 35 let pokojinske dobe in 55 let starosti (moški) oziroma 30 let pokojinske dobe in 50 let starosti (ženske).

Sabina Zavrl, dipl. iur.

Stolpec za upokojence

Izlet na Češko in Dunaj - Društvo upokojencev Žabnica vabi na zanimiv dnevne izlet na Češkoslovaško in na Dunaj. Na Češko bodo izletniki odpotovali 10. avgusta ob 22. uri z vseh avtobusnih postaj od Sv. Duha do Stražišča. Ogledali si bodo katedralo, kapucinske grobnice, Rotovž in druge znamenitosti Brna, mesto Blansko, če bodo želeli, tudi kraško jamo Mačuhovo. Ob povratku se bodo ustavili še na Dunaju, kjer se bodo sprehdili po starem mestnem jedru, občudovali Habsburški dvor, Opero, grobničo Habsburžanov, cerkev sv. Štefana in druge lepote. Po krožni vožnji po Ringu (muzeji, parlament, rotovž, gledališče, spomeniki) se bodo vračali domov prek Graza, Celovca in Ljubelja. Prijave za izlet sprejemajo vsi posvetniki društva do 3. avgusta. Na Grossglockner - Ce ste prezeli petkovo obvestilo, naj vas ponovno spomnimo na izlet na Grossglockner, ki ga kranjsko društvo upokojencev organizira 4. avgusta. Odhod bo ob 5.30 izpred kina Center v Kranju. Prijave sprejemajo do 31. julija v prostorih društva.

AVTOŠOLA Begunjska 10, Kranj
TEČAJ - VSAK PONEDELJEK
216-245

KRUN d.o.o.

FOTOKOPIRANJE • SERVIS FOTOKOPIRNIH STROJEV MINOLTA • PRODAJA FOTOKOPIRNIH STROJEV MINOLTA • PRODAJA PISARNIŠKE OPREME • PRODAJA PISARNIŠKIH POTREBŠČIN • PRODAJA ŠOLSKEJ POTREBŠČIN • PAPIRNICA

ZVEZEK A4 od 80 do 145 SLT	ZVEZEK A5 od 50 do 70 SLT
NALIVNA PERESA od 212 do 500 SLT	BOMBICE 28 SLT
SVINČNIKI od 14 do 31 SLT	KEMIČNI SVINČNIKI od 20 do 77 SLT
KERAMIČNI SVINČNIK 255 SLT	ŠOLSKI NAHRBTNIK 2.510 SLT

Pri nakupu nad 3.000,- SLT vzamemo dva čeka!
GREGORČEVA 6 (ZA GLOBUSOM), 64000 KRAJN
TEL.: 064/213-162, ODPRTO 8.-14., 16.-19. ure,
SOB 8.-12. ure

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše razstavlja karikature *Aljaža na Primožič*. V galeriji Mestne hiše razstavlja akad. slikar *Matej Metlikovič*. V galeriji Lipa v Mestni hiši razstavlja slikar *Bernd Hubert Romankiewitz* iz Bayreutha. V kava baru Kavka razstavlja podobe iz žgane gline *Mitja Žagar*.

JESENICE - V razstavnem salonu Dolik je na ogled razstava slik nastalih v XIII. planinski slikearski koloniji *Vrata 92*. V pizzeriji Bistriga v Mojstrani razstavlja grafičke *Vojko Otovič*. V pizzeriji Ajdna v Žirovici razstavlja fotografije *Tone Urbanc*. V bistroju Želva na Jesenicah so na ogled originalni načrti za vilo Bled arhitekta *Maxa Fabianija* iz leta 1906.

KRANJSKA GORA - V avli hotela Lek je na ogled fotografksa razstava avtorja *Marjana Bažete*.

BOH. BISTRICA - Usnjarski muzej in Mali vojni muzej (prva sv. vojna) sta odprtia ob sredah, sobotah in nedeljah od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure.

RADOVLJICA - V galeriji Šivčeve hiše je še do konca tega tedna na ogled *razstava grafične podobe poezij* Slavka Kvasa avtorice študentke oblikovanja Petre Černe. V galeriji Kamen razstavlja risbe, skulpture in modele oblikovalka *Milena Dežman*.

ŠKOFOV LOKA - V galeriji Ivana Groharja razstavlja fotografije *Herman Pivk. Zbirke Loškega muzeja* so na ogled vsak dan, razen pondeljka, od 9. do 17. ure. V knjižnici Ivana Tavčarja so razstavljena dela nastala na *Ex tempore Železniki 92*.

TRŽIČ - V prostorih A Banke je na ogled razstava o farmacevtsko medicinski zbirki *Bohuslava Lavičke*.

KAMNIK - V razstavišču Veronika je na ogled razstava slik *Franca Židana*. V galeriji Miha Maleš je na ogled razstava slik in grafik slikejarka *Staneta Cudermana*.

LJUBLJANA - V Narodnem muzeju, Prešernova cesta 20, je do septembra na ogled razstava *Gradovi minevajo, fabrike nastajajo* ter razstava *Denarništvo v antiki na Slovenskem*.

PRIREDITVE TEGA TEDNA

KRANJ: GOSPOT PETELIN - Na dvorišču gradu Kieselstein bo v četrtek, 23. julija, ob 19. uri z lutkovno predstavo GO-SBOT PETELIN nastopila Lutkovna skupina Paravan iz Besnice.

ŽELEZNICI: RAZSTAVA - V četrtek ob 18. uri bodo v Kulturnem domu Železniki odprli razstavo del Likovne skupine Iskra Železniki.

GROBLJE: KONCERT - V okviru mednarodnega poletnega festivala komorne glasbe v grobeljski cerkvici pri Domžalah (ob Biotehnični fakulteti) bo danes, v torek, ob 20. uri nastopil ansambel za staro glasbo *Tubae Revaliensis* iz Estonije. Šest inštrumentalistov in trije pevci bodo pod vodstvom Raiva Taruma predstavili obsežen izbor renesančne glasbe. Estonski glasbeniki nastopajo v renesančnih oblačilih in z glasbili iz 16. in 17. stoletja. Program koncerta obsegata dela Hasslerja, Schutza, Speera, Gabrielija, Guamija, Frescobaldija, Gussage in Croceja.

BIBLIOFIL, ZBIRATELJ,
LEKARNAR

Tržič: Konec preteklega tedna so v razstavišču A Banke v Tržiču odprli razstavo Bohuslava Lavičke. Odprl jo je mag. Simon Oblak, pomočnik generalnega direktorja Lek Ljubljana.

Zavod za kulturo in izobraževanje ter Lek Ljubljana sta pripravila razstavo o bibliofilu, lekarnaru in zbiratelju Bohuslavu Lavički, ki je od leta 1910 deloval v Tržiču. Kot talca so ga Nemci 16. julija 1942 ustrelili in zasegli njegovo zbirko knjig in ostalega materiala neprecenljive vrednosti. Odpeljali naj bi jo v nemški farmacevtski muzej v München. Vendar se je zbirka ohranila in leta 1978 jo je tovarna Lek Ljubljana kupila od potomcev Lavičke. Od leta 1986 je razstavljena kot muzej in predstavljena javnosti v tovarni Lek.

Zbirka je postavljena v dveh prostorih, ki sta v celoti opremljeni kot stari lekarni, poleg pa je tudi knjižnica in študijski prostor. Zbirko sestavljajo trije deli:

- arheološki pribor: antični medicinski instrumenti in drugi predmeti iz različnih najdišč iz dobe med 1. in 3. stol. n. št.
- farmacevtsko-medicinski pribor sestavlja: zbirka keramičnega in steklenega posodja ter drugih eksponatov. Prav ta zbirka je ena največjih zbirk keramike na Slovenskem.
- knjižna zbirka: vsebuje več kot 300 knjig s področja humanističnih znanosti, predvsem s področja alkimije, naravoslovja in medicine. Knjige so tiskane v obdobju od 16. do 19. stoletja.

Na razstavi v Tržiču je predstavljeno slikovno in videotečeno gradivo o pomenu dela in zapisu mr. ph. Bohuslava Lavičke.

Razstavo si v prostorih A Banke, Predilniška 2, lahko ogledate do konca avgusta vsak dan med 8. in 11. uro ter od 14. do 17. ure, ob sobotah pa od 8. do 11. ure.

Petra Bandelj

● GORENJSKI GLAS ●

OSNOVNA ŠOLA STANE ŽAGAR KRANJ
64000 KRANJ, Cesta 1. maja 10/a

razpisuje prosto delovno mesto

UČITELJA ŠPORTNE VZGOJE
za nedoločen čas

Nastop dela 1. 9. 1992.

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, ki jih določa Zakon o osnovni šoli.

Prijave pošljite v 8 dneh po objavi razpisa.

KULTURA

UREJA: LEA MENCINGER

Predelan in popravljen Atlas svetovne zgodovine

BESEDILO ZGODOVINE

Atlas svetovne zgodovine angleške založbe The Times je pri Cankarjevi založbi izšel pred tremi leti, vendar je takratna izdaja že pošla. Zdaj založba predstavlja tretjo dopolnjeno izdajo izvirnika, ki se od prvotne verzije ne razlikuje le po besedilu, pač pa tudi z dopolnjenimi kartami, zemljevidi in risbami, z vsem, kar pač sodi v tako obsežno in pomembno knjigo, že na začetku prevedeno v štirinajst svetovnih jezikov.

Pred nami je nov tip atlasa, ki v besedi in zemljevidih predstavlja ves svet. Takšen atlas si je gotovo zamišljal Abraham Ortelius, holandski geograf iz 16. stoletja, avtor za takratne razmere sijajnega atlasa sveta *Theatrum Orbis Terrarum* iz leta 1578. Nova izdaja Atlasa svetovne zgodovine prihaja prav v času, ko se pravzaprav zaključuje neko zgodovinski obdobje in začenja novo. V slovensko izdajo, pri njej so sodelovali Bogo Grafenauer, Sima Čirkovič, Rene Lovrenčič in Rade Petrovič, priznani strokovnjaki z ljubljanske, zagrebške in sarajevske univerze, je bilo mogoče vključiti tudi najpomembnejše zadnje dogodke, ki zadevajo ozemlje nekdajne Jugoslavije, torej tudi podatke, da sta v začetku tega leta postali Slovenija in Hrvatska samostojni državi priznani tudi od mednarodne skupnosti.

Seveda pa dodatek o najnovjevi slovenski zgodovini, ki je

vključen v poglavje o južnoslovenskih deželah, ni edina vsebinska sprememb v obsežni knjigi. Kot je na tiskovni konferenci povedala urednica Meta Sluga, je v tej tretji dopolnjeni izdaji več kot tisoč drobnih sprememb, okoli 60 kart pa je narejenih povsem novo in predstavljenih reliefno v vnesenimi novimi podatki. Bralec pa bo lahko ugotavljal, da se zgodovina ne spreminja samo na svojem koncu, to je danes, pač pa tudi na začetku. Vsa prva poglavja o arheologiji namreč prinašajo nova spoznanja, predvrednotenja definicij, saj je bila skupina okoli sto evropskih strokovnjakov, ki je pripravljala Atlas zgodovine, naklonjena vsem najnovješkim znanstvenim spoznanjem. To pa seveda govori v prid tej izdaji, saj se v atlasih nasploh, kot je menil strokovni redaktor knjige akademik prof. dr. Bogo Grafenauer, zapisano le počasi menjajo. Se posebej to drži za zemljevide,

čeprav je še kako pomembno to optično pomagalo ob pisani besedi za predstavljanje zgodovine. Spremembe so vnesene tako v poglavjih, ki se nanašajo na anglosaško zgodovino z razširjeno uvodno kronologijo, slovenskega bralca pa bo ob vsej svetovni zgodovini gotovo še posebej zanimalo poglavje o Južnoslovenskih deželah, kjer so avtorji spremnili uvodno poglavje, dodali zemljevid migracij prebivalstva in razlaga, zakaj prihaja do "otokov" predstavnikov nekega naroda v drugem narodu, kar je seveda še posebej aktualna in zanimiva razloga za današnji aktualni trenutek. Delne sprememb so doživel tudi besedila o Jugoslaviji med drugo svetovno vojno in po vojni do leta 1990. Vsekakor so avtorji dodatka za slovenskega bralca izkoristili možnost, da neodvisno od angleškega izvirnika vnesejo celo vrsto dopolnil. Pri tem pa so

ostale tudi nekatere manjša napake, ki se jih na kartah manjše velikosti ni dalo korigirati.

Obsežna knjiga, ki je doslej doživelja po svetu že enajst ponatisov, (izšla pa je tudi v kitajskem in hebrejskem jeziku), je razdeljena na osem poglavij: Svet prvotnega človeka, Prve visoke kulture od 3500 do 1000 pr.n.s., Klasične evrazijске visekte culture od 1000 pr.n.s. do 500 n.s.t., Svet je razdrobljen od 500 do 1500, Naraščajoča vloga Evrope v svetu od 1500 do 1815, Obdobje evropske prevlade od 1815 do 1914, Nastajanje svetovne enotnosti ter Južnoslovenske dežele. Kronološka preglednica najpomembnejših dogodkov v zgodovini že na začetku poglavij skupaj z dodanimi registromi in kazalom krajevnih imen pomaga bralcu postavljati dogodke v širši svetovnozgodovinski kontekst.

● Lea Mencinger

Galerija Ivana Groharja

UJETI V ŽELEZNE OKOVE

Skofja Loka - Ekspresionistični simbolizem fotografij Hermana Pivka. S pomočjo montaže in kolažev doseže popolnoma svoj izraz v polju, nabitem s simboliko. Tehnika je umetnikova duša. Simboli so odsevi tega sveta.

Gledalec se ob gledanju fotografij obrne v lastno notranjost in prisluhne zgodbi Hermanna Pivka. Kraljestvo sanj in nočnih mor. Figure na robu razkorja, hibridi, pol-ljudje, pol-zivali, nadrealistične podobe in agresivni atmosferi, ki je razvnela avtorja. Dnevna mitologija nočnih pohodov.

Ozadje napoljuje s svetlobo, kot da bi gledali gorečnost duže z bleščanjem sončnega zahoda, hudourniško svetlobo... Pogosto navzoča diagonalna

kompozicija povečuje lirično in dramatično napetost. Predmet spora je nasprotovanje med občutenjem in napetostjo. Kar mora biti video, je video za zaprtimi očmi.

Fotografijo sestavlja slika in pomenska ravnina. Razpadanja, metamorfoze delov tel, figur brez obrazov. Skorja se je popolnoma odlučila, zaprte misli so se osvobodile, razpršile so se v polju asociacij, bitja so osvobojena lastne notranjosti.

Simboli mačevanja duha nastopajo nasproti formi.

Zdržujoče vzdržuje dvojni meni stvari sredstev igre življenja in njegovih možnosti. Demonska obsedenost notranjega giba življenja. Vodijo ga estetska merila misli, volje in občutka. Pljuski čustev, goreči občutki, ostri kot nož odsevajo neizraženo, to ni niti realizem niti fantazija, ampak neomejeno. Vizualna komunikacija brez "posega" misli.

Fantazija preraste v tragikomično presenečenje, ta neustavljiva resničnost, ko o njej resnično razmišljaš, se spremeni v drugorazredni realizem.

Vsaka fotografija je odgovor na vprašanje. Odgovor na spiritualne potrebe ljudi.

Polona Hafner

Festival stare glasbe

FESTIVAL RADOVLJICA 92

Radovljica - Konec tega, tedna v nedeljo, 26. julija, se z otvoritveno svečanostjo ob 18. uri začenja letošnji jubilejni 10. Festival Radovljica 92, trajal pa bo do 9. avgusta. V tem času se bo v avli radovljiške graščine zvrstilo sedem koncertov z domaćimi in tujimi glasbeniki.

Po otvoritveni ceremoniji, ki bo letos še posebej spektakularna, bo ob 20.30 nastopil s koncertom Bachovih sonat Ryo Terakado z baročno violino, pri čembalu pa bo spremljal Shalev Adel. Ryo Tekado je bil pred časom koncertni mojster tokijske filharmonije, zdaj pa je redni profesor na pariškem konservatoriju. Čembalist Shalev Adel iz Tel Aviva pa sodi med mlajše čembaliste in se trenutno z glasbo ukvarja v Pragi. Drugi glasbeni gost radovljiškega festivala, nastopil bo v torek, 28. julija, je Pihalni ansambel Musica Aperta iz Bergama. Devetčlanski ansambel pod vodstvom Pieralberta Cattanea ima za seboj imenito glasbeno preteklost s celo vrsto glasbenih turnej po Evropi in ZDA, snemanjem plošč in podobno.

Tretji koncert bo v petek, 31. julija, nastopila pa bosta zagrebška glasbenika Valter Dešpalj, najboljši hrvaški čelist, v duetu z njim pa še kitarist Istvan Römer. Ta izredni glasbeni duo bo izvajal glasbo Boccherinija, Correljija, Mozarta, Dediča in Dvoraka.

Ansambel za staro glasbo z avtentičnimi instrumenti Carissimi Consort iz Münchna bo predstavil oratorijske rimske šole in sicer skladateljev Carissima, Frescobaldija in Graziani-ja.

Naslednji koncertni nastop pripada Klemenu Ramovšu s kljunasto flauto. Njegov koncert v sredo, 5. avgusta, bo zanimiv prerez glasbe od pozne renesanse do sodobne glasbe.

Drugi orkester letošnjega festivala prihaja z Dunaja. To je Accentus, ansambel za staro glasbo z avtentičnimi instrumenti, ki je za radovljiški nastop izbral glasbo španske renesanse.

Festivalne koncerte bo v nedeljo, 9. avgusta, zaključil nastop ene vodilnih londonskih čembalist Maggi Cole, uveljavljeni umetnici, ki je znana tako koncertnemu občinstvu kot po svoji pedagoški dejavnosti, posnela pa tudi celo vrsto plošč. V radovljiški graščini bo igrala skladbe Händla, Rameaua, Bacha, Frescobaldija, Scarlatti in Galuppija. ● L. M.

Ne bomo se zmotili, če rečemo, da je pričujoča razstava, po rodu Mengšana, sedaj pa Kamničana Franca Židan prijetno presenečenje za ljubitelje slikarstva. Ker se avtor takrat pravzaprav prvič predstavlja javnosti, je njegovo slikarstvo za nas pravato odkrite, saj gre za dokaj samosvoje in samoniklo slikarstvo. Židanovo slikarstvo v oljni tehniki bi v grobem lahko razdelili kronološko in stilno v dve razvojni faz: v zgodnjem, ki se odmika od realizma in kasnejšem, ki se približuje barvni abstrakciji.

Nekako do leta 1984 je Franc Židan naslikal serijo vedut in krajin Kamnika in okolice, ki so tematsko in sloganovno zaključena celota z jasno opredeljenim in spoznavnim slikarskim rokopisom. Te podobe, so lahko tudi daljnji odmevi na vedute zgodnjega Vena Pilona in krajinarstva slovenskega ekspresionizma in nove stvarnosti. Vendar so te slike zaradi specifične barvne lestevice zamolko zelenih in modrih odtenkov in redukcije sižeje na poenostavljenje primarne, včasih že kar geometrijske pravrobe, povsem avtonomni likovni dosežki. Izredno zanimivi so tudi kompozicijski re

Lesna industrija Jelovica prebrodila najhujše

Rešitev je v izvozu

Trditev: delavci na čakanje, vodstvo pa na dopust, ni resnična. Izgubo jugoslovenskih trgov že uspešno nadomeščajo z izvozom, za to pa sta potrebna razvoj in kakovost izdelkov.

V Škofji Loki, ki se je, kot ena redkih slovenskih "oaz", uspela izogniti večjim gospodarskim polom podjetij ter večjim odpuščanjem delavcev, že nekaj časa vladala vznemirjenje nad usodo lesne industrije Jelovica. Že preprost premislek, da gre za veliko podjetje z velikoserijsko proizvodnjo, ki je bila usmerjena predvsem na jugoslovansko tržišče, utemeljuje ugotovitev, da mora imeti to podjetje, ob popolnem propadu jugoslovenskih trgov, velikanske težave; ni pa tudi neznano, da ima na domačem tržišču precejšnjo konkurenco. Skromne plače, pošiljanje delavcev na čakanje na delo in vest, da je medtem vodstvo odšlo na dopust, je v tem kraju vzbudilo razne gvorice, zato smo se odločili, da pri direktorju Stojanu Žibernu preverimo, ali so resnične ali ne.

»Prvič slišim, da smo delavce poslali na čakanje na delo, mi pa odšli na dopust. Jaz, na primer, nisem uspel izkoristiti niti lanskega dopusta in v podobnem položaju so tudi ostali člani vodstva našega podjetja. Zagotovim vam lahko, da bi podjetje že zaprli, če bi resnično vodstvo v času, ko so bili nekateri delavci na čakanju, odšlo na dopust. V takih trditvah pa tudi ni logike, če vemo, kako poteka čakanje na delo v Jelovici: pri nas je približno 10 odstotkov delavcev na čakanju (velja za Jelovico v celoti), to pa je zelo različno razporejeno po obdobjih in posameznih obratih. Trdimo se, da bi ne prišlo do daljših ustavitev dela za večje skupine ljudi in da bi se breme čakanja čim bolj enakomerno porazdelilo. Tak pristop utemeljuje tudi precejšnji stroški ustavitev in ponovnega zagona večjih obratov; vedno pa moramo upoštevati tudi to, kaj lahko proizvajamo glede na naročila. Ta desetina čakajočih je torej precej enakomerno porazdeljena na posamezne obrate in po tem, ali gre za delavce ali za režijo. V celoti seveda tega ni mogoče zagotoviti: najmanj čakanja je pri proizvodnji hiš, največ pa v obratu v Preddvoru.«

Slaba sezona v gorenjskih avtokampih

Satelitske antene na prikolicah v avtokampih

Hoteli na Gorenjskem so v letošnji sezoni v primerjavi s prejšnjimi leti razmeroma slabo zasedeni in enako bi lahko rekli tudi za večino gorenjskih avtokampov. Nekaj tujih gostov je prišlo in v napolnopravnih kampih, kjer ni nobene gneče, se imenitno počutijo. A vojna v sosedstvu je napravila svoje: tujih gostje, ki letujejo v kampih, so se obilno »oborozili«: s tranzistorji, televizorji in satelitskimi antenami! Satelitske antene seveda niso nič nenavadnega, a gostje povedo, da jih ne bi vzeli s seboj, če ne bi bilo v bivši Jugoslaviji tako napeto...

V Bohinju sta dva kampa: Turistično društvo Bohinj skrbila za kamp Danica v Bohinjski Bistrici, Alpinum Bohinj pa za kamp Zlatorog. Kamp Danica je izredno lepo urejen, sprejme 200 gostov, ki jim je na voljo tenisko igrišče, igrišče za balinanje, bližnje gostišče, nogometno igrišče. Kamp je odprt tri leta, nočitev za tuje goste stane v sezoni 10 nemških mark, domači pa plačajo 8 mark s tem, da so ob daljšem bivanju še popusti. Kot nam je dejala Marjana Zupanec, je danes v kampu 50 gostov, večinoma Slovencev in Nizozemcev, ki se izjemno dobro počutijo: predvsem se vsakodnevno odpravijo na izlete v okolico ali v hribe.

»V kampu Zlatorog, ki sprejme do 500 gostov, je zdaj 250 domačih in tujih gostov,« pravi vodja kampa Miha Čerček. »Med tujimi so predvsem Nizozemci in drugi, ki že dobro poznajo Bohinj in Slovenijo. Pravzaprav smo z zasedenostjo kar zadovoljni, spremeniла pa se je struktura naših gostov: v primerjavi s prejšnjimi leti je manj tujcev, več pa domačih. Kamp je privlačen zato, ker leži v Triglavskem narodnem parku, ob jezeru, v ohranjeni naravi, z obilo možnosti za izlete, ribolov, na voljo so čolni, hidrospeed po Savi... Nočitev stane 13 nemških mark za tujce in 10 mark za domače goste.«

Zaka je blejski avtokamp, za katerega skrbila TP turizem in re-

rialov ni bilo nikdar vzrok za proizvodni zastoj. Trdno smo odločeni, da ne bomo delali na zalogo, ampak le za znanega kupca; to pa povzroča občasne zastoje in čakanje na delo. Rešitev je seveda v izvozu na Zahod in naša prizadevanja v tej smeri, to danes lahko že zatrdirim, odprijava Jelovici precejšnje in ugodne perspektive. Celotna izpada jugoslovenskega tržišča sedva ni mogoče nadomestiti čez noč, saj si prizadevamo za dolgoročnejše povezave s kupci na Zahodu. Ker smo doslej izvažali sorazmerno malo, je ta proces uveljavljanja na tujih tržih za nas še nekoliko zahtevenejši. Prilagajanje tem trgom bo v podjetju zahtevalo določene racionalizacijske ukrepe, ki žal ne bodo mogli v celoti obiti zaposlenih.«

Izgubili ste dve tretjini svojega nekdanjega trga. Kako sploh upste preživeti? Je doseženi izvor že tak, da vam to zagotavlja?

»V preživetje je usmerjena celotna poslovna politika, pri čemer je čakanje desetine delavcev le eden od ukrepov. Precej veliki so bili pritiski, da se teh ukrepov celo ne izvede. Pri pritiskih, da bi delali na zalogo, nismo popustili, pač pa smo se lotili izredno korenitih posegov za zmanjševanje stroškov, analiz vrednosti in podobno. Tudi zelo skromni osebni dohodki so velik prispevek k temu, da nam je največjo krizo v zgodovini Jelovice uspelo prebroditi. Smo pred podpisom nekaj velikih pogodb, vsi trendi se dvigujejo, zato sem precejšnji optimist.«

Kakšen je položaj na trgih v tujini? Ali upste doseči zahtevano kvaliteto izdelkov in kateri cenovni razred dosegate? Jelovica je bila velikoserijski proizvajalec, pri čemer vemo, da je kvaliteta včasih trplja.

»Eden bistvenih premikov, ki smo ga uspeli doseči v Jelovici v zadnjih dveh, letih je ravno premik iz velikoserijske proizvodnje na maloserijsko - naročniško proizvodnjo. Čeprav smo tudi pri velikoserijski proizvodnji skrbili za kvaliteto - to potrijejo številni testi in primerjave s konkurenco - pa je seveda potreben preskok iz jugoslovenskih standardov kvalitete in prakse na tisto, kar zahteva tujina. V Jelovici je na srečo že prevladala povsem družačna filozofija, ki je preusmerila pozornost od količine k kvaliteti. To nam potrijejo doseganje srednjih kakovostnih in s tem cenovnih razredov; pri tem pa je treba vedeti, da se srečujemo na tujih tržih z veliko konkurenco z Vzhoda, od koder so pripravljeni izvažati za vsako, tudi globoko dumpinsko ceno. Nekdanju YU faktor, ki je znašal od 15 do 20 odstotkov, smo praktično izničili na 1 do 2 odstotka. Naš položaj pa je seveda slabši zaradi stroškov transporta, domačih cen surovin, inflacije in stabilnega tečaja ter obremenitev države, kar je seveda posebna zgodba.● S. Žargi

GOSPODARSKI KOMENTAR

Zgodbi | Članek

CVETO ZAPLOTNIK

Vsek je svoje denarne (ne)sreče kovač

Želegli smo si kapitalizem in dobili smo ga - z vsemi prednostmi in slabostmi, potmi in stranpotmi.

Čeprav je bolj malo ljudi, ki jim ob skromnih mesečnih zplačilih ostaja denar še za kaj drugega, kot le za hrano, obutev, oblačila in ostalo najnajnejše, pa v kapitalizmu še bolj kot v socializmu velja načelo, da je vsek sam svoje denarne (ne)sreče kovač in odgovoren za to, kam bo vložil prihranke. V sedanjih razmerah, ko (zasebna) iznajdljivost skoraj nima meja in ko je praktično dovoljeno vse, kar ni izrecno prepovedano, je teh možnosti veliko več, kot jih je bilo v prejšnjem sistemu. Denar je mogoče zaupati starim in novim (zasebnim) bankam, posojilnicam in hranilnicam, ga "pretopiti" v državne in podjetniške obveznice, kupiti delnice bank in podjetij, ga posojati prijateljem, znancem ali raznem zasebnikom in podjetjem, ki na veliko oglašujejo v Oglasniku in v drugih časopisih, ga zaupati ljudem (tudi iz tujine), ki za denar ponujajo poceni marke, automobile in ugodna posojila, ga vlagati v "investicijske sisteme", kot sta, na primer, slovenski Catch the cash ali avstrijski Fair play, in še bi lahko naštevali.

Čeprav je res, da brez tveganja tudi dobička (zaslužka) ni, pa nekatere izkušnje z Gorenjskim (in iz Slovenije) kažejo, da je pri vlaganju prihrankov in pri nakupih potrebitno vsaj kanec previdnosti. Lep primer za to je sistem Catch the cash, ki se je v zimskem času močno razširil tudi po Gorenjskem. Ček za 2.400 nemških mark so bili nadvse mamljivi, k lažji odločitvi je pripomoglo tudi prijetno vzdružje v nabito polni restavraciji hotela Creina: danes pa predvsem tiste, ki so v sistem vložili po deset tisoč mark (ali še precej več), močno boli glava. Ne upamo si sicer trdit, da se za vloženi denar že lahko obrišejo pod nosom, vendar pa je res, da so za (denarne) glavobole, ki jih doživljajo in preživljajo, krivi predvsem sami. Ko so se prostovoljno odločili za sistem, se večina ni spraševala, zakaj je besedilo pogodbo v nemščini in kaj v pogodbi sploh piše, kaj na predavanjih pripoveduje gospa Mira, zakaj je za morebitne spore pristojno sodišče na Dunaju, ali je mogoče denar v sistemu obračati tako hitro in učinkovito, da bo vsak, tudi poslednji vlagatelj, dobil za 900 mark še redni ček za 2.400 mark in morda še ček z enako vrednostjo iz t.i. avtomatike - in tako dalje.

Pa ne gre le za Catch the cash! Veliko je, na primer, novih, zasebnih podjetij, ki se ukvarjajo s prodajo (avtomobilov, pohištva...). Velika večina se obnaša poslovno, spoštuje dobar rok in plačilne pogoje, vedno pa se najdejo tudi izjeme, zaradi katerih ljudi, ki so jim zaupali denar, boli glava. In prav izjeme so krive, da kupci postajajo previdni (še posebej, če se odločajo za nakup v podjetju, čigar "poslovnih referenc" ne pozna) in da se številni med njimi odločajo za nakup po načelu "daj (avtomobil, pohištvo...) - dam (denar)". Tudi nakup (ustanovitvenih) delnic ni brez tveganja. Čeprav dajejo pravico do udeležbe pri dobičku, pa je vse odvisno od tega, kako bo banka ali podjetje poslovalo - z dobičkom ali ne. Če ni dobička, je tudi pravica do dobička le črna na papirju.

KMETIJSKO GOZDARSKA ZADRUGA

SAVA z.o.o.
Rožna dolina 50
64248 LESCE

Upravni odbor Kmetijsko gozdarske zadruge SAVA z.o.o. Lesce je na svoji 1. seji, ki je bila dne 3. 7. 1992 sprejel sklep o objavi razpisa za zasedbo delovnih mest:

1. VODJA KOMERCIALE 2. RAČUNOVODJA

Pogoji za ta delovna mesta so:

- pod 1. višja ali visoka šola kmetijske ali ekonomske smeri najmanj 5 let delovnih izkušenj v zadružništvu
- pod 2. srednja ali višja šola ekonomske smeri najmanj 3 leta delovnih izkušenj na tem področju

Pisne vloge z dokazili o izobrazbi sprejemamo 15 dni po objavi oglasa na naslov:

Upravni odbor KGZ SAVA z.o.o. Rožna dolina 50, 64248 Lesce.

Kandidati bodo o odločitvi obveščeni najkasneje v 30 dneh po objavi oglasa.

TRIGLAV KONFEKCIJA KRANJ

p. o.

Delavski svet Triglav konfekcije Kranj v skladu z 41. členom statuta podjetja razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidat, ki bo izbran, mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- da ima visoko ali višjo izobrazbo tehnične, ekonomske ali druge ustreerne smeri (VII. ali VI. zahtevnostna stopnja)
- da ima pet let delovnih izkušenj na odgovornih delih in na logah v gospodarstvu
- da aktivno obvladuje nemški jezik (posebna zahtevo)

Kandidat bo izbran za dobo 4 let.

Pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljite na naslov: Triglav konfekcija Kranj, Savska cesta 34, 64000 Kranj, v 8 dneh po objavi razpisa. O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri.

Slaba turistična sezona se pozna tudi v gorenjskih avtokampih: zaradi razmeroma nizke cene je polno zaseden le kamp v Gozd Martuljku, vse ostali pa so napolnopravni. Tujih gostov je malo, prihajajo večinoma le domači... Foto: D. Sedej

Test: Daihatsu Charade CS

Tričetrtinski takt

Drugi najmanjši model japonskega Daihatsuja je karoserijsko in tehnološko obnovljen zapeljal po cestah sicer že pred štirimi leti, vendar je do danes ostal eden od najcenejših in tudi najbolj priljubljenih dizlov na domačem trgu. Avto ni ravno zadnji krik modernega oblikovanja, čeprav je po drugi strani dovolj svež izdelek japonske avtomobilске industrije.

Charade s turbodizelskim motorjem generalni zastopnik mariborska Jeklotehna ponuja v izvedbi s petimi vrati. Nos je povsem enak kot pri trivratnem modelu z bencinskim motorjem, bočni del pa je na račun para vrat na vsakem boku videči precej daljši, hkrati pa dokazuje oblikovalsko spretnost Daihatsujevih konstruktorjev, ki so zadnja vrata potisnila dalje nad zadnje kolo. Udobje v notranjosti zaradi tega ni nič manjše. Voznik položaj utegne biti kljub skromni dolžini vozila, ki znaša le dobre tri metre, dovolj ugoden, notranja razkošnost pa je očitna tudi na zadnjih klopih.

Voznik ima pred seboj pregledno in dobro zasenčeno armaturno ploščo, kjer s podatki strežeta merilnika vrtljavje na lev, in hitrosti na desni strani.

Glede hitrosti je pri tem avtomobilu dobro, da voznik ve, v kaj se podaja: dizelski motor je pač nekoliko bolj lenoben od bencinskega, zato charade CS

(črkovna kombinacija ne pove, da gre za turbodizel) ni namenjen za ostro pospeševanje, niti za dirkaško vožnjo. 993 kubični trivaljnik je sicer eden od hvaležnejših delov tega avtomobila, predvsem kar se tiče ekonomičnosti, kajti do sedaj vsi testi dokazujejo, da je v tej kategoriji v svetovnem vrhu. Petstopenjski menjalnik ima precej na dolgo preračunana prestavna razmerja, to pa pomeni, da je potrebno motorju dodajati znatne zaloge plina in ga priganjati v območja bližu prepovedanega polja vrtljajev, ki se začne pri številki 5000. To v potniškem prostoru povzroča občutno glasno, vendar prijetno brenčanje in rahlo piskanje majhnega turbo polnilnika.

Sicer pa je tudi notranje okolje tega avtomobila umirjena, tako da ne bi dajala zlaganega videza o živahnosti. Testni avto je bil odet v svetlo sive prevleke, v kombinaciji z motno temno sivo mehko plastiko. Prtljni prostor je zaradi povsem

nazaj potisnjene deljive zadnje klopi malce tesen, vendar s 173 litri še zadostuje za tisto, kar potrebujemo na krajevem potovanju. Večja kilogramska obremenitev za motor kljub majhnosti ni ovira, pa tudi na vozilu se avto, predvsem na račun zajetnosti po širini, obnaša precej kultivirano. Ob serijsko vgrajenih semperitovih pnevmatikah je kos predvsem kratkim in ostrim ovinkom, pri priganjanjih skozi daljše ovinke pa je potrebno s trikrakim volanom le rahlo popravljati smer. Zato si brez skrbi lahko dovolimo izkoristiti motor, do koder zmore, saj so tudi zavore sorazmerno učinkovite.

V avtomobilskem svetu je pač tako: so takšne in druga-

čne prijetnosti. Daihatsu charade CS sodi med avtomobile, ki so malce nenavadni, pa zato nič manj prijetni. Kdor bo v brenčanju trivaljnega turbodizla našel sebi prijetno glasbo, temu nakupa zagotovo ne bo žal.

● M. Gregorič, slike P. Kozjek

Cenejši Mobitel

Upravni odbor podjetja Mobitel, d.o.o. Ljubljana je določil novo, nižjo ceno mobilnega telefonskega priključka, ki velja od 16. julija. Znižanje cene je kar 25-odstotno: poslej je Mobitel stal 8.000 DEM, odslej le 6.000 DEM. Razvoj mobilne telefonije v Sloveniji sloni na novi centrali s 7.500 priključki - Mobitel priključek pa je idealna rešitev za poslovneže na potovanjih, odročne kraje itd.; dogovorjena je npr. Mobitel povezava slovenskih planinskih postojank.

MOMEHNIKA

ŠKOFJA LOKA D.O.O.

Trgovina, Servis, Mednarodna dejavnost 64220 Škofja Loka

FIAT AVTO VAŠIH SANJ

TIPO

PANDA
UNO 45
TEMPRA

CROMA 2.0

FIORINO

POSEBNI POLETNI POPUST!

Vozila dobite v

ŠK. LOKI, KIDRIČEVA 50 (Trata), tel.: 064/632-730

in v POOBLAŠČENEM SERVISU FIATA na

BLEDU, RIBENSKA 6, tel.: 064/77-910

Dobro jutro ob kavi

Bliža se deseta, jubilejna oddaja, v kateri se vsako drugo soboto od 9.20 do 9.50 na Radiu Kranj pogovarjam z najpopularnejšim na lesvici gorenjske popularnosti. Oblikujete jo Vi, spoštovani brači Gorenjskega glasa, na kuponih iz časopisa: nanj vpisite Vaš predlog, na dopisnico lahko pripisete tudi vprašanje Vašemu izbrancu oziroma izbranki. Ko bo gost ob klepetu ob kavi, mu zastavimo tudi Vaše vprašanje. Glasujte - oblikujte lestvico popularnosti na Gorenjskem!

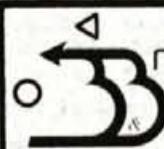
Za klepet »Dobro jutro ob kavi« predlagam:

RADIO
KRANJ
97.3 FM
STEREO

GORENJSKI GLAS

DROGA
PORTOROŽ

Kupon na dopisnici z Vašim naslovom pošljite na RADIO KRANJ, 64000 Kranj, v vsaki oddaji bodo izmed prispehljih dopisnic eno nagradili s kilogramom Barcaffea.

AVTOŠOLA Begunjska 10, Kranj
TEČAJ - VSAK PONEDELJEK
216-245

Počitnice v GRČIJI
dostopne za
vsakogar
HALKIDIKA,
apartmaji Kajafas

Maistrov trg 2, Kranj
Telefon: 064/213-261
064/218-586
Telefax: 064/211-790

Let vsako soboto, julij in avgust
1 teden 580 mark, 2 tedna 720 mark
Popusti za otroke

Gardaland, Aqualand, Disneyland, Benetke
vsako soboto

Avtobusni prevoz na morje vsako soboto
Piran, Portorož, Umag, Novigrad, Rovinj

TRGOVINA
ZAPRavlJIVČEK

STRAŠIČE

OBVEŠČA CENJENE
KUPCE, DA IMA NA
IZBIRO CELOTNI ŠOLSKI
IN DARILNI PROGRAM

PAPIRUS S

15 %

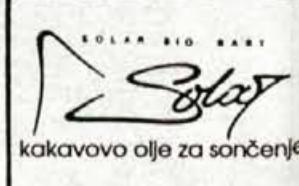
POPUSTOM!

KRANJ, KOROŠKA C. 16.
tel.: 212-249

SATELITSKI
SISTEMI

ŽE OD 695 DEM
GARANCIJA, SERVIS
STN 064-78-212

samo 370 SIT
učinkovita zaščita pred soncem

DROGESAN KRANJ
SINCE 1919

Kako potovati na Hrvaško

Preden se boste odpravili z avtomobilom na sosednjo Hrvaško, je dobro, da poleg servisa svojega vozila pregledate še vse potrebne papirje. Vse zavarovalnice, ki imajo svoje poslovilnice na Gorenjskem opravljajo povračila škode na vozilih samo v primeru, če je ob prometnih nezgodah znan povzročitelj, ne priznavajo pa odškodnine v primeru, da je škoda na avtomobilu posledica vojnih aktivnosti. V zvezi s prometnimi nezgodami na Hrvaškem pa še tale informacija. Avto - moto zveza Slovenije svojim članom nudi enkraten brezplačen prevoz poškodovanega vozila, vendar ta ugodnost velja samo na ozemlju Slovenije. ● M. G.

Na kratko

Mitsubishi: Mitsubishi motors d.o.o. Koper je za kupce na Slovenskem trgu pocenil nekatere modele. Tako so znižali tovarniško ceno colta 1.3 GL, cat s 14.600 na 13.900 mark, lancerja 1.5 GLXi cat, pa so pocenili s 16.950 mark na 15.900 mark. Ugoden je tudi nakup teranca pajero 2.5 C/T stari model, z bencinskim motorjem in platneno streho, ki ta hip brez dajatev stane samo 22.700 mark. Okvirna cena novega colta, ki bo naprodaj konec poletja ali v začetku jeseni bo znašala 15.400 mark.

Citroen: Koprski Cimos je na slovenskem trgu junija prodal 453 vozil, od tega največ citroenov AX (215) in ZX Avantage in Aura (100). Med tovornimi in kombiniranimi vozili so prodali največ kombibijev C 25 D v izvedbah furgon in minibus, precej skromen pa je bil delež specijalnih vozil, saj so prodali samo 2 enoti. V tem času jim je uspelo na Hrvaškem prodati 55 vozil in v Makedoniji 2. Celotna prodaja na ozemlju nekdanje Jugoslavije je znašala 510 vozil.

Hyundai: Čeprav podrobnosti še niso znane, je jasno, da bo ljubljanski Hyundai trade proti koncu leta obogatil prodajni program hyundaijev. Tržna uspešnica naj bi postal kombi Grace, ki je izboljšana verzija Mitsubishija L 300.

Renault: Po neuradnih informacijah naj bi priljubljena katrica, ki jo izdeluje novomeški Revoz, odšla v pokoj že letos jeseni, ko bo do v dolenski metropoli začeli izdelovati renaulta clio.

Volkswagen: Zaradi vojne v BiH, ki je zavrla proizvodnjo novega golfa v Tasu, trenutno omejene količine teh avtomobilov prihajajo direktno iz Nemčije. Pri Volkswagenu zanikajo vest o selitvi proizvodnje iz Sarajeva v Srbijo. ● M. G.

Porabili smo manj elektrike

Glede na prvo polletje leta 1991 smo v letošnjih prvih šestih mesecih v naši državi porabili 3,5 odstotka manj električne energije. Poraba je znašala 4,4 milijarde kilovatnih ur - takšna poraba elektrike v Sloveniji je celo 5,8 odstotka nižja od načrtovane po elektroenergetski bilanci naše države za prvo polovico letošnjega leta.

Po podatkih javnega podjetja Elektro Slovenija so neposredni porabniki v šestih mesecih sicer porabili 6,8 odstotka več električne energije kot lani v enakem obdobju - celotna poraba pa je skoraj 10 odstotkov manjša od načrtovane. Javna podjetja za elektro distribucijo so prevzela od Elektra Slovenija 3,45 milijarde kilovatnih ur električne energije, kar pomeni celih 6 odstotkov manj kot v primerjalnem obdobju leta poprej.

Ker Elektro Slovenija nekaj električne energije porabi za izmenjavo z drugimi elektroenergetskimi sistemmi, nekaj energije pa gre v izgubo v prenosnem daljnovidnem omrežju, so letos v prvem polletju celotne slovenske potrebe po električni energiji znašale 4.673 milijonov kilovatnih ur. Slovenske elektrarne (hidroelektrarne, termoelektrarne in nuklearne) so proizvedele za 0,2 odstotka več elektrike od načrtovane proizvodnje za prvih šest mescev, del potreb pa je Slovenija reševala izmenjavo in uvozom in drugih elektroenergetskih sistemov, zlasti iz zahodne Evrope. Iz zakupljenih kapacitet termoelektrarn v Bosni in Hercegovini pa Slovenija letos v prvem polletju ni prejela električne energije. In zelo malo je verjetno, da bo v drugem polletju kaj drugače.

Uvoz rabljenih avtomobilov - na Hrvaskem

V sosednji državi so glede avtomobilskega tržišča spet dokazali, da je žejo avtotrga občasno dobro pogasiti z liberalnimi ukrepi. Potem ko je lani Hrvaska pravočasno znižala carine in davke za uvoz avtomobilov in je po "hrvaški varianti" veliko Slovencev kupilo nove avtomobile, se je sedaj odločila vrzel po izpadu Zastave, TAS-a in IMV-Renaulta (problem carin!) nadomestiti s polnoma prostim uvozom rabljenih avtomobilov. Zanje ni stostrostnih omejitev, pogoj je le tehnična primernost za promet. Država je k temu poslu pristavila svoj pisker: plačilo kupnine je možno le preko hrvaških bank in torej država vsaj začasno dobri devize kupcev vozil. Skupne dajatve na ceno rabljenega vozila so od 40 odstotkov navzgor, saj Hrvaska prometni davek še vedno naračuna na nabavno ceno + carino po starem beograjskem receptu polnjenja proračuna. Ob tem, da preko največje hrvaške carinarnice v Zagrebu dnevno uvozijo več kot 30 rabljenih avtov, pa se pri postopku uvoza zatika pri določanju cene. Če se v uvozni deklaraciji navedena cena zdi carini prenizka, je carinska (in zatem še davčna) osnova pač tista, ki jo po zloglasnih katalogih cen rabljenih vozil določi carinik. Nezadovoljni uvoznik sicer lahko išče pravno varstvo - a trg deluje in tudi ob višji nabavni ceni se posebno splaća, saj vozil preprosto manjka in poznavalci uvoznih postopkov imajo odličen posel.

Hrvatje uvažajo večidel starejša rabljena vozila, kajti cene vozil v starosti do treh let so v tujini kar visoke in zato z najmanj 40-odstotnim pribitkom carine ter davka za hrvaški trg manj zanimivi. Poplava rabljenih vozil, ki so povrh ekološko problematična, pa pomeni le eno: slabše varnostne razmere na cestah pri sedih, zato naš nasvet za primer avtomezgode velja upoštevati!

CEMENTARSTVO LIKOZAR

Izdelovalec strešnika s 70-letno tradicijo in evropsko kvaliteto po ugodni ceni.

Marjan Likozar, Benedikova 18, 64000 Kranj, tel.: 064/311-047.

Kava - užitek ali zdravje

Najboljša ocena zamorčku in barcaffeu

Domus Ljubljana - Center za zaščito potrošnikov je opravil svetovalno informativno akcijo "Kava - užitek ali zdravje". Center je s pomočjo 108 naključno izbranih potrošnikov opravil ocenjevanje kav, ki so potrošnikom na razpolago v maloprodaji: kavna mešanica zamorček podjetja Delikatesa Ljubljana, mešanica Santana Mercatorja Embe Ljubljana, Barcaffe Drog Portorož, Club Caffe Exspota Celje in kava Mibi iz Pražarne Mibi Velenje. Ker kavne mešanice iz novih gorenjskih prazarn (ki jih gorenjski potrošniki lahko kupujemo v nekaterih trgovinah ali jih naročamo neposredno), še niso v maloprodaji večine ljubljanskih trgovin, jih Domus v svoj tokratni test ni zajel. Seveda bodo potrošniški test kav še ponovili in tedaj zajeli več vzorcev, tudi tiste, ki se še pojavitajo na policah trgovin in jih prazgarne prodajajo "od vrat do vrat". Škoda je, da niso testirali kave Loka, ki jo gorenjski ljubitelji kave zelo cenijo.

Kako poteka testiranje

Kavo so 108 degustatorjem ponudili tako, da so v maloprodaji kupili navedenih pet kavnih mešanic po 100 gramov v zrnju, jih zmleli v istem kavnem mlinčku do iste granulacije in hkrati pripravili na ekspres avtomatu. Vseh pet vzorcev so servirali istočasno: s povprečno oceno 2,23 (ocenjevali so okus, vonj in barvo) je bil najvišje "Zamorček" iz Delikatese, le za 0,03 (z oceno 2,20) zaostaja Barcaffe iz Drog. Povprečni oceni 2,02 oziroma 2,01 sta dobili mešanici Club Caffe in Mibi, najnižje skupno oceno (1,65) pa mešanica Santana iz M-Emba Ljubljana. Tej kavi so udeleženci anketnega testiranja posebej slabo ocenili vonj in okus, o barvi pa niso bili tako kritični.

Spoštna ocena testa petih kavnih mešanic, ki so v naših trgovinah, je zelo ugodna. O tem se vsi ljubitelji kave verjetno zelo strinjam: v primerjavi s (sicer cenejšimi) kavnimi zrni iz avstrijskih trgovin so pri nas kupljena veliko boljša. Še vedno je kava pri nas dražja kot čez mejo, čeprav pa je po osamosvojitvi Slovenije razlika v cenah manjša in so tiste kavne mešanice, ki so dobre, v Avstriji že dražje od večine tistih, ki so v prodaji pri nas.

Domači gost - zanesljivi gost

Tistem, kar smo v Gorenjskem glasu predstavili s podatki o turističnem utripu Bleda, Bohinja, Kranjske Gore in drugih turističnih krajev Gorenjske, so podobni tudi uradni podatki državnega Zavoda za statistiko. Zavod je obdelal podatke o prenočitvah v turističnih objektih Slovenije za čas od januarja do konca maja letos in izračunal, da je bilo 19 odstotkov manj prenočitev kot v enakem lanskem obdobju. Od vseh prenočitev so tri petine (60 odstotkov) ustvarili domači gostje in v skupnem številu celo za 4 odstotke povečali število prenočitev slovenskih turistov glede na lani.

V podatkih o obisku tujih turistov je statistika neusmiljena. Od vseh prenočitev v Sloveniji v času januar - maj so tuji gostje pomenili le 23 odstotkov (19 odstotkov je bilo prenočitev gostov iz držav z območja bivše Jugoslavije). Samo maja pa je bilo domačih gostov 7 odstotkov več, tujih pa 38 odstotkov manj kot lani mesec.

PROJEKT LEŠE 1/B

je pravi naslov za nakup materiala za grobo in polfino vodovodno in centralno napeljavo
Razširili in izpopolnili smo našo ponudbo. Material vam nudimo po zelo ugodnih cenah z možnostjo plačila tudi na 2, 3 ali 4 obroke z minimalnimi obrestmi.
Pri takojnjem plačilu nudimo 5 % POPUST!
Pokličite nas po telefonu 51-032, vsak dan od ponedeljka do petka od 7. do 19. ure.
Lahko se dogovorimo tudi ZA VGRADITEV MATERIALA!

PROJEKT
Trgovina z gradbenim materialom d.o.o.
Tel., fax: 51-032,
TRŽIČ, Leše 1/b

in
PETER OMAR
INSTALATERSTVO

Avto je...
...ogledalo
voznika.

V prizadevanju za ohranitev
čistega okolja, smo na **BLEDU**,
ob prenovljenem bencinskem servisu
(Ljubljanska cesta), postavili novo avtopralnicu.
Odlikujejo jo popolnoma avtomatsko delovanje,
visoka kapaciteta ter varno obratovanje,
predvsem pa dejstvo, da nežno, a temeljito
operi in zaščiti Vaše vozilo.

Pralni programi, vključno s
pranjem podvozia in preventivno zaščito
lakiranih površin z vročim voskanjem,
omogočajo popolno nego zunanjosti Vašega vozila.
Čistilna sredstva ne vsebujejo fosfatov in so okolju prijazna.
Avtopralnica obratuje vsak dan
od 7 do 22 ure.

Privoščite tudi drugim,
da občudujojo Vaše vozilo!

PETROL

Koliko je vreden tolar

Menjalniški tečaji: Včeraj, v ponedeljek, 20. julija, ob 15. uri, so nam v pooblaščenih menjalnicah povedali naslednje menjalniške tečaje:

menjalnica	valuta, nakupni / prodajni tečaj
	DEM ATS HRD
Abanka Kranj (Tržič, Jesenice)	54,10 55,90 7,63 7,99 30/35
Aval Bled	54,00 55,80 7,50 8,00 25/35
Geoss Medvode	55,00 56,40 7,50 7,95 32/36
Hranilnica LON, d. d. Kranj	53,50 55,00 7,70 8,10
INVEST Škofja Loka	54,50 56,80 7,65 8,12 33/37
LB - Gorenjska banka Kranj	51,00 56,90 7,00 8,23
Lorema Bled	54,00 55,50 7,50 7,90
Otok Bled	54,00 56,00 7,54 7,92 25/35
Poštna banka, d. d. (na poštan)	52,00 54,50 7,30 7,81
SHP - Sl. pos. in hranilnica Kr.	54,20 55,50 7,60 8,00
SKB Kranj (Radovljica, Šk. Loka)	53,10 55,80 7,54 7,92 25/35
Sloga Kranj	54,10 55,50 7,60 7,90

V večini menjalnic je bilo včeraj deviz dovolj (tudi italijanskih lir po nakupnem tečaju okrog 6,80 in prodajnem 7,20 - 7,40). Vendar pa je v nekaterih menjalnicah občasno deviz zmanjkal tak, da so lahko prodajali le tekoče odkupljeni denar. V vseh pooblaščenih menjalnicah pa še vedno primanjkuje hrvaški dinarjev - zato za pot v sosednjo državo še vedno velja preizkušena formula (ki je dobra za državljanata in slaba za slovensko državo?): tolar - marka - hrvaški dinar.

Podjetniški tečaj: Na tečajni listi Ljubljanske banke d.d. za obračun deviznih prilivov in odlivov veljajo

	nakupni	prodajni
Avstrija	100 ATS	770.0736 775.7568
Nemčija	100 DEM	5420.0000 5460.0000
Italija	100 ITL	7.1192 7.1717
Švica	100 CHF	6144.6540 6190.0020
ZDA	1 USD	78.9423 79.5249

H R A N I L N I C A

LON
ODSLEJ VARČUJEM
V HRANILNICI "LON" d.d. Kranj
Koroška 27 tel. 064/223-777

Club GAULOISES BLONDÉS
ZADETEK V PETEK

V petek, 24. julija, bo kviz Zadetek v petek na Radiu Žiri že devetič - z novo možnostjo za tekmovalce v studiu ali doma pri telefonih, da z znanjem prislužijo po 6.000,00 tolarjev vredne nagrade. Do konca prve serije sta še dve oddaji - kar korajno pošljite prijavnico in morda Vas izrebamo za sodelovanje. Pogumno, ki se prijavijo za sodelovanje "v živo" v studiu Radia Žiri, imajo trikratno prednost - korajža velja in še plača se! To je - ZADETEK V PETEK.

ZADETEK V PETEK so omogočili generalni pokrovitelji: Proizvodno, trgovsko in govtinski podjetje LOKA Škofja Loka, Modna konfekcija KROJ Škofja Loka; Podjetje za proizvodnjo, servis, trgovino in transport JENKO, d.o.o. Škofja Loka; Trgovina ZAJČEK »Vse za otroke« Kranj; Fotoatelje ŠTURM Škofja Loka, Spodnji trg 38.

PRIJAVNICA - ZADETEK V PETEK

Prijavljam se za kviz Zadetek v petek na Radiu Žiri: v studiu - preko mojega telefona št.

Moj naslov:

(obkrožite želeni način sodelovanja v kvizu in pošljite na dopisnici na RADIO ŽIRI, 64226)

Krokar dd.

Delniška družba Krokar ima v zalogi univerzalno žično pletivo - mrežo za ograje - po zelo ugodni ceni. Pokličite nas po telefonih: (064) 801-528

(0609) 610-910

(0609) 610-629

telefax: (064) 802-145

Minister - dober fant med slabimi?

Polemike so zanimive že zato, ker ponavadi povedo več kot razni (vnaprej zrezirani) sestanki. In če gre za polemiko med ljudmi, ki so v državi pri vrhu ali na vrhu, je vse skupaj še toliko bolj zanimivo.

Ivan Oman je pred kratkim v imenu novoustanovljenega kmečkega gibanja pri Slovenskih krščanskih demokratičnih partijah napisal ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Jožetu Protnerju odprto pismo, v katerem mu med drugim pravi: "Sploh ne mislim, da bi Vas bilo treba prepričevati o upravičenosti kmečkih zahtev z zvezi z zaostrenimi razmerami odkupa kmetijskih pridelkov, pa naj gre za mleko ali za pšenico. Vem, da ste kmetijski strokovnjak ter da probleme in razmere poznate in jih razumete. Prepričan sem, da ste celo na naši strani."

Ker pa v vladu po Omanovi oceni ni posebnega razumevanja za reševanje kmetijskih problemov in za to, da bi tudi Slovenija ubrala podobno kmetijsko politiko, kot so jo zahodne in severne evropske države, je ministra zaprosil, da razmisli, ali je njegovo mesto v takih vladah, ki ni pripravljena reševati problemov domače živinoreje in z njo povezane mlekarne industrije. Ne le to: ministra je zaprosil, naj v primeru, če bo vlada ostala gluha za reševanje perečih kmečkih problemov, iz protesta odstopi.

Minister mag. Jože Protner je Omanu napisal odgovor, v katerem poudarja, da je Slovenija res evropska država, vendar z nevropsko produktivnostjo, recesijo, inflacijo in družbenim proizvodom, in da je kmetijske interese vedno treba usklajevati z drugimi, predvsem pa s splošno gospodarsko politiko. "Pri reševanju problemov kmetijstva, ki jih res ni malo, so potrebni kompromisi. Ko bom ocenil, da ti niso več možni oz. da moji kolegi v vladu ne kažejo pripravljenosti za to, bom odstopil, nič prej. Danes za to nimam razloga. Zato je odveč igrati na kartu domnevne razcepa med mano in ostalimi člani vlade, češ - dober fant med slabimi," je v odgovor zapisał minister mag. Protner in poudaril, da Omanova nekdanja stranka sindikalne zahteve kmetov izrablja za volilno kampanjo in da mora kot minister in član vlade skupaj z drugimi reševati "največji problem sedanjega trenutka: kako povezati potrebo po stabiliziranju tolarja in skromna finančna sredstva z živiljenjsko nujo Slovenije po oživitvi proizvodnje."

Polemika kaže, da ne Omanu ne ministru mag. Protnerju v sedanjih razmerah ni lahko. Kmetje, ki so v glavnem člani dveh strank, ljudske in krščanske, močno pritiškajo na kmečko zvezo (SLS) in na kmečko gibanje (SKD) ter na njihove strankarske voditelje. Stranke poskušajo pritiške preusmeriti v vladne in oblastne kroge, najprej pa na kmetijskega ministra, ki nima povsem prostih rok niti ne vreče brez dna, iz katere bi lahko jemal zdravila za raznovrstne kmetijske bolezni. Nasprotno: tudi odgovor Omanu jasno kaže, da je minister v nekakšnem nakovalu med kmetijskimi problemi (kmečki zahtevami) ter širšo gospodarsko in družbeno politiko, kateri poskuša vlada podrediti kmetijstvo. ● C. Zaplotnik

MEŠETAR**Pogoji za odkup krušnih žit**

Ministra za trgovino in kmetijstvo, Jože Jeraj in mag. Jože Protner, sta določila pogoje za odkup krušnih žit letosne letine. Odkupna cena za pšenico prvega kakovostnega razreda je 18 tolarjev za kilogram, za pšenico druge kakovosti 17, za ceno pšenice tretjega kakovostnega razreda pa se pridelovalci in kupec posebej dogovorita. Krušna žita morajo biti zdrava, brez znamnenj plesni in tujege okusa in vonja, primerena za hrano ljudi, neokužena s pšeničnimi boleznicimi in jih niso napadli škodljivci, imeti morajo vsaj 76 kg hektolitrsko mase, do 2 odstotka tujih zrn ali primes 13 odstotkov vlage. Žita prvega razreda morajo vsebovati najmanj 13 odstotkov surovih beljakovin in imeti sedimentacijsko vrednost najmanj 40, žita drugega razreda pa najmanj 11,5 odstotka beljakovin in sedimentacijsko vrednost najmanj 30. Za manj kot 1000 kg oddane pšenice velja povprečni vzorec na prevoznom sredstvu. Stroške sušenja žit z več kot 13 odstotki vlage plača pridelovalec. Rok plačila je 15 dni po prevzemu v silose ali v odkupne centre.

AGROMEHANIKA Kranj, Hrastje 52 a, tel.: 324-033	
* agregat za pranje TRX 100 barov	34.000 SLT
* agregat za pranje TRX 120 barov	38.000 SLT
* agregat za pranje TRX 140 barov	43.000 SLT
* agregat za pranje VAP 150 barov	58.000 SLT
* kosičnica TEC (4-taktna, b. motor)	27.000 SLT
* kosičnica Muray (4-taktna)	24.000 SLT
* kosičnica Muray s košem in pogonom	57.000 SLT
* kosičnica VK 400 ED (električna)	
* škropilnica 200 I	37.000 SLT
* škropilnica 340 I	42.000 SLT
* škropilnica 500 I	48.000 SLT
* avtomobilská prikolica	29.000 SLT

Od 15. julija spremembe v prometu s Hrvaško

Na slovensko-hrvaški meji velja od 15. julija dalje enak izvozno-uvzono veterinarni sistem kot za vse ostale države. Vse pošiljke živali in živalski izdelki morajo biti odselej opremljene z uvoznim dovoljenjem, ki ga je mogoče dobiti na republiški veterinarni upravi, in s certifikatom. Za vse živali je predpisana tudi karantena, za katero izdajajo odločbe občinski veterinarni inšpektorji. V času turistične sezone, do 30. septembra, je dovoljeno nesti prek hrvaške meje do dva kilograma mesa, sira, mleka in drugih poltrajnih izdelkov.

Agromehanika

Hrastje 52 a

064/324-033, 324-034

Pridelovalci ribeza se jezijo

Odkupna cena zadošča le za stroške obiranja

Čeprav so izračuni pokazali, da se ribeza pri odkupni ceni pol marke za kilogram ne splača obirati, so ga v Gorjah in okolici kljub temu pospravili.

Bled, 17. julija - Pridelovalci ribeza, ki jih je na Gorenjskem največ v okolici Bleda, se upravičeno jezijo. Odkupna cena ribeza je namreč letos tako nizka, da zadošča le za kritje stroškov obiranja.

Razlogov, da je cena tako nizka, je več. Prvi razlog je vsekar obilna letina. Ker letos ni bilo spomladanske pozebe, so ga v Sloveniji pridelali okrog devetsto ton ali kar dva-krat toliko kot prejšnja leta. Drugič: slovenska predelovalna industrija ima v zamrzovalnikih še vedno okrog 150 ton ribeza lanske letine. Tretjič: na nemški trži, kamor je Slovenija doslej izvozila največ presežkov ribeza, se je "vrinila" Poljska, ki je kot ena največjih pridelovalnik jogodicevja v Evropi ceno ribeza spustila na vsega 0,55 marke. In četrtič: slovenska država ni pripravljena kriti razlike med pridelovalnimi stroški in odkupno ceno ali vsaj zagotavljati izvoznih spodbud.

In kolikšna naj bi bila odkupna cena? Na Kmetijskem inštitutu Slovenije so izračunali, da so pridelovalni stroški pri pridelku 6.300 kilogramov na hektar (3 kilograma na grm in 2100 grmov na hektar) 117,55 tolarjev za kilogram, pri pridelku 10.500 kilogramov na hektar (5 kilogramov na grm in 2100 grmov na hektar) pa 80,03 tolarje za kilogram. Če upoštevamo, da stroški obiranja predstavljajo približno četrtino vseh stroškov, ugotovimo, da odkupna cena 25 tolarjev za ki-

logram pri hektarskem pridelku 6,3 tone ne zadošča niti za kritje stroškov obiranja, ki so znašali 30 tolarjev, pri pridelku 10,5 tone pa je pridelovalcem po plačilu obiralcev ostalo od vsakega kilograma ribeza še pet tolarjev.

Čeprav so strokovnjaki izračunali, da se ribeza pri odkupni ceni, ki je nižja od 38 oz. 49 tolarjev za kilogram (odvisno od hektarskega pridelka), ne splača obirati, pa so ga v okolici Bleda kljub temu obrali, ga prodali ali predelali v sokove. Vladimir Zemljak, v.d. direktorja Kmetijske zadruge Bled, je povedal, da so kmetje pridelek pospravili predvsem zaradi odnosa do te kulture, ne pa za to, da bi kaj zaslužili. Zasluga letos ne bo. Če so lani dobili za kilogram ribeza približno dve marki, bodo letos prejeli manj kot pol marke (25 tolarjev za

Vinko Poklukar iz Zgornjih Gorij: "Letina je bila dobra, odkupna cena v zadružni pa tako slaba, da v primeru, če bi ribez obirali z najeto delovno silo, ne bi bilo niti dovolj za pokritje vseh stroškov. Obiranje se nam je splačalo le zato, ker smo delo opravili v družinskom, sorodstvenem krogu in z nekaterimi stalnimi obiralci. Ribeza smo pridelali okrog pet ton. Približno 4200 kilogramov smo ga prodali v zadružno, nekaj smo ga predelali v sokove in podarili, z njim pa smo plačali tudi nekatero obiralca. Za odkupno ceno smo zvedeli še dva dni pred obiranjem in čeprav sem bil celo pri namestniku kmetijskega ministra v Ljubljani, se ni dalo ničesar rešiti. Če bi za ceno vedeli vsaj nekaj prej, bi se kmetje lahko organizirali po svoje: na prostem trgu je bilo ribeza mogoče prodati po 75 tolarjev za kilogram, na nekaterih tržnicah pa so ga ponujali tudi po 200 tolarjev. Čeprav je bila letosna cena realno širširala nižja od lanske, pri nas ne razmišljamo o krčenju nasada. Ne samo zato, ker smo lani na novo zasadili okrog tristo sadik, ampak tudi zaradi tega, ker smo bolj kot ribeza odvisni od živinoreje in gozdarstva."

odkupili 23 ton ribeza - devet ton več kot lani in sedemnajst ton manj kot predlagani. Skupni pridelek je bil precej višji, saj so ga kmetje zaradi nizke cene v zadružni precej prodali sami ali so ga predelali v sokove: nekateri pa so s pridekom plačali obiralce, ki so sicer ponavadi za svoje delo prejeli približno ob ene tretjine odkupne cene. Če bi ta razmerja upoštevali tudi letos, bi obiralci, ki bi na dan nabrali 50 kilogramov ribeza, zasluzili le 375 do 500 tolarjev. Za takšno plačilo pa bi jih težko našli tudi v občini, ki ima sicer veliko brezposelnih. ● C. Zaplotnik

Travno deteljne mešanice za eno in večletno rabo

Ruša mnogih travnikov in pašnikov je vse bolj zaplevljena. Oskrbovanje travne ruše, košnja in spravilo pridelki s težkimi stroji negativno vpliva na fizikalne lastnosti tal. Posledice so opazne predvsem na težjih in vlažnejših zemljiščih. Spremeni se botanična sestava travne ruše, tako da je vse več manj kakovostnih vrst trav in zeli, ki še uspevajo v novih rastnih razmerah. Kvalitetnih vrst trav in detelj je vse manj. Pridelamo malo krme, ki jo živila nerada žre. Kakovostna travna ruša naj bi bila sestavljana iz 65 do 75 težnih odstotkov trav, 20 do 30 težnih odstotkov metuljnje in 0 do 10 težnih odstotkov zeli brez škodljivih in strupenih vrst.

Veliko je tudi travnikov in pašnikov, kjer je ruša zaradi slabih fizikalnih in kemičnih lastnosti tal že od nekdaj slaba. Kmetje so le spravljali pridelek, ničče pa ni vračali zemlji tistega, kar so ji s tem odvezeli.

Voluminozno krmo pridelujemo tudi na njivah. Predvsem v zadnjih letih se širi pridelovanje kakovostnih vrst trav in detelj kot eno ali večletni krmini dosevki. Osnowanje dobrega posevka kakovitne krme je zaradi visokih cen repromateriala zelo draga. Ob upoštevanju splošnega problema poljedelcev - premajhnega vrstnja poljščin, se nam z večletnimi travno-deteljnimi mešanicami nudi možnost, da z manjšimi stroški osnovanja posevkov na leto rabe razširimo tudi kolobar in s tem zmanjšamo slabe posledice, ki jih imajo poljščine in agrotehnika na rodovitno zemljo.

Travno-deteljne mešanice spadajo med kulture, ki ugodno vplivajo na fizikalno-kemične lastnosti tal. Detelje z močno razvitim koreninskim sistemom dvigajo hranilne snovi iz globljih plasti zemlje, večjo dušik iz zraka in s tem izboljšujejo izkoristek hranil v tleh, posebej dušika, saj so trave veliki porabniki hranil, imajo pa plitki koreninski sistem. Ko jih preorjemo, pustijo v zemlji veliko organske mase, ki je vir hranilnih snovi za naslednje poljščine. Izboljša se mikrobiološka aktivnost tal. Tla močneje pokrivajo in s tem zmanjšajo negativne vplive vremena na zemljo. Detelje

imajo slabo lastnost, da rade polegajo. V mešanicu s travami je poleganje manjše. Vosten travno-deteljne mešanice se plesivi težje razvijajo. Trajnost (trpežnost) mešanic je zato večja, kot trajnost čistih posevkov detelje, saj se le-ta že v drugem letu rada zaplevi. Travno-deteljne mešanice lahko pridejo na isto mesto že po 3 do 4 letih, medtem ko detelje še po 5 do 6 letih, ker povzročajo tako imenovano utrujenost zemlje. Mešanice je lažje sušiti kot detelje, krmljene sveže pa ne povzročajo napenjanja živine.

Priprava zemlje in setev

Za setev travno-deteljnih mešanic je potrebno zemljo dobro pripraviti. Predvsem je pomembno, da dosežemo mrvičasto strukturo, saj so mlade, kaleče rastline zelo občutljive in hitro propadejo. Za spomladansko setev pripravimo le zgojno plast zemlje. Tako ne rahljamo spodnjih plasti zemlje (sezati moramo na uležano zemljo) in ne dvigujemo akumulirane vlaže iz tal. Za poletno setev zorjemo njivo 15 do 20 cm globoko in jo povajljamo z valjarkom. Jesensko oranje naj bo bolj globoko. Globina setev naj ne presegta 1 - 2 cm. Če bi drobno seme trav in detelj zadelali pre-globoko, bi propadlo.

Najprej posejemo varovalni posevek, tako za tem pa še seme trav in detelj. Seme detelj in mačjega repa sezemo skupaj, posebej pa zmesamo seme ostalih trav in ga posejemo pravokotno na smer setev deteljev. Pri setvi s sejalnico pazimo, da pridejo vrste detelj med vrste varovalnega posevka.

Čas setve

Sejemo lahko ob različnem času, to je spomladji, pozno poleti in jeseni. Če sezemo spomladji ali jeseni, je dobro setev opraviti v varovalni posevek. Za to nam služi jaro ali ozimno žito, ki pa ga moramo sezati le 60 odstotkov normalne količine, saj bi nam drugače posevek travno-detelj-

ne mešanice propadel. Kot varovalni posevek je dobra tudi mnogocvetna ljuljka, ki je smemo dati več kot 8 do 12 kg/ha. Je namreč zelo prodrovana in izpodriva druge vrste trav in detelj. Če bi je dali v mešanico več, bi bil pridelek že v prvem letu zelo dober, vendar se druge vrste trav in detelj ne bi mogle razviti. Po odmrtru mnogocvetne ljuljke bi ostala njava prazna. V naših rastnih razmerah je zelo uspešna pozno poletna setev v drugi polovici julija in avgusta. Omejitveni dejavnik je le vlaga. Ob tem času tudi ni potrebno dajati varovalnega posevka. Pri tem terminu setev dobimo v jeseni še srednje dober odnos, ki pa mora biti opravljen v primernem času, drugače nam bo posevek slabo prezimil. Tu upoštevamo vsakokratne vremenske razmere.

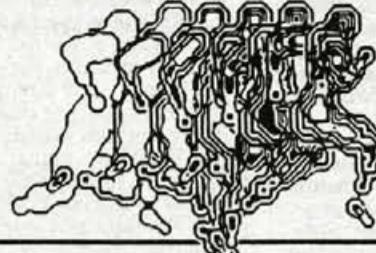
Gnojenje

Za velik pridelek hranilnih snovi je potrebno tudi izdatno gnojenje. Detelje so veliki porabniki kalija, kalacija in fosforja, trave pa tudi dušika. Ob dobro založenosti zemlje s hranili in ob upoštevanju vezave dušika iz zraka, je potrebno posevek ob setvi pognojiti na hektar s 100 kg fosforja, 160 kg kalija in 60 kg dušika. Če rabimo posevek tudi v dušiku, 30 kg fosforja in 50 kg kalija. S fosforjem in kalijem lahko gnojimo na zalogo in po košnji dognojujemo samo z dušikom.

Travno-deteljne mešanice lahko gnojimo tudi z gnojevko. Če jo uporabljamo v rastni dobi, jo je potrebno razredčiti v razmerju 1 : 1, jeseni ali zgodaj spomladji pa je lahko količina vode manjša. Naenkrat smemo dati 20

STYLE
Nesca®
V TRGOVINI NEŽA
Gregorčičeva 8, Kranj
AKCIJSKA PRODAJA
bluz **FOXY**.
- 30 % popusta
POSEBNA PONUDBA
VZORČNIH KOPALK
Lisca
od 11. do 31. julija

GLASOVA STOTINKA

V LESCAH DRŽAVNO PADALSKO PRVENSTVO

SVETOVNA PRVAKA Z DODATNIM SKOKOM ODLOČILA O ZMAGOVALCU

Irena Avbelj mešala štene moškim - Med mladinci prepričljivo Roman Karun.

Lesce, 19. julija - Ker je prirediteljem, Alpskemu letalskemu centru Lesce - Bled, v nedeljo ponagajalo vreme, jim je uspelo izvesti šest skokov na cilj. Branko Mirt, svetovni prvak v skokih na cilj, in Roman Pogačar, svetovni prvak v paraskiju, sta po šestih skokih imela "ničlo", v dodatnem sedmem skoku na tricentimetrsko ničlo pa je bil uspešnejši Pogačar, ki je s tretjim mestom v figurativnih skokih postal tudi skupni zmagovalec.

Roman Karun (Restavracija letališče Lesce) - državni prvak med mladincami

Na odprttem državnem prvenstvu, ki ga je namesto aeroskluba Ajdovščina pripravil ALC Lesce, je sodelovalo 34 padalcev iz štirih leških ekip (HIT Casino, Restavracija Lesce, ALC Šmid, ALC Odeja in ALC Delfin).

iz Murske Sobote, s Ptujem in s Hrvaškega (kandidati za svetovno prvenstvo). V figurativnih skokih je prepričljivo zmagaala Irena Avbelj (Restavracija Lesce) pred Brankom Mirtom, Romanom Pogačarjem, Bogdanom Jugom, Darkom Svetino in Dušanom Intiharjem (vsi HIT Casino). V skokih na cilj sta Pogačar in Mirt v vseh šestih skokih skočila v ničlo, v dodatnem pa je bil natančnejši Pogačar; tretji je bil Dušan Intihar

Leški padalci, ki so imeli med člani največ "besede": (od leve proti desni) Branko Mirt, Roman Pogačar in Irena Avbelj.

Irena Avbelj: "Z rezultati sem zelo zadovoljna. Nisem pričakovala, da bom zmagaala v figurativnih skokih (ponavadi je bil najboljši Bogdan Jug) in da se mi bo v skokih na cilj uspelo uvrstiti med državne reprezentante, ki so sicer tudi v svetovnem vrhu."

Roman Pogačar: "V leških ekipah je pet, šest tekmovalcev, ki lahko kadarkoli zmagajo v skokih na cilj. Danes sem jaz imel nekaj več športne sreče kot drugi."

Branko Mirt: "Za letošnjo sezono je značilno veliko število tekmovanj in pomanjkanje treninga. Letos imam 150 do 180 skokov, ponavadi pa sem jih imel v tem času že 350 do 400. Do svetovnega prvenstva, ki bo avgusta v Avstriji, razlike ne bo mogoče nadoknaditi, kljub temu pa sem optimist."

(1 cm), četrta Irena Avbeljeva in Darko Svetina (2 cm), šesti Bogdan Jug, sedma Senad Salkič in Borut Erjavec (oba Restavracija Lesce 4 cm). V skupni razvrstitvi (skoki na cilj in figurativni skoki) je bil prvi Pogačar pred Mirtom in Avbeljevo. V mladinski konkurenči je bil v figurativnih skokih naj-

boljši Roman Karun (Restavracija), drugi je bil Matjaž Pristavec (Restavracija), tretji Nikolas Čeh, četrti Uroš Ban (oba Odeja) in peti Tadej Pristavec (Delfin). V skokih na cilj je bil vrstni red naslednji: 1. Roman Karun (5 cm), 2. Matjaž Pristavec (7 cm), 4. Tadej Pristavec (25 cm) in 5. Nikolas Čeh (31 cm). Karun je bil - razumljivo - prvi tudi v skupni razvrstitvi.

V ekipnih skokih na cilj je zmagal HIT Casino (Pogačar, Intihar, Svetina, B. Jug in Mirt) pred Restavracijo letališča Lesce (Avbelj, Erjavec, Salkič, Karun in M. Pristavec) in Odejo ALC (Šmid, Frank, Marzidovsek, Čeh in Ban). ● C. Zaplotnik, slike: G. Šink

DRUGO DRŽAVNO MLADINSKO ŠAHOVSKO PRVENSTVO

ZA USODO SLOVENSKEGA ŠAHA SE NI TREBA BATI

Na prvenstvu sodeluje 55 mladincev in 16 mladink, med njimi tudi sedem šahistov in šahistk iz leške Murke in sekcije Tomo Zupan Kranj.

Radovljica, 19. julija - V hotelu Grajski dvor v Radovljici se je v petek začelo državno šahovsko prvenstvo za mladince, v nedeljo pa še enako tekmovanje za mladinke. Sodeluje 55 mladincev iz vseh pomembnejših slovenskih šahovskih klubov, med njimi en mojster FIDE in 14 mojstrskih kandidatov, ter 16 mladink, med katerimi so tudi štiri mojstrske kandidatke. Prvenstvo, ki se bo končalo v ponedeljek, 27. julija, organizira Šahovsko društvo Murka, pokrovitelj pa je Žito - Gorenjska Lesce.

Med mladinci, ki tokrat nastopajo na prvenstvu, je tudi pet Gorenjecev: iz leške Murke Marko Tratar, Martin Kovačič in Klemen Klavčič, iz šahovske sekcije Tomo Zupan iz Kranja pa Blaž Kosmač in Peter Kovačič. Za prvega favorita prvenstva velja Marko Tratar, ki ima kot lanski državni prvak, član državne članske reprezentacije in udeleženec svetovnega mladinskega prvenstva oktobra letos v Argentini, tudi med vsemi igralci najvišji šahovski naziv (mojster FIDE). Doma je iz Ivančne Gorice, igra pa za leško Murko. Poleg Tratarja se bodo za najvišja mesta potegovali še Pavasovič (Iskra Ljubljana) ter Rigler in Čander iz Maribora. Od najboljših manj-

Med mladinci, ki so s tekmovanjem začeli v petek, vodi po dveh kolih devet igralcev s po dvema točkama, med njimi tudi Marko Tratar iz leške Murke.

kata na prvenstvu le dva, trije, med njimi tudi Boštjan Markun iz šahovske sekcije Tomo Zupan Kranj, sicer tudi udeleženec svetovnega prvenstva šahistov, starih do 16 let.

Med sestnajstimi mladinkami, ki bodo igrale devet kol oz. dve manj kot mladinci, sta dve šahistki iz gorenjskih klubov oz. društev: državna reprezentantka Kitti Grosar (sestra bolj

Marjan Tratar (SD Murka) - lanski prvak: ali tudi letošnji?

znanega Aljoša Grosarja) iz Murke in Maja Šorli iz šahovske sekcije Tomo Zupan Kranj. Na prvenstvu so se zbrale vse najboljše, največ možnosti za naslov državne prvakinje pa imajo po besedah Vojinja Perovića, vodja tekmovanja in Ipacave (Komenda) in Tina Kosec (Maribor). ● C. Zaplotnik

Državno člansko atletsko prvenstvo

UMNIKOVA GRE V SEUL

16-letna Marcela Umnik iz kranjskega Triglava je izpolnila normo za nastop na svetovnem mladinskem atletskem prvenstvu.

Celje, 19. julija - Slovenski atleti in atletinje so na prvem posamičnem državnem prvenstvu v soboto in nedeljo v Celju dosegli tri absolutne državne rekorde, enajst najboljših letosnjih rezultatov in še več odličnih rezultatov. Izkazalo se je tudi zastopstvo kranjskega Triglava, še zlasti pa 16-letna Marcela Umnik, ki je s tretjim mestom v skokom 6,24 metra izpolnila normo za svetovno atletsko mladinsko prvenstvo, ki bo septembra v Seulu.

Kot je po povratku v Kranj povedal poklicni trener Triglava Dobrovoje Vučkovič, je Marcela v četrtem poskušu skočila v daljavo 6,08 metra (sedem centimetrov bolje od osebnega rekorda), v petem 6,24 metra, v šestem, ki pa zaradi majhnega prestopa ni veljal, pa spet med 6,20 in 6,30 metra. Umnikova je z rezultatom, ki pomeni tudi nov gorenjski rekord ter državni rekord za mlajše in starejše mladinke, izpolnila normo za svetovno mladinsko atletsko prvenstvo oz. je to normo celo presegla za devet centimetrov. Umnikova je za zdaj že zanesljiva potnica za Seul, ni pa še znano, ali bo lahko na stroške slovenske atletske organizacije odpotoval tudi njen trener Vučkovič.

Na prvenstvu so se izkazali tudi drugi kranjski atleti in atletinje. Goran Kabič je s prvim mestom v teku na 110 m ovire (14,89) dosegel edino zmago za Triglav, bil pa je tudi tretji v metu diska (45,60). Mitja Krampelj je osvojil "srebro" v troškoku (15,16). Matjaž Pangerc je bil četrti v metu kopja (65,32), Boštjan Šinko četrti v teku na 5.000 m (15,05,40) in šestti v teku na 1.500 m (3,58,53). Janežič četrti v metu diska (44,72), njegov klubski kolega Klančnik v isti disciplini šesti (43,04), Oljačič peti v teku na 5.000 m (15,25,23). ● C. Zaplotnik

VESLAŠKEMU KLUBU BLED NAJVIŠJE OBČINSKO PRIZNANJE - V četrtek zvečer je bila v regatnem centru Zaka na Bledu slovesnost, na kateri je predsednik radovljiske občinske skupščine Vladimir Černe podelil Veslaškemu klubu Bled najvišje občinsko priznanje - veliko plaketo občine Radovljica. Priznanje je v imenu kluba sprejel trener Miloš Janša. Veslaški klub si je priznanje vsekakor zaslужil, saj so njegovi tekmovalci v zadnjih enajstih letih na olimpijskih igrah ter na svetovnih mladinskih in članskih prvenstvih osvojili devet kolajin, od tega tri zlate. Vse te uspehe so dosegli brez poklicnega trenerja, vendar pa s prizadevinim in strokovnim delom Miloša Janše in Stanka Slivnika. Tudi v slovenskih olimpijskih odpravi, ki je v petek popoldne z brniškega letališča odpotovala v špansko Barcelono, je še blejskih veslačev: Denis Žvegelj in Iztok Čop (dvojec) ter Milan Janša, Sadik Mujkič, Sašo Mirjanič in Jani Klemencič (četverec brez krmarja). Na slovesnosti so jim radovljiski župan Vladimir Černe, častni predsednik blejskega kluba Božo Benedik in drugi veslaški prijatelji zaželeli veliko športne sreče in dobrih rezultatov. ● C. Z., slika: G. Šink

ZIGA RUPAR OSVOJIL BRONASTO KOLAJNO

Škofja Loka - 14-letni Žiga Rupar iz Škofje Loke je skupaj z Gregorjem Krušičem iz Ljubljane na mladinskem evropskem prvenstvu (do 14 let) v Atenah osvojil v konkurenči 32 dvojic tretje mesto in bronasto kolajno. To je prva kolajna za Slovenijo, odkar so Teniško zvezo Slovenije sprejeli v svetovno tenisko organizacijo. Rupar in Krušič sta si "bron" zagotovila že v četrtnfinalu, v katerem sta s 7:5, 6:7 (5:7) in 6:2 premagala avstrijsko dvojico Drimml - Hippel. Čeprav sta kasneje v polfinalu gladko (s 6:1 in 6:2) izgubila z nemško dvojico Haas - Brandt, pa je tretje mesto imeniten dosežek. ● C. Z.

SOBOTA POLONE PROSEN

Po prvem delu moštvenega prvenstva Slovenije v plavanju za mlajše pionirje in pionirke vse kaže, da se bodo želje in napovedi trenerjev najmlajših kranjskih plavalcev - Igorja Veličkoviča, Romana Žuna in Srebre Milenkovič - uresničile. Naskok 832 točk pred drugouvrščenim Rudis Rudarjem iz Trbovelj bi pač moral zadoščati za končno ekipo zmago.

Triglav je v Krškem minulo soboto zbral 8.671 točk, drugouvrščeni RRT 7.839, tretja je bila Ljubljana s 7.745 točkami, Radovljica pa s 4.945 točkami dvanaesta. Tretji del bo to soboto (25. julija dopoldne in popoldne) v Kranju in če prednost domačega terena še kaj pomeni, so možnosti toliko večje...

V Krškem je blestela Kranjčanka Polona Prosen; petkrat je startala in bila štirikrat prva, enkrat pa druga s tem, da je plavala tudi v obeh štafetah, ki sta bili prva oziroma druga. Med fanti je bil najboljši Ljubljancan Miklšič z dvema prima mestoma. P. Prosen je bila tudi edina, ki je na Gorenjsko prinesla naslove državne prvakinja, kajti vsi drugi so dosegli le še štiri druga mesta - Kranjčani tri oziroma enega Radovljčan, vsak klub pa je dosegel še po eno tretje mesto.

Prosenova je prvakinja na 50 m kravi s časom 32,62, na 50 m prsno s časom 41,66, na 100 m hrbitno (1:25,56) in 200 m mešano (2:58,79), druga pa je bila na 100 m prsno s časom 1:32,39. Med dekleti je bila druga še Neža Kovač na 50 m prsno s časom 42,62 in tretja na 100 m prsno s časom 1:36,51. Vidnejše uvrstite je dosegla še Jana Bregar, ki je bila dvakrat osma - na 100 m hrbitno (1:32,96) in 200 m mešano (3:13,17). Dekleta so prvakinja v štafeti 4 x 50 m delfin s časom 2:49,91 in druge na 4 x 50 m kravi s časom 2:31,25.

Fantje so imeli manj uspeha, najbolj "nesrečen" pa je bil vsekakor Blaž Gašperlin, ki je skoraj povsod med najboljšimi, nikoli pa na stopničkah. Jaka Kovač je bil dvakrat drugi - na 50 m prsno s časom 39,30 (Gašperlin osmi s časom 43,23) in na 100 m prsno s časom 1:25,72 (Gašperlin sedmi - 1:32,77). Radovljčan Jan Jenko je bil drugi na 100 m hrbitno s časom 1:20,24 in tretji na 200 m mešano s časom 2:47,79. Gašperlin pa je bil v tej disciplini četrti s časom 2:51,22. Dobro se je uvrstil tudi Matjaž Ančič, ki je bil na 50 m kravi peti s časom 32,62. Štafeta pa je bila enkrat tretja - na 4 x 50 m kravi s časom 2:14,72 (zmagal RRT z državnim rekordom 2:08,66) in četrtja na 4 x 50 m delfin s časom 2:36,75 - tudi v tej je zmagal RRT z novim državnim rekordom oziroma s časom 2:23,41. ● Ilijia Bregar

ACRONI JESENICE ZAČELE S PRIPRAVAMI

Jesenice - V sredo so začeli z drugim delom priprav jesenški hokejisti. Na prvem treningu se je trenerju Krikunovu javilo 32 igralcev, ki kandidirajo za dres prve ekipe. Večjih sprememb v moštvu ne bo. Štirje sovjetski hokejisti bodo na Jesenice prispevali do konca meseca, ko bodo urejene vse formalnosti.

Po sicer zelo kratkom dopustu je razpoloženje v ekipi zelo dobro in delavno, saj se vsi zavedajo, da je pred ekipo ena izmed najpomembnejših sezona. Motiv za delo ne manjka: alpska liga, tekmovanje za pokal evropskih pravakov in državno prvenstvo. Zaradi varčevanja bodo suhe priprave na Jesenicah, trenirajo dvakrat dnevno po dve uri v televadnicni, na zunanjih igriščih in v okolici Jesenic.

S treningi so začele tudi ostale klubske ekipe, od hokejske šole do mladincev.

Led na Jesenicah bo 1. avgusta. Otvoritvena tekma pa bo 14. avgusta, ko bo na Jesenicah gostoval austrijski državni prvak VSV iz Beljaka. Nekaj dni kasneje pa se začne tekmovanje za pokal Bleda, v katerem bodo sodelovali Acroni Jesenice, Kac iz Celovca, Olimpija in Bled. ● B. Jeršin

OSEMDESET LET NOGOMETNA NA JESENICAH

Jesenški nogomet praznuje. Davnega leta 1912, torej pred 80 leti, so v železarskem mestu odigrali prvo uradno nogometno tekmo in se začeli s to športno panogo organizirano ukvarjati.

Nogometni klub Jesenice skupaj s športnim društvom in športno zvezo občine Jesenice pripravlja praznovanje, ki bo sicer skromno, prikazalo pa bo dejavnost kluba. V nedeljo so proslavljanje začeli najmlajši člani kluba, pionirji s prijateljsko tekmo z vrstniki iz sosednje Avstrije, ta teden pa se bodo vrstile prijateljske tekme vseh klubskih selekcij.

V petek, 24. julija, bo ob 19.30 v gledališču Tone Čufar na Jesenicah proslava visokega jubileja s kulturnim programom in podežljivo priznanj in spominskih plaket. Na proslavi pričakujejo mnoge nekdanske nogometne in visoke goste.

V soboto, 25. julija, bo ob 13. uri začetek močnega članskega turnirja, na katerem bodo nastopili Studio D iz Novega mesta, Rudar iz Trbovelj, eden izmed gorenjskih ligašev (Živila ali Triglav) ter domače moštvo. ● B. Jeršin

NOGOMETNI SRBORITEŽI

Če smo nekdaj radi pripomnili, da se predvsem igralci iz nogometnih klubov južno od Kolpe radi pretepojajo in se nešportno obnašajo, pa po enem letu nogometnih tekmovanj v samostojni Sloveniji ugotavljamo, da se to dogaja tudi v naših klubih in na naših nogometnih igriščih. Zapisniki disciplinske komisije Nogometne zveze Slovenije, ki jih objavljajo uradno glasilo NZS Slovenki nogomet, so glede na to prav zanimivo branje. V njih, na primer, lahko preberemo, kako je igralec Mure po izključitvi zmerjal glavnega sodnika z vulgarnimi izrazmi. Lahko si samo mislimo, kaj vse mu je rekel! Igralec Hmezada je bil še srboriteži: glavnega sodnika je tako močno udaril v prsi, da je padel po tleh, z obračunavanjem pa bi še nadaljeval, če mu tega ne bi preprečili soigraci. Kazen: prepoved igranja nogometna za pol-drugo leto! Nogometni Kovinarja je bil zelo domiseln: v nasprotviga igralca, nad katerim se je zjezik, je vrgel vedro in ga za nameček udaril še z glavo. Da niso vsega vedno krivi igralci, dokazuje primer z ene od mladinskimi tekem: klubski zdravnik je pozival gledalce na "fizični obračun z igralci nasprotnega moštva". Kazen, ki mu jo je prisodila disciplinska komisija, je polletna prepoved vseh funkcij v nogometu.

Ce sodimo po teh nekaj primerih iz lanskega nogometnega prvenstva (bilo pa jih je še precej več), potem lahko zapisemo, da bo tudi letos zanimivo - ne samo na nogometnem, športnem področju, ampak tudi na nešportnem, disciplinskom. ● C. Zaplotnik

BRANE OBLAK, NOVI TRENER NK ŽIVILA NAKLO:**"POVABILO SEM SPREJEL, KER JE NAKLO DOBRA EKIPA"**

"Ekipo manjka še nekaj borbenosti, predvsem v napadu".

Naklo, 17. julija - Vest, da bo nekdanji igralec Olimpije, Hajduka, Schalkeja 04 in Bayerna, postal trener moštva Živil Naklo, je presenetila tudi največje nogometne sladokusce.

"Brane, kako to, da ste se odločili za Živil Naklo?"

"Ko sem se skozi Kranj vozil na tekme v Avstrijo, sem se pogosto spraševal, zakaj se ne bi "ustavil" tu, v Kranju. Ker sem to mimogrede omenil tu, enemu od predstavnikov nogometnega kluba Živil Naklo, so se v klubu odločili, da me povabijo k sodelovanju. Povabilo sem sprejel, ker se mi zdi, da je to zelo dobra ekipa, ki pa ji manjka še nekaj malenkosti, predvsem borbenosti v napadu. Ekipo poznam, njeni igri se simi med drugim ogledati tudi na video-kasetah. Vsa čast prejšnjemu trenerju, prijatelju Andrejašiču, za katerega lahko rečem, da je iz moštva naredil največ, kar je mogel. Ekipa pa ima še nekaj rezerve v ustvarjalnosti in v profesionalnosti."

"Ljubljana vam je bližja. Kako to, da se, na primer, niste odločili za Olimpijo?"

"Olimpija je moj matični klub, vedno sem bil "zeleni", vendar pa me to moštvo zdaj ne zanima in me ne bo zanimalo vse dotele, dokler ga bodo vodili ljude, ki ga vodijo zdaj. Sicer pa - tudi pred nimi - kapi dol, saj so postali državni prvaki."

"Kot igralec ste bili znan po garanju, po nenehnem gibanju, tekanju po igrišču. Boste to poskušali privzgojiti tudi nogometu Živil Nakla?"

"Še vedno ste kot nogometni takoj dober, da bi lahko tudi igra-

"Nogomet je zelo enostavna igra in kdor jo dojam, ne more verjeti, da preigravanje ("driblanje") sploh ni potrebno. Treba je le takoj oddati žogo in imeti dovolj moči. Najlepši primer enostavnega igranja so igre Danske na zadnjem evropskem prvenstvu. Takšen slog bi rad prenesel tudi na naklansko moštvo."

"Brane Oblak, nekdaj najboljši slovenski nogometni klub, ki ima zdaj že tudi precej trenerjev izkušenj, je v petek v prostorih Živil v Naklem podpisal z nogometnim klubom Živil Naklo pogodbo o enoletnem treneriranju prvega moštva, ki je lani uspešno igralo v prvi slovenski ligi. V imenu NK Živil Naklo je pogodbo podpisal predsednik kluba Janez Zupan, ob podpisu pa je bil navozec tudi Branko Remič, direktor Živil, ki so glavni sponsor naklanskega nogometnega kluba. Pogodba med NK Živil Naklo in Branetom Oblakom velja za eno leto, vendar pa vsebuje tudi člen o možnosti podaljševanja. V klubu računajo, da se bodo igralci pod Oblakovo trenersko "taktirko" še marsičesa naučili, da se bo zanimanje za nogomet v Naklem in na Gorenjskem povezalo in da bo Oblak tudi organizacijsko pomagal spraviti klub na zahodnoevropsko raven. ● C. Z.

"Kaj lahko kot trener Naklancev obljubite pred novim prvenstvom?"

"Jaz nikoli ničesar ne obljubljam. V Naklo ne bi prišel, če ne bi v slovenski ligi z moštvom štartal na prvo mesto. Tudi Naklo je namreč lahko prvo. To je lani, predvsem v prvem delu prvenstva, dokazalo. Seveda pa se v prvenstvu lahko zgodi marsikaj."

"Še vedno ste kot nogometni takoj dober, da bi lahko tudi igra-

"li. Ste morda razmisljali, da bi kot trener tudi zaigrali?"

"O tem ne razmisljam. Nejakrat sem poskusil, vendar sem videl, da to dvoje ne gre skupaj. Tekmo bi sicer lahko igral, vendar ne bi mogel trenerati, ker po vsaki naporni tekmi potrebujem kar nekaj dne, da se povsem odpočjem."

"Nekdaj je veljalo, da Slovenci niso za nogomet. Slovenski klubbi so na veliko kupovali igralce v

igralce iz "bratskih" republik. Slovenci smo za vse športne, tudi za nogomet, le pogoje moramo imeti za to."

"Je slovenski nogomet v zadnjem letu napredoval, ostal na enaki ravni kot prej, nazadoval...?"

"Pri nas nogomet ni tako kakovosten kot v številnih evropskih državah, vendar pa je v vzponu. Znanje, ki so ga imeli igralci z juga, je treba prenesti na domače, odvzeti lenobo, ki so jo imeli, ter pridati slovensko bojevitost in nogometno tehniko."

"So domači igralci razlog, da se zdaj tudi na tribunah v Naklem (ali drugod v Sloveniji) zberejo več tisoč Slovencev, ki nekdaj niso posebej pogosto hodili na nogometne tekme?"

"Ekipa, ki so se uvrstile v slovensko ligo, in tiste, ki se kakovostno vzpenjajo (med njimi pa je tudi Naklo), bodo zanesljivo imeli veliko gledalcev. Izkušnje kažejo, da klub lahko normalno dela, če jih je na tekmi dva do tri tisoč. Lepo bi bilo, če bi jih bilo toliko tudi v Naklem, kjer pa je glavni problem stadijon. Kranjško igrišče bi bilo sicer boljše za igranje, vendar pa je zaradi gledalcev boljše, da igramo v Naklem."

"Je treneriranje naklanskih nogometnih edini stik z nogometom ali se ukvarjate še s čim drugim?"

"Redno igrati za slovensko veteransko reprezentanco in mali nogomet za ekipo Brinje. Dosej sem treniral eno avstrijskih ekip, zanj pa sem odigral tudi nekaj tekem." ● C. Zaplotnik

VATERPOLO**TRIGLAV I NADALJUJE Z ZMAGAMI**

Kranj, 18. julija - Na letnem bazenu Kranja je bilo minuli konec tedna vse v znamenju vaterpola. Že v petek je bilo srečanje med ekipama Foto Kosi Kranj 90 in Triglav I. V soboto so bile kar tri tekme: srečali so se vaterpolisti Foto Kosi Kranj 90 in Celovčani, Triglav I in Koper ter Triglav II in celjski Neptun.

FOTO KOSI KRAJN 90 : WORTHERSEE 13:23 (3:7, 1:6, 4:6, 5:4)

Foto Kosi Kranj 90: Dejak, Vončina 4, Brinovec, Zupančič 2, Kosi 3, Rožman, Radonjič, Jerman 1, Celar, Kociper 2, Hajdinjak, Rauter 2

Igralci kranjske ekipe so tokrat zaigrali precej slabše kot dan prej proti Triglavu I. Poraz je bil neizbežen, Celovčani pa so se pokazali kot solidna ekipa.

FOTO KOSI KRAJN 90 : TRIGLAV I 10 : 24 (2 : 6, 3 : 4, 1 : 8, 4 : 6)

Foto Kosi Kranj 90: Dejak, Vončina 1, Zupančič 3, Hajdinjak, Kosi, Rožman, Radonjič, Pičulin 1, Jerman 2, Celar, Veličkovič, Kociper 1, Rauter 1

Triglav I: Homovec, Hajdinjak 2, Stružnik 1, Balderman 3, Grabec 5, Čadež, Gantar 1, Vidic 3, Stirn 6, Štromajer, Tropcan 3

Vaterpolisti Triglava I so dobro igrali, pa tudi vaterpolisti Foto Kosi Kranj 90 so se predstavili kot odlično moštvo. Triglavani so zlasti dobro odigrali prvo in tretjo četrtnino, v katerih so dosegli prednost 11 zadetkov. Trener Triglava Rado Čermelj je v igro dal tudi pionirje, ki pa so izkoristili priložnost in se vpisali med strelice.

TRIGLAV I : KOPER 15 : 8 (3 : 1, 4 : 3, 6 : 1, 2 : 3)

Triglav I: Homovec, Hajdinjak 3, Margeta, Balderman 5, Grabec, Čadež 2, Gantar 1, Čimzar, Vidic, Stružnik, Peranovič 1, Strojaner 2, Tropcan 1

Domačini so z odlično igro edinega prvega konkurenta v ligi premagali z razliko sedmih zadetkov. Največjo prednost so prigrali v tretji četrtnini, ki so jo dobili z razliko petih zadetkov. V ekipi domačinov je tokrat blestel Žiga Balderman, ki je dal pet golov in dokazal, da zaslужi mesto v mladinski in članski reprezentanci. Zaradi nešportnega obnašanja, vzrok je potrebno iskati tudi v neuspešnem igranju, sta bila izključena dva Koprčana. S klopi je moral tudi trener Dušan Lončarevič, s pravico zamenjave pa je bil izključen Bolčič.

TRIGLAV II : NEPTUN 8 : 7 (2 : 1, 1 : 3, 4 : 1, 1 : 2)

Triglav II: Košir, Klofutar 1, Bečič 4, Alidžanovič 1, Klančar, Antonijevič, Pikec, Galič Tadej 2.

Srečanje je imelo štiri različne četrtine. V prvi in tretji so imeli več od igre domačini, v drugi in četrti pa gostje iz Celja. Celjani so bili na pragu presenečanja, ki pa ga niso izkoristili. Tokrat je domača ekipa nastopila nekoliko oslabljena, saj v postavi ni bilo vratarja Kavčiča, igralca Bukoveca in Tea Galliča.

Torek, 21. julija 1992

PO GORENJSKIH PLANINSKIH POSTOJANKAH

KOLIKO ZA PRENOČIŠČE IN ENOLONČNICO?

Vse gorenjske planinske postojanke so odprte do konca septembra in pričakujemo ljubitelje gora vse dni v tednu. Povsod je dovolj prostora. Cene prenočišč, ki jih navajam, veljajo za nečlane PZS, člani plačajo polovično ceno, mladina pa spi še ceneje.

PD Kranj upravlja s tremi kočami. Koči na Krvavcu (1540 m) in na Kališču (1498 m) imata vsaka po 80 ležišč. Smučišče in koča na Ledinah sta odprta, tovorna žičnica prepelje tudi opremo. Cene prenočišča se gibljejo od 300 do 500 tolarjev. Različno hranljive enolončnice vam ponudijo za 80 do 100 SIT.

PD Škofja Loka ima koče na Lubniku (1025 m), kjer je 20 postelj in noč spanja stane osem desetakov, na Blegošu (1391 m) razpolagojo s 30 posteljami, na Ratitovcu (1642 m) je 45 postelj, v obeh boste prespali za 200 SIT, na Ermanovcu (1005 m) je 12 ležišč in na Slajki (789 m) deset. Enolončnice, glede na kvaliteto, stanejo od 60 do 160 tolarjev.

PD Jezersko upravlja s Češko kočo pod Grintovcem (1545 m), kjer je možna smuka in nočevita za 300 do 500 SIT. Enolončnice vas okrepeča za 170 tolarjev.

Koča pri Savici (653 m) ima 32 postelj, dom na Komni (1520

m) 120, koča pri Triglavskih jezirih (1685 m) razpolaga z 200 ležišči, dom na Kredarici (2515 m) s 300 ležišči. Jedača iz enega lonca ponudijo za 200 do 250 tolarjev.

PD Križe je oskrbnik v zavetišču v Gozdu (861 m, 9 ležišč po 360 SIT), ki pa je med tednom odprto le med 14. in 21. uro, in v koči na Kriški gori (1582 m, 30 ležišč, od 150 do 300 tolarjev), kjer vam golaž skuhajo za dva stotaka in pizzo specijeo za 250 SIT.

PD Tržič upravlja z domom pod Storžičem (1123 m), kjer lahko spi 80 ljudi, domom na Kofcah (1488 m, 50 ležišč), domom na Zelenici (1520 m, 60 ležišč) in kočo na Dobrči (1478 m, 22 postelj). Cena nočevite je 400 SIT, z lastno rjuho in pižamo pa dobite čaj zastonj.

PD Bled ima odprto Blejsko kočo v Lipanci na Pokljuki (1633 m) s 40 posteljami, ki so na voljo od 600 do 800 SIT. Z enolončnico postrežejo za 150 SIT.

V upravljanju PD Gorje sta dom Planika pod Triglavom s 165 ležišči in Tržaška koča na Doliču. Enolončnica je 200 tolarjev.

PD Javornik - Koroška Bela ima Prešernovo kočo na Stolu (2193 m), kjer vam nudijo 30 ležišč po 700 do 900 tolarjev. Za isto ceno lahko spite tudi v Staničevem domu pod Triglavom (2332 m) s 120 ležišči. Kovinarska koča v dolini Krme (980 m) ima 25 ležišč za 700 tolarjev. Enolončnica z mesom prodajajo v vseh kočah za 200 tolarjev. Koča na Golici ima 41 ležišč (360 do 460 SIT), Tičarjev dom na Vršču 104 (700 SIT), koča pri Izviru Soče v Trenti 31 (360 do 460 SIT) in zavetišče pod Špičko 34 postelj (400 SIT za prenočitev) so v upravljanju PD Jesenice. Enolončnica z mesom povsod stane 250 tolarjev, z lastno posteljnino pa spite več kot polovico ceneje. ● A. Verdir

Na podlagi določil 81., 82., 84. in 91. člena Stanovanjskega zakona (Ur. I. RS 18/91 in 19/91) in 17. člena Pravilnika o porabi sredstev Stanovanjskega sklada Republike Slovenije (Ur. I. RS št. 19/92) Upravni odbor Stanovanjskega sklada Republike Slovenije po sklepu z dne 14. julija 1992 objavlja

R A Z P I S

POSOJIL STANOVANJSKEGA SKLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

I. SPLOŠNA DOLOČILA

Na razpisu posojil Stanovanjskega sklada Republike Slovenije lahko sodelujejo državljani Republike Slovenije, ki:

1. prvič razrešujejo svoje stanovanjsko vprašanje z nakupom ali gradnjo primernega stanovanja ali stanovanjske hiše (v nadaljevanju stanovanje) na območju Republike Slovenije;
2. jim je zaradi spremenjenih družinskih, zdravstvenih ali socialnih razmer do sedanje stanovanje na območju Republike Slovenije postalo neprimererno, pa ga bodo zato:
  - nadomestili z novim,
  - raziskali z dodatnim nakupom oziroma gradnjo ali
  - zaradi spremenjenih zdravstvenih razmer funkcionalno prilagodili,
3. svoje stanovanjske razmere izboljšujejo ali razrešujejo z vlaganjem sredstev v:
  - prenovi,
  - sanacijo ali
  - obsežnejše vzdrževanje lastnega stanovanja.

Za prenowo se štejejo preureditev oziroma prezidave znotraj obstoječega tlorisa, ki omogočajo funkcionalnejšo izrabbo prostora v prid stanovanjske površine ali primernosti stanovanja.

Za sanacijo se šteje modernizacija instalacij in sanitarnih opreme. Za obsežnejše vzdrževanje se šteje odstranitev arhitektonskih ovir in odprava pomanjkljivosti stanovanja zaradi zastarelosti ali dotrajanoosti posameznih elementov.

4. Na razpisu ne morejo sodelovati tisti, ki si rešujejo stanovanjsko vprašanje z nakupom stanovanja po določilih stanovanjskega zakona.

5. Ocena razpoložljivih sredstev je 1 milijard SIT, od tega predvidoma 700 milijonov SIT za nakup in gradnjo ter 300 milijonov SIT za prenowo, sanacijo in obsežnejše vzdrževalna dela.

II. RAZPISNI POGOJI

Vsi upravičenci za dodelitev posojil morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

1. so državljani Republike Slovenije in imajo stalno prebivališče na območju Republike Slovenije;
2. svoje stanovanjsko vprašanje rešujejo na območju Republike Slovenije;
3. imajo v letu 1992 sklenjeno kupoprodajno pogodbo za nakup stanovanja ali leta 1990 in kasneje izdano gradbeno dovoljenje za gradnjo na komunalno opremljenem zemljišču ali veljavno potrdilo o priglasitvi del;
4. bodo v primeru, da imajo neprimereno stanovanje in kupujejo drugo primereno stanovanje, zaprosili le za razliko v površini med dosedanjim in novim stanovanjem; če pa bodo neprimereno stanovanje odtujili, bodo kupnico v celoti namenili za nakup drugega stanovanja;
5. so kreditno sposobni;
6. stanovanjsko vprašanje ne razrešujejo z nakupom stanovanja po stanovanjskem zakonu;
7. niso sami ali njihovi ožji družinski člani, za katere se rešuje stanovanjsko vprašanje, imetniki stanovanjske pravice oziroma najemniki primernega stanovanja, ki jima zakon omogoča nakup po stanovanjskem zakonu;
8. niso sami ali njihovi ožji družinski člani, za katere se rešuje stanovanjsko vprašanje, lastniki primernega stanovanja na območju Republike Slovenije. Oziroma ne uživajo stanovanja, katerega lastniki so, oziroma niso lastniki ali solastniki stanovanja, v katerem brez lastne krivide ne morejo živeti, ker je to zasedeno, pa ne gre za stanovanje po drugem odstavku 113. člena o pozvezavi s 125. členom ali po 155. členu stanovanjskega zakona;

III. VIŠINA POSOJILA IN POSOJILNI POGOJI

1. Višina posojila, ki ga lahko dobijo upravičenc, je lahko največ 40 % vrednosti primernega stanovanja, upoštevajoč tudi morebitno dosedanje posojila Stanovanjskega sklada Republike Slovenije, če bo obseg razpisanih sredstev glede na stevilo prosilcev omogočal, je lahko odobreno posojilo iz sredstev tege razpisu višje kot 40 % vrednosti primernega stanovanja, zlasti pri prednostnih kategorijah.

1.1. Za izračun posojila bo za vrednost stanovanja upoštevana cena:

- 1.200 DEM/m² za nakup in novogradnje,
- 900 DEM/m² za prenowo,
- 400 DEM/m² za sanacijo in obsežnejše vzdrževanje

v tolarški protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan odobritve.

1.2. Kot primereno stanovanje se upošteva naslednja stanovanjska površina v m²:

št. stvari ožih družinskih članov v gospodinjski skupnosti	primerna stanovanjska površina m ²
1	44
2	52 - 63
3	63 - 76
4	89 - 85
5	85 - 102
6	98 - 110
7	111 - 125
8	133
nad 8	133 + 8 za vsakega nadaljnega ožjega družinskega člana

2. Obrestna mera za odobreno posojilo po tem razpisu R + 3 %. Posojilo se vraca v mesečnih anuitetah.

Odpplačna doba je največ 15 let in je odvisna od višine odobrenega posojila in kreditne sposobnosti prosilca.

Odobreno posojilo se obvezno zavaruje.

IV. KRITERIJI ZA OBLIKOVANJE PREDNOSTNEGA VRSTNEGA REDA ZA DODELITEV POSOJIL

Višina odobrenega posojila posameznemu prosilcu je ob upoštevanju višine razpisanih sredstev odvisna od:

- primernosti stanovanjske površine,

- premoženjskega stanja prosilca oziroma njegove družine,

- socialnega, demografskega in zdravstvenega položaja prosilca oziroma njegove družine,

- stopnje in načina razreševanja stanovanjskega problema,

- višine lastnih sredstev ali sredstev ugodnih posojil, ki jih je pridobil od občine in/ali delodajalca.

Ob upoštevanju gornjih kriterijev imajo naslednje kategorie prosilcev prednost oziroma jim bo dodeljen večje posojilo.

- mlade družine;

- družine z večjim številom otrok,

- mladi;

- invalidi in družine z invalidnim članom oziroma z otrokom, motenim v telesnem in duševnem razvoju ali trajno nesposobnim za delo,

- prosilci z daljšo delovno dobo, ki prvič rešujejo stanovanjsko vprašanje,

- razširjene družine;

- nepopolne družine z mladoletnim otrokom,

- uporabniki hišniških stanovanj, ki se morajo zaradi razlogov iz prvega odstavka 157. člena stanovanjskega zakona izseliti.

Za mlado družino se šteje družina z vsaj enim otrokom, v kateri nobeden od staršev ni star več kot 35 let in še noben otrok ni šoloobvezan.

Za družine z večjim številom otrok se šteje družina, v kateri so najmanj trije otroci.

Za družine z manjšim številom zaposlenih se šteje družina, v kateri prosilec ali za delo sposoben član ni po svoji volji oziroma krividi nezaposlen oziroma začasno nezaposlen.

Za mlade prosilce se štejejo same osobe, mlađe od 30 let.

Pri invalidnosti prosilca ali člana njegove družine se upošteva invalidnost s 100 % telesno okvaro, ugotovljena s sklepom ali odločbo Skupnosti pokojniškega in invalidskega zavarovanja. Za invalidnost se šteje tudi motnj v duševnem in telesnem razvoju ali trajna nesposobnost za delo, potrjena od Centra za socialno varstvo.

Za daljšo delovno dobo se šteje najmanj tretjina delovne dobe.

Razširjena družina je družina, v kateri živijo tri generacije ožjih družinskih članov prosilca, kot jih opredeljuje 6. člen stanovanjskega zakona.

V. NATEČAJNI POSTOPEK

Državljani, ki želijo pridobiti posojilo po razpisnih pogojih, morajo oddati svoje vlogo najkasneje do 30. 10. 1992.

Vlogo oddajo prosilci na posebnem obrazcu Stanovanjskega sklada Republike Slovenije, ki ga bodo lahko kupili od 15. 9. 1992 na pooblaščenih enotah PTT v Sloveniji.

Poleg vlogi zahtevanih podatkov in dokazil, ki jih pooblaščene organizacije potrebujejo na vlogi sami, morajo prosilci v vlogi priložiti še:

1. leta 1992 sklenjeno kupoprodajno pogodbo za nakup stanovanjske enote ali leta 1990 in kasneje izdano gradbeno dovoljenje za gradnjo na komunalno opremljenem zemljišču oziroma soglasje k priglasitvi del.

2. dokazilo o statusu stanovanja, v katerem stalno prebavijo (kupoprodajna pogodba, darsna pogodba, sklep o dedovanju, zemljiščoknjični izpis itd. oziroma najemnina ali podnajemnina pogodba).

3. potrdilo pristojnega občinskega upravnega organa o prijavi začetka gradnje deli za gradnjo stanovanjske enote.

4. sklep ali odločbo SPIZ o 100 % telesni okvari prosilca oziroma družinskega člana,

5. mnenje Centra za socialno delo za otroka, motenega v duševnem in telesnem razvoju ali trajno nesposobnega za delo,

6. mnenje Centra za socialno delo za status samohranilca prosilca ali drugo dokazilo o nepopolnosti družine,

7. potrdilo o šolanju vzdrževalnih polnoletnih otrok,

8. potrdilo občine oziroma delodajalca o višini odobrenega ugodnega posojila za stanovanje, za katerega kreditiranje prosi po tem razpisu oziroma dokazilo o porabi lastnih sredstev za kreditirano stanovanje.

Vlogi morajo prosilci oddati osebno na Stanovanjskem skladu Republike Slovenije, Ljubljana, Dunajska c. 22, od 1. oktobra do 30. oktobra 1992 na način, ki bo določen v vlogi.

Sklepe o odobritvi posojil bo sprejet odbor za porabo sredstev v variantah v 21 dneh po zaključku roka za vložitev vlog za odobritev posojila.

Vsi prosilci bo pismeno obveščeni o rezultatu svoje vloge v 40 dneh po zaključku roka za vložitev vlog za odobritev posojila.

KRONIKA
UREJA: HELENA JELOVČAN

Torek, 21. julija 1992

Opažanja sanitarno inšpekcijske v zbirnih centrih za begunce

Nalezljivih bolezni (še) ni

Za begunce dobro poskrbljeno, slabše bivalne in higienske razmere le v loški vojašnici in v Medvodju.

Kranj, 20. julija - Zavod za socialno medicino in higieno Gorenjske v sodelovanju s sanitarno inšpekcijsko ugotavlja higienske in epidemiološke razmere v begunkih centrih. Poudarek je na ukrepih za preprečevanje širjenja nalezljivih bolezni, osebni higieni, higieni prehrane ter higieni bivanja, medtem ko so za zdognje odkrivanje nalezljivih bolezni, ušivosti in garij, za zdravstvene pregledy beguncov v zbirnih centrih in pri družinah ter za cepljenja begunkih otrok zadolženi zdravstveni domovi.

Na Gorenjskem so zbirni centri organizirani v občinah Škofja Loka, Tržič, Radovljica in Jesenice. V njih je več kot 1600 beguncov, skoraj dvakrat toliko jih je našlo zatočišče pri družinah in sorodnikih.

V Škofji Loki so begunci nameščeni v dijaskem domu, v Tehnikovem samskem domu in v nekdanji vojašnici. V dijaskem domu so pogoji za bivanje zelo dobi, higienske in zdravstvene razmere primerne (ugotovili so en primer garij). Nekoliko slabši pogoji bivanja so v Tehnikovem samskem domu, vendar so prostori prebeljeni, na voljo je topla voda za umivanje in pranje perila. Hrano pripravlja v menzi Tehnika, higiena je zadovoljiva. Sanitarna inšpekcijska je najslabše razmere zaznala v vojašnici, kjer je begunc iz BIH največ. V sobah je nameščenih po 20 do 30 beguncov, prostori so slabi (stene umazana).

Perilo perejo ročno. Hrano pripravlja kuvarica v kuhinji gozdarske koče. Zagotovljeni so trije obroki hrane. Težave so s shranjevanjem mleka za dojenke, ker ni hladilnikov. Zdravstveno stanje beguncov je bilo ob obisku inšpekcijske zadovoljivo, cepljenje otrok je prevzel tržički zdravstveni dom. Bojje kot v Medvodju se godi beguncem v samskem domu Gradbinca in v Panoramami na Ljubljenu.

pla voda, vendar so umazana. Perilo perejo ročno. Hrano pripravlja kuvarica v kuhinji gozdarske koče. Zagotovljeni so trije obroki hrane. Težave so s shranjevanjem mleka za dojenke, ker ni hladilnikov. Zdravstveno stanje beguncov je bilo ob obisku inšpekcijske zadovoljivo, cepljenje otrok je prevzel tržički zdravstveni dom. Bojje kot v Medvodju se godi beguncem v samskem domu Gradbinca in v Panoramami na Ljubljenu.

Zelo dobre bivalne in higienske pogoje ter prehrano imajo begunci v radovljški občini, ki so nameščeni v počitniških domovih Jugovinila in Zagrebške banke v Stari Fužini. Bilo je le nekaj primerov ušivosti.

pla voda, vendar so umazana. Perilo perejo ročno. Hrano pripravlja kuvarica v kuhinji gozdarske koče. Zagotovljeni so trije obroki hrane. Težave so s shranjevanjem mleka za dojenke, ker ni hladilnikov. Zdravstveno stanje beguncov je bilo ob obisku inšpekcijske zadovoljivo, cepljenje otrok je prevzel tržički zdravstveni dom. Bojje kot v Medvodju se godi beguncem v samskem domu Gradbinca in v Panoramami na Ljubljenu.

vozijo v pralnico, osebno perišo begunci perejo ročno. V sklopu centra obratuje splošna zdravstvena ambulanta. Pred naselitvijo v center vse begunce zdravstveno pregledajo.

Pri jeseniških družinah je podobno kot v Kranju - nameščeni prek tisoč beguncov. Pojavlja se problem prenatrpano-

sti, saj v dvosobnem stanovanju živi celo šestnajst ljudi. Razen utesnenosti trpi tudi higiena, manjka hrane. Nadzor nad epidemiološkim in higienskim stanjem v teh družinah je praktično nemogoč zaradi nedovoljenega poseganja v intimnost posamezne družine. ● H. Jelovčan

NESREČE

Ropar s tujim potnim listom

Kranj

- Sredi maja je na Levstikovi ulici na Bledu (tedaj še neznanec oropal avstrijskega državljanja, ki se je vračal iz igralnice. Napadel ga je, mu vzel denarnico s 13.000 šilingi. Kriminalisti in blejski policisti so prišli na sled Vučetiču, ki pa je bil v času ropa zaprt v Ljubljani. Izkaže se je, da je blejsko igralnico obiskal nekdo drug, ki pa se je predstavil z Vučetičevim potnim listom. Zdaj se že ve, za koga gre; za 40

TRGOVINA KMEČKI STROJ, SV. BARBARA 23, PRI ŠKOFJI LOKI

Najcenejša ponudba **TRAKTORJEV Univerzal** (možnost posojila za eno do pet let in še dodatni popust!) **ZETOR** za evropsko tržišče (dobava takoj), popust do 5%; **URSUS** vseh tipov, **DEUTZ 45, 55 in 75 konjskih moči**. Ponudba tedna: **TRAKTOR Same Delfin**, 35 konjskih moči za samo 21.000 DEM. (stara za novo). **VITEL Tajfun EGV 40 (76.000 SIT)**, **NAKLADALKA SIP 19/9 (441.000 SLT)**, **TROSILEC Orjak 25 (205.531 SIT)**, **OBRAČALNIK Spider 350 (145.400 SIT)**. Poklicite ☎ 064/622-575 in se prepričajte! Vse vrste gnojil, krmil, zaščitnih sredstev, traktorskih gum, akumulatorjev in rezervnih delov za traktorje Zetor in Univerzal, lahko kupite v naši poslovnični Godešič 35, ☎ 631-497!

MALI OGLASI

217-960

APARATI STROJI

Podjetje SKS prodaja HOBI STROJE za obdelavo lesa, ugodne cene. ☎ 50-028 9280

HLADILNIK, kombiniran, star 3 leta, cena 10.000 SLT, prodam. Bizjak, Ravne 23, Tržič 9339

TRAKTOR Zetor 4718, generalno obnovljen, letnik 1977, prodam. ☎ 77-054 9477

SLAMOREZNICO Ultra H 3, z motorjem in puhalnikom, prodam. Olševec 22 9479

COMMODORE 64, s kasetami, prodam za 400 DEM. ☎ 327-190

TISKALNIK LC 10 C STAR za C 64, prodam. ☎ 45-233 9485

ZAMRZOVALNO SKRINJO, potrebo manjšega popravila, prodam za simbolično ceno. ☎ 631-304 9489

ELEKTRIČNE ŠKARJE Iskra, nove, prodam 40% cene. ☎ 324-602

STOLP Nordmende MS 3002, z dajnjskim upravljalcem in izhodom 2 x 40W, prodam. ☎ 401-162 9501

ŠIVALNI STROJ, industrijski, dvojni transport z veliko špulico za teksil ali usnje ter dvojglavko, prodam. ☎ 069/56-010 9502

ELEKTROMOTOR 18.5 KW, 2900 vrt/min, prodam. ☎ 311-436 9519

KOSILNICI Alpina, prodam. Cena 10.000 SIT. Mohorič Marko, Podblica 8, Besnica. 9524

PRALNI STROJ Obod, 5 kg, nov, prodam. ☎ 74-759 9528

NAKLADALNO PRIKOLICO Klas, potrebo manjšega popravila, ugodno prodam. Skok, Ropretova pot 25, Mengenš. 9530

GR. MATERIAL

BETONSKO ŽELEZO, premer 6, 8 in 10 mm v kolutih, prodam. ☎ 85-176, do 15. ure 9156

HRASTOVE PLOHE in LIPOVE DESKE 3 cm, prodam. ☎ 78-979

SIPOREX, 68 kosov, 22 x 25 x 60, ugodno prodam. ☎ 49-023 9497

PRIZME, 7 x 5 cm, prodam. Požnik 37, Cerkle 9516

SMREKOVO DESKE, suhe, 5 cm, prodam. Požnik 37, Cerkle. 9517

Samopostrežna trgovina

Roman

Stara c. 9, Šk. Loka (pri Zdravstvenem domu)

POSEBNA PONUDBA:

- sladkor 1 kg 78,00
- moka TIP 500 5 kg 177,00
- dom. testenine 0,5 kg 75,00
- oranžada 1 l 53,00
- TOPS piškoti 57,00

Obiščite nas!

STREŠNIK Kikinda, rabljen, ugodno prodam. ☎ 311-436 9518
BETONSKI STREŠNIK, 2700 kosov, ugodno prodam. ☎ 691-836

IZOBRAŽEVANJE

Profesorica INŠTRUIRJA angleščino za vse stopnje. ☎ 78-911 9387
Uspešne INŠTRUKCIJE iz matematike za OŠ in SŠ. ☎ 323-131

KUPIM

PUHALNIK Grič, kupim. ☎ 802-224 9483
YUGO 45, letnik 1989 ali 1990, kupim. ☎ 801-664 9521
MOTOR APN 6, kupim. ☎ 218-480

LOKALI

GOSTINSKI lokal v Kranjski gori, opredeljen, dam v najem - predplačilo. ☎ 242-523, zvečer. 9298

KOLESNA

AVTOMATIK s smerokazi, letnik 1989 in italijansko ČELADO, prodam. ☎ 801-518 9493

BT 50 S, letnik 1989, rdeča barva, neregistriran, prevoženih 700 km in SPOJLER, prodam. ☎ 401-162 9512

OBVESTILA

POZORI HUJŠAJTE brez diete, s shujševalnim pasom do lepše linije. Naročila na ☎ 061/218-941

ARMAL PIPE po nizki ceni. ☎ 801-166 9537

OBLAČILA

POROČNO OBLEKO, dolgo, belo, št. 38, nemške izdelave, ugodno prodam. ☎ 43-117 9364

POROČNO OBLEKO, dolgo, belo, št. 36-38, ugodno prodam. ☎ 621-170 9480

POROČNO OBLEKO, belo, št. 36-38, ugodno prodam. ☎ 621-170 9507

OSTALO

INVALIDSKI VOŽČEK, malo rabljen, ugodno prodam. ☎ 77-609

BUKOVA DRVA, suha, prodam. ☎ 70-258 9484

BUKOVA DRVA, suha, prodam. Ljubno 126 9490

POMIVALNO KORITO, rabljeno in novo, litoželezno KOPALNO KAD, dimenzije 170 x 70, prodam 20% cene. Kvaski Cveto, C. svobode 16, Radovljica. 9513

PRIDELKI

ZGODNJA JABOLKA prodajamo po 50 SIT/kg. Šuštaršič Marija, Mlakarjeva 75, Šenčur (Planjava). ☎ 41-026 9499

POSESTI

GOZD (bukov) 6.300 kvad. m. na Drnovcu nad Kamno Gorico, ugodno prodam. ☎ 061/346-548

KUPIMO ali ZAMENJAMO: več različnih hiš, novogradjeni in parceli na Gorenjskem. PRODAMO: med drugim tudi nedograjeni hišo na Podbrezjah, novogradnjo v Zapužah, novo hišo v Lescah, starejši hiši v Bohinjski Bistrici in Zlatem polju, vikend na Šenturski gorici ter parcela na Posavcu, Černivcu in Ljubnem. APRON NEPREMIČNINE, Likozarjeva 1/a, Kranj. ☎ 214-674, torek in četrtek popoldne, ter sreda, petek in sobota dopoldne. 9511

GARAŽO pri kotlarni Planina v Kranju, oddam. ☎ 327-076 9545

RAZNO PRODAM

ZASTAVO 101, letnik 1980 in jalo-vo TELICO, prodam. ☎ 46-036

TELETA simentalca in R 4, letnik 1990, prodam. ☎ 631-537 9550

STAN. OPREMA

KAVČ, rabljen, prodam. ☎ 45-694 9535

Poceni prodam rabljeno SEDEŽNO GARNITURO. Naslov v oglasnom oddelku. 9542

ŠPORT

MOŠKO KOLO Maraton, športno, 10 prestav, prodam. Cena 100 DEM. ☎ 76-027 9510

STORITVE

PIŠLJAR SERVIS, TV - VIDEO - AVUDIO, kvalitetno popravilo naprav, VSEH PROIZVAJALCEV. Smledniška 37, Kranj. ☎ 323-159

Izdelovanje ŠTAMPILJK in ZLATOTISK, v Kranju, Slovenski trg 7 (delovski dom), na zalogi štampiljke "IZJAVA" ZA NAROČNIKE." ☎ 064/424, sprejem naročil vsak delovnik od 8. do 14. ure 9176

PRALNE STROJEV popravim in obnovim hitro ter pocne. ☎ 74-809 9195

ZIČNE MREŽE za ograditve vrtov, tenis igrišč, izdelujem. ☎ 217-937

POPRAVILA in MONTAŽA TV anten. ☎ 215-146 9228

Po konkurenčnih cenah ČISTIM talne obloge, oblazinjeno pohištvo, steklene površine in avtosezde. ☎ 632-437 9395

TRPITE Z REVMO, iščasom, imate mrzle noge. ☎ 75-610 9481

VODIM poslovne knjige za obrtnike in malo podjetja. ☎ 64-027, zvečer. 9503

ROLETE, ŽALUZIJE, LAMELINE ZAVESE. Pošljemo prospekt. Roletarstvo BERČAN. ☎ 061/342-464 ali 061/342-703 9507

SERVIS gospodinjskih aparativov in VIDEO TEKA "KOMI", Bled. ☎ 76-027 9508

UGODNO! 30% popust VIDEO-STORITEV v videoteki "KOMI". ☎ 76-027 9509

RTV SERVIS Gorenje, Samsung, Iskra - popravila na domu. ☎ 216-945 9525

TELETEKST Gorenje z garancijo in montažo. Servis ORBITER. ☎ 216-945 9526

VODOVODNE INŠTALACIJE na hiši, lahko tudi manjša popravila, predelave, ipd. vam izdelam kvalitetno in za solidno ceno. ☎ 218-427 9531

ALARMI, AVTOALARMI - prodaja, montaža, servis. Zastopstvo firme Rapal. ☎ 66-783 9548

STANOVANJA

KUPIMO ali ZAMENJAMO: več različnih stanovanj na Gorenjskem. PRODAMO: med drugim tudi dvoje trosobno komfortno stanovanje na lepi lokaciji v Kranju. APRON NEPREMIČNINE, Likozarjeva 1/a, Kranj. ☎ 214-674, torek in četrtek popoldne, ter sreda, petek in sobota dopoldne. 9512

NOVO - NOVO SIEMENS SLUŠNI APARATI
s povračilom ZZZS
Pridite naglušni - in odidite z več življenske radosti - v manj kot eni uri - s slušnim aparatom

SIEMENS

V juliju in avgustu

do 16. ure (razen 30. 7.)

ART OPTIKA KRAJN

Bleiweisova 18
telefon: 212-196

GATTON

SIEMENS
inf. tel. 064/73-313
od 19.30 do 20.30 ure

VOZILA DELI

NIHAJNE ROKE za Zastavo 101, odkupujem. ☎ 312-052 9476

ZASTAVO 101, letnik 1981, spredaj karambolirano, prodam celo ali po delih. Moste 19/a, Žirovnica. 9495

CITROEN AUTOODPAD - rabljeni deli in gotovinski odkup vozil Citroen za avtoodpad. ☎ 691-946 9514

VOZILA

126 P, letnik 1986, registriran do 8/1993, prodam za 2100 DEM. ☎ 212-245 9243

LADA SAMARA 1300/5V, letnik 1989, prodam. Štular, Srakovlje 4, Kranj 9472

LADA SAMARA 1300/3V, letnik 1989, rdeča, prodam. Štular, Golnik c. 58, Kokrica 9473

YUGO 55, letnik 1985, prodam. ☎ 633-058 9506

YUGO SKALA, letnik 12/1988, prodam. Kuralt, Žabnica 45 9520

FIAT 750, letnik 1985, registriran do 3/1993, prodam. ☎ 46-327 9522

TAM 125, vozen, neregistriran, prodam. ☎ 67-020 9529

YUGO 55, letnik 1990, prodam. ☎ 312-320 9534

FORD TAUNUS 1.3, izredno dobro obhranjen, prodam. Olševec 22.

SLOVENIJA IN SVET

Slovenija v Srednjeevropski pobudi

Naša država je bila na dvodnevni srečanju na Dunaju sprejeta v članstvo Srednjeevropske pobude (CEI), s članstvom pa se nam obeta sodelovanje v nekaterih projektih.

Srečanja predsednikov vlad in zunanjih ministrov članic CEI sta se s slovenske strani udeležila predsednik vlade dr. Janez Drnovšek in zunanj minister dr. Dimitrij Rupel. Slovenija je po besedah Drnovškega intenzivno sodelovala na srečanju, saj je zainteresirana za sodelovanje v nekaterih projektih Srednjeevropske pobude. Predvsem gre za projekte pri cestah in železnicah. Naša država je predvsem poudarjala interes za sodelovanje srednjeevropskih držav pri gradnji avtomobilske ceste med Ljubljano in Lendavo. Drnovšek se je srečal s predsednikom Evropske banke za obnovo in razvoj Jacquesom Atallijem, ki je pokazal zanimanje za projekt, vendar je treba najprej razrešiti problem članstva Slovenije v tej banki. Predsednika sta menila, da je mogoče ta problem sorazmerno rešiti. Ker postajajo begunci iz Bosne in Hercegovine neresljiv problem za večino držav Srednjeevropske pobude, je bil z naklonjenostjo sprejet slovenski predlog, da bi v Bosni oblikovali varnostna območja pod okriljem Združenih narodov, kamor naj bi se vračali begunci.

Trgovinski sporazum s Kitajsko

V naši državi je na obisku štiričlanska delegacija ministra za ekonomske odnose s tujino Ljudske republike Kitajske. Delegacijo vodi Zhou Keren, generalni direktor za Evropo. Na Bledu so bili pogovori z delegacijo Slovenije, ki jo je vodila namestnica zunanjega ministra Vojka Ravbar, na programu pa so bila tudi že srečanja s predstavniki podjetij, ki so že dosegli sodelovanja s Kitajsko oziroma imajo zanj interes. Danes naj bi bil parafiran trgovinski sporazum med Republiko Slovenijo in Ljudsko republiko Kitajsko.

Napeto na južni meji

Izjava slovenskega zunanjega ministra dr. Rupla, da gre v primeru vojne v Bosni in Hercegovini za spopad Srbije in Hrvatske na ozemlju tretje države in da kratko vlečejo Muslimani, je še dodatno skalila že sicer kalne vode slovenskohercevskega sodelovanja. Znano je, da je hrvatski premier dr. Franjo Gregurič terjal stališče slovenske vlade do bosanskohercevske vojne in izjave ministra Rupla. Dr. Janez Drnovšek je hrvatskemu premjeru zagotovil, da Slovenija spremi razvoj dogodkov v Bosni in Hercegovini in da ravnava odgovorno. Tudi zato je naša država sprožila vrsto mednarodnih pobud za ustavitev vojne in nasilja. Naša obsodba Srbije in Črne gore kot agresorjev je jasna in nedvoumna. Dobro sodelovanje s Hrvatom je trajni slovenski interes, imenovanje agresorjev pa pomeni, da ne enatiemo Hrvatov z agresorjem. Zavlačevanje Hrvatov pri reševanju nekaterih odprtih vprašanj pa ni v interesu Hrvatov in ne Slovenije. Tiskovni predstavnik slovenskega zunanjega ministrstva Ivo Vajgl je novinarju Novega Vjesnika Krešimirju Fijačku dejal, da se je Ruplova izjava nanašala le na begunce, ki vedno bolj skrbijo in bremenijo tudi Slovenijo. Fijačko pa je ob tem dodal, da je tudi izjava v tej povezavi nerazumljiva, saj pomeni, da Hrvati izganjajo iz Bosne in Hercegovine Muslimane in Hrvate. Na Hrvatovem je tudi slišati in brati mnenja, da je "Slovenija s tem zasadila Hrvatov nož v hrbot". Da ji je odrekla pomč, ko se "Hrvatska zvija v travi" in da so nam ljubški kratkoročni politični razlogi kot pa dolgoročno gospodarsko sodelovanje in dobri odnosi med državama. ● J. Košnjek

Župan Beljaka o oznakah SLO na avstrijskih prometnicah

"Veže nas prijateljstvo z občino Jesenice"

Beljak, 20. julija - Ko smo bralci Gorenjskega glasa pred kratkim potovali po avstrijskem Koroškem, je bilo nemalo kritičnih besed izrečenih na račun počasnosti pristojnih avstrijskih organov, ki še vedno niso spremeniли oznak "YU" na prometnih znakih. Na cestnih površinah so resda ponekod premazali to oznako, vendar novih SLO oznak še niso napisali. O tem, da tudi deželní glavar Zernatto meni, da po več kot letu dni samostojna sosednja država zaslubi svoje oznake na prometnicah, je dokazal nedavno s tem, ko je lastnoročno napisal SLO na obcestno obvestilno tablo.

Podobno je storil beljaški župan g. Helmut Manzenreiter:

"Vzajemno dobro sodelujejo s pobrašenim mestom Jesenice na vseh področjih. Osamosvojitev Slovenije je sodelovanje le še poglobilo, odprtost Beljaka proti Sloveniji in Italiji daje tudi možnosti ekonomskega sodelovanja," pravi župan Beljaka.

Gre za zavlačevanje?

Gospod župan, nekateri slovenski turistični managerji trdijo, da Koroška namerno zavlaca s spremembami cestnih oznak YU v SLO, da več turistov ostane v Avstriji.

"Načelno smo seveda vsi zadovoljni, da turisti pridejo k nam in ostanejo tu, posebno v Beljaku. Vendar pa je meni osebno takšna trditev o namernem zavlacaevanju pri cestnih oznakih nova. V Beljaku smo sami dokazali, da smo zainteresirani za SLO oznake povsod ter da YU izgine, ker to dražve ni več. Za prihodnost Evrope je lahko samo pozitivno, da imamo sosedje odlične poslovne in prijateljske odnose. Kdor potuje v Slovenijo iz ostalih evropskih dežel, mora skozi Koroško - a tudi slovenski turisti prihajajo radi k nam in trdim, da pri tem ni več nobenih birokratskih ovir."

Peter Torlazzi

Minuli tened osem hujših prometnih nezgod Samo policija nemočna proti anarhiji na cestah

Kranj, 20. julija - Prometni inšpektor UNZ Kranj Ivan Demšar je povedal, da je bilo minuli tened na gorenjskih cestah osem hujših nezgod. Štirje ljudje so umrli (na Potokih), osem jih je bilo huje ranjenih. Med vzroki vodi izsiljevanje prednosti, sledi pretirana hitrost, dvakrat sta bila kriva pešča.

Bo otrok preživel?

Poljane - V petek, 17. julija, ob 16.25 je 34-letni Dominik Košir iz Medvod vozil s škodo favorit iz smeri Volča skozi Poljane proti regionalni cesti Škofja Loka - Gorenja vas. Pri gostilni na Vidmu v Poljanah je prek ceste pred avto stekel še ne petletni Romeo B. iz Virmaš. Voznik, ki je bil očitno pod vplivom alkohola, zaradi neprilagojene hitrosti (zavorne sledi so dolge prek 14 metrov) ni uspel ustaviti, dečka je zbil, zelo hudo ranjenega po glavi so odpeljali v bolnišnico. Vprašanje, ali bo preživel.

Na mopedu brez čelade

Trstenik - V nedeljo, 19. julija, ob starih zjutraj je 18-letni Tomaz P. iz Povelj z mopedom peljal od vikend naselja na Orlah proti Trsteniku. Pri hiši št. 18, kjer je vodni propust, je z desno stopalko zadel v 15 centimetrov visok rob propusta. Zaneslo ga je v desno, z mopedom vred se je prevrnil po pogovoru. Hudo ranjenega, predvsem po glavi (na njem ni imel varnostne čelade) so fanta odpeljali v UKC.

Kolesarka trčila v pešča

Tržič - V sredo dopoldne je 58-letna Jožeta Zupan iz Tržiča s kolesom peljala po Trgu svobode proti avtobusni postaji. Pri trgovini Mercator je bil na prehodu za pešce parkiran tovornjak. Ko je peljala mimo njega, je nadomak z njene desne strani tri metre in pol zunaj prehoda za pešce stopil na cesto 14-letni Aleš Š. Kolesarka je pri trčenju izgubila ravnotežje, padla in z glavo tako nesrečno udarila, da so jo morali hudo ranjeno odpeljati v bolnišnico.

Nezgoda posledica smrti?

Kranj - O nezgodi 3. julija zunaj naselja Orehek pri Kranju, ki jo je povzročil 55-letni Ivan Hubad iz Šenčurja, v njej pa sta bila dva človeka huje, dva

pa lažje ranjena, smo že poročali. Zdaj smo zvedeli, da je 9. julija umrla zaradi odpovedi ledvic sopotnica na zadnjem sedežu v Hubadovem vozilu 75-letna Antonija Alič iz Kranja. Aličeva je bila kronična bolnica, zdravniki bodo povedali, ali je na njeno smrt vplivala prometna nezgoda ali ne. V nezgodi je sicer dobila "le" pretres možganov in udarec, mogoče pa je, da je šok posledično povzročil odpoved ledvic.

Kot je danes povedal prometni inšpektor Ivan Demšar, je še nepojasnjeno tudi vzrok tragedije na Potokih. Zakaj je 19-letni Mitja Lakota z Jesenic s kombijem nenadoma zavil na nasprotni vozni pas in s tem povzročil smrt štirih Usajevih iz Šempetra pri Novi Gorici, ki so se peljali v ladi, bo odgovorila nadaljnja preiskava.

V zadnjih dveh tednih je na gorenjskih cestah umrlo kar sedem ljudi, 25 jih je bilo hudo ranjenih. Otroci so bili udeleženi v petih nezgodah, eden je umrl, štirje so bili ranjeni. Zaradi tragičnega izkupička je prometna policija kljub dopustom še bolj poostrial nadzor nad prometom (radar je vsak dan na cestah, številne so tudi patrulje), vendar Ivan Demšar poudarja, da policija ni niti edina, še manj vsemogača, da bi znižala cestni krvni davek. Izredno veliko vozников dela prekrške, veliko kazni ostaja neplačanih, neizterjanih (izgovor na nezaposlenost), tudi sodniki za prekrške imajo zaradi nizkih zagroženih kazni precej zvezane roke. Najvišja kazenska znaša 5000 tolarjev. Vožnja skoz rdeč luč, denimo, stane samo tisoč tolarjev, enako vožnja pod vplivom alkohola. Novi zakon o prometni varnosti, ki predvideva strožje kazni za kršitelje, še vedno v osnutku čaka na obravnavo v republiškem parlamentu. Z anarhijo, ki jo dopušča država, je upanje na boljšo prometno varnost ničovo. ● H. Jelovčan

Smrt pod traktorjem

Davča - V nedeljo, 19. julija, okrog treh popoldne je 28-letni Robert Frelih iz Davče peljal z nevidenitiram traktorjem Tomo Vinkovič po gozdni poti od Davče proti domu. K traktorju je bila pripeta prikolica, na njej je sedel Robertov brat Janko. Po hribu navkrebje je Robert zapeljal preveč v levo, traktor je zdrknil pod cesto. Janko Frelih je skočil s prikolice, medtem ko je brata Roberta traktor pokopal pod seboj. Umrl je zaradi hudih notranjih poškodb. ● H. J.

Draga vljudnostna vožnja

Jesenice - Prejšnji tened po deseti zvečer je 36-letni Hikret B. iz BIH, brez zaposlitve v slovenskem državljanstvu po popoljanju v lokalnu na Poljanah nad Jesenicami povabil sopivca, da ga bo z avtom odpeljal domov. Povabljenec je bil povabilna vesel, prisodel je v avto. Namesto domov pa je Hikret B. zapeljal na stransko pot, od sopotnika zahteval denar, ker mu ta ni hotel ustreži, ga je celo udaril. Nato mu je vzel 500 mark in 2000 tolarjev, ga vrgel iz avta, sam pa odbrzel iskat alibi na razne kraje. Kriminalisti so alibi spodbili, naropanega denarja pa pri Hikretu B. niso več dobili. Roparja so predali v roke sodniku za prekrške, ki naj bi odredil izgon iz Slovenije.

"G. G."

CEKINČEK

Ocvrti lističi krompirja, popularni čips, je eden od artiklov na slovenskih trgovskih policah, ki ga je po osamosvojiti Slovenije občasno zmanjkalo. Tovarna čipsa je v Čačku (Srbija) in v Zagrebu (hrvaški Čipi čips Franck) - zato izpad pri dobavah niso bili nič posebnega.

V trgovinah po Gorenjskem že nekaj časa izpad čipsa z juga nadomešča "cekinček", uvožen čips iz Češkoslovaške. Posla s čipom so se lotili v firmi Smer-Ko iz Novega mesta in ni bojazni, da bi jim posel šel po zlu. Maloprodajna cena za malo vrečko češkega čipsa je skoraj ena marka (45.- do 48.- tolarjev).

Ko grizljate cekinček, lahko svobodno razmišljate o tem, zakaj mora Gorenjska, dežela krompirja, uvažati ocvrt krompirček in zakaj je pri nas hrana nesramno draga.

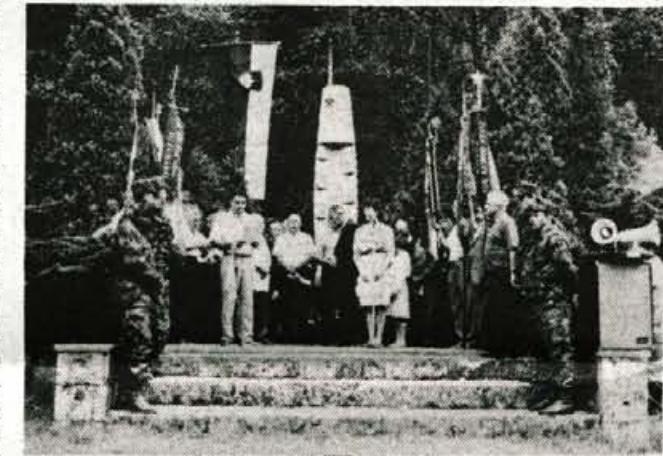
Varnost vključiti v poslovanje

Poletna turistična sezona, kakršnakoli že je, je tu. Gorjenje, če še nismo, bomo odražali do najbližjih toplic ali morja, če nam bo seveda dovoljevala denarnica, saj ne gre, da bi se tradicionalnemu dopustovanju kar tako odpovedali. Domovini bodo samevali, prav tako bodo zaprli vrata v marsikaterem podjetju. K nam posebnega navala turistov sicer ne bo, bo pa živahn ob gorenjskih kopališčih in na najrazličnejših "etnografskih" veselicah.

Poletje s praznino na eni in z gnečo na drugi strani je zelo rodovitno počitek tudi za lopove. Z varnostnimi razmerami na območju kranjske občine ne moremo biti pretirano zadovoljni. Struktura kaznivih dejanj je letos sicer približno enaka lanskemu, število dejanj pa je večje za približno tretjino. Večina dejanj sega prav na področje premoženjskih deliktorjev (tavine, velike tavnine, goljufije, poškodovanja tujih stvari, vse pogosteje so tudi kraje avtomobilov, ki v nekaj urah izginejo brez sledu).

To področje kriminala običajno prav poleti dobesedno vzvjeti. Za varovanje premoženja, najsib bo v podjetjih, trgovinah, gostinstvu ali domu, je na voljo že dokaj izpopolnjena tehnika, tako rekoč za vsak žep, ki vse učinkovitejše spodriva oziroma dopolnjuje fizično varovanje. Medtem ko je za varnost stanovanjskih hiš ali stanovanj med odsotnostjo stanovalcev še vedno najboljši dober sposobnost, pa za strah ne bo odveč niti tabla "pozor, hud pes" na ograjah vratih ali senzorska svetilka pri vhodu, pa seveda dobra ključavnica, zaprta okna, dvigne ne rolete, vse to je tako rekoč zastonj in učinkovito, vsaj za krajši čas.

Družbeno in zasebno gospodarstvo si kajpak takšne preproste zaščite ne sme privoščiti. Vse pogosteje poročajo o tavinah v trgovinah, vložih v lokale, cerkve, kraja v podjetjih, anonimnih klicih o nastavljenih bombah v javnih prostorih, o naraščanju narkomanije (posledice znajo biti tudi vloži v lekarne, ropi, celo krvni delikti), opozarjajo, da so časi, ko je treba varnost vključiti tudi v poslovanje, že tu. ● H. Jelovčan

Kokra, 19. julija - 20. julija 1992 je minilo 50 let od tragedije v Kokri, ko je tu okupator požgal osem domov in ustrelil štirinajst nedolžnih talcev, vse moške od petnajstega leta starosti, vse druge pa odpeljal v taborišče. Vsako leto se krajani in borce Kokrškega odreda, ki so se največ zadrževali v tej dolini, spomnijo teh hudih dnevnih proslavo v spomin nedolžnim žrtvam. Tudi tokrat, ob 50-letnici, je dr. Avguštin Lah pripravil poseben recital z naslovom "Pismo Kokrjanov", ki sta ga zbranili na proslavi pri spomeniku prebrala Brigită Tišler in Andrej Krč. Pel je upokojenski pevski zbor iz Kranja, pesmi Podbevkove, napisane posebej za Kokrjan, pa je recitirala mlada Tanja Koder. V soli v Kokri je bilo potem kratko srečanje koroških borcev Kokrškega odreda z domačini. Spomin, čeprav star pol stoletja, je med ljudmi živ in bo živel med njimi tudi kot opomin, da naj vlada med njimi spoštovanje in razum, da smo ljudje sovražiti le sovraščvo... - Foto: D. Dolenc

Javna poraba bolj kot plača

(STA) - Služba za konjunkturo in ekonomsko politiko Gospodarske zbornice Slovenije je ugotovila, da so prihodki javne porabe prejšnji mesec rasli hitreje kot mase plač v gospodarstvu in so bili hitrejši tudi od mesečne junijске inflacije.

V celotnem prvem polletju so prihodki slovenske javne porabe znašali 177,7 milijarde tolarjev in so bili 234,4 odstotka večji kot lanskih prvih šest mesecov. V enakem obdobju so se cene na drobno povečale za 282,9 odstotka, plača v gospodarstvu pa za skromnih 155,2 odstotka.

Samo junija so se prihodki javne porabe povečali za 17,6 odstotka, mesečna inflacijska stopnja (in tudi R) pa 5,9 odstotka. Masa plač v gospodarstvu se je povečala za 10,3 odstotka.

Planinsko društvo Kranj je pred 15 leti zgradilo Kranjsko kočo na Ledinah. Ob jubileju so kočo temeljito prenovili: uredili so prednji in zunajni prostor, preplešali stavbo in stavbno pohištvo, električni agregat na nafto zamenjali s sončnimi kolektorji. Kranjska koča na Ledinah je s tem ekološko zgledno urejena